

ประวัติหลวงปู่สมชาย

หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย

คัดลอกมาจากเว็บวัดเขาสุกิม

(<http://www.khaosukim.org>)

๑. ถิ่นกำเนิด

พระวิสุทธินิญาณเถร หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย ท่านเป็นชาว
จังหวัดร้อยเอ็ด เกิดเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๔๖๘ ตรงกับวัน
อังคาร ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๕ ปีฉลู เวลาเที่ยงวัน ณ หมู่บ้านเหล่า
งิ้ว ตำบลจังหาร อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

โยมบิดาชื่อนามสกุล มติยาภักดิ์ โยมมารดาชื่อนามสกุล บัญ
นามสกุล มติยาภักดิ์ โยมมารดาของท่านเป็นบุตรคนเล็กของ
คุณหลวงเสนา ผู้นำศาสนาพราหมณ์ ในท้องถิ่นนั้น หลวงปู่
สมชาย จิตวิริโย ท่านมีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันเพียง ๒
คน คือ

๑. นายหนู มติยาภักดิ์

๒. หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย

คุณโยมมารดาของท่านได้ถึงแก่กรรมตั้งแต่ท่านยังเล็กอยู่ มีอายุ
ได้ประมาณ ๒ ขวบหลังจากนั้นก็ได้ออกเป็นภรรยาของคุณตาหรือ
คุณหลวงเสนาได้ให้การอุปการะ เลี้ยงดูต่อมา แต่ท่านได้อยู่กับ
คุณตาไม่นานนัก คุณตาก็ถึงแก่กรรมจากไปอีก

กล่าวถึงคุณหลวงเสนา คือคุณตาของหลวงปู่สมชาย จิตวิริโย
นั้น ท่านเป็นบุคคลที่มีความสำคัญคนหนึ่ง และเป็นที่เคารพนับ
ถือของประชาชน ในถิ่นนั้นมาก คือท่านเป็นหัวหน้าใหญ่ เป็น
ผู้นำศาสนาพราหมณ์ และเป็นผู้นำประกอบพิธีกรรมเกี่ยวกับ
การบูชาเทวดาตามลัทธิศาสนา

หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย ท่านได้ถือกำเนิด ในสกุลของศาสนา
พราหมณ์วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๕ ถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ จะมีการแห่
ต้อนรับปีใหม่ส่งท้ายปีเก่า ขบวนแห่ในปีนั้นเทพธิดาทรงหลังเสื่อ
และมีวัวประจำปีฉลู มีการตั้งขบวนอยู่ที่บ้านหัวหน้า คือบ้าน
คุณหลวงเสนา และจะต้องแห่ไปรอบๆหมู่บ้าน ปกติจะต้องเริ่ม
แห่ตอนเที่ยงวัน โดยบังเอิญบุตรของท่านปวดท้องคลอดบุตร
ตรงกับเที่ยงวันพอดี คุณหลวงเสนามาว่านอนอยู่ในเรื่องคลอดบุตร
ทำให้เลยเวลาแห่ ตามธรรมดาแล้วเมื่อถึงกำหนดเวลาเที่ยงวัน
คุณหลวงเสนาจะต้องออกไปสั่งให้จุดพลุ ตะไล ตีฆ้อง ตีกลอง

เมื่อท่านไม่ได้ออกมาสั่ง การแห่ก็เลยหยุดแค่นั้น ปีนั้นก็เลย
ไม่ได้แห่ แล้วสัญลักษณ์รูปเสื่อและวัว ก็มาตั้งอยู่ที่ปลายเท้า
เด็กที่คลอดออกมา ชาวบ้านทั้งหลายก็รังเกียจในตัวทารก
เนื่องจากเกิดมาทำลายพิธีการแห่ครั้งนี้

ด้วยนิमितหมายในครั้งนี้ คุณหลวงเสนาได้พยากรณ์ทำนายท่านไว้ว่า "เด็กคนนี้จะต้องเป็นผู้เปลี่ยนแปลงศาสนาเดิมของตระกูลในวันข้างหน้าอย่าง แน่นนอน" เนื่องจากการเกิดของท่านต้องทำให้เสียพิธี จึงถือเป็นกลางอย่างหนึ่งที่จะทำให้ศาสนาพราหมณ์ในถิ่นนั้นสิ้นสุดลง

และต่อมาปรากฏว่าภายหลังหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโยได้อุปสมบทในบวรพุทธศาสนา แล้วได้ศึกษาประพฤติปฏิบัติธรรมะจนเกิดความซาบซึ้งในพระศาสนาพอสมควรแล้ว ท่านก็ได้เอาธรรมะไปอบรมสั่งสอน ประชาชนชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นให้เกิดศรัทธาปสาทะ ปัจจุบัน ประชาชนชาวบ้านในท้องถิ่นก็ได้หันมานับถือพุทธศาสนากันจนหมดสิ้น

๒. ภาระหน้าที่ในการรับผิดชอบ

ภายหลังจากคุณหลวงเสนา ผู้เปรียบเสมือนหนึ่งร่มโพธิ์ร่มไทร หรือดวงประทีปที่เคยให้แสง สว่างและความร่มเย็น ได้ถึงแก่กรรมลงอย่างกะทันหันด้วยอุบัติเหตุโรคระบาด ความรุ่งโรจน์ และแสงสว่างได้ดับวูบลงอย่างหน้าใจหาย อนาคตมืดมน มองไม่เห็นทิศทางว่าจะดำเนินวิถีชีวิตอย่างไรต่อไป

คุณแม่บังเกิดเกล้าจากไปตั้งแต่ท่านยังไม่ทราบว่า หน้าตาเป็นอย่างไรแล้วยังไม่พอ คุณตาผู้เปรียบเสมือนหนึ่งแม่บังเกิดเกล้า แทนคุณแม่ที่จากไป ก็มาจากไปอีกเป็นคนที่สอง คุณพ่อก็ยังมาปลอบยั้งสนใจเลี้ยงดู ท่านเลยความว่าเหว่วังเวงความสังเวช เศร้าโศก และความสลดอย่างสุดซึ่งได้เกิดขึ้น อย่างเหลือวิสัยที่จะพรรณนาให้ถูกต้องตามความรู้สึกได้

ในขณะนั้น เมื่อเหตุการณ์หรือมรสุมร้ายผ่านไปแล้ว ท่านก็ได้ไปอาศัยอยู่กับญาติผู้หนึ่ง มีศักดิ์ เป็นพี่ชาย ในฐานะเป็นลูกพี่ก็ได้ได้อยู่ร่วมกันมาด้วยดีมีความสุขและราบรื่นมาระยะหนึ่ง มรสุม

ลูกใหม่ก็เกิดขึ้นอีกเป็นครั้งที่สาม คือพี่สะใภ้ได้มาเสียชีวิต จากไปอย่างไม่มีวันกลับอีกปล่อยให้ลูกเล็ก ๆ ๔-๕ คนเป็นกำพร้า

หลวงปู่จึงต้องรับผิดชอบเป็นภาระเลี้ยงดูทำหน้าที่เสมือนแม่บ้านและผู้ปกครองอย่างเต็มความสามารถ เพราะหลังจากพี่สะใภ้จากไปแล้ว พี่ชายก็ประพฤติตัวเกเร มั่วสุมเรื่องอบายมุข ทำตัวเป็นนักเลงหัวไม้ หาได้สนใจต่อหน้าที่ของตนเองไม่ ความเป็นไปภายในครอบครัวทั้งหมดจึงตกเป็นภาระหน้าที่ของท่าน จะต้องรับผิดชอบโดยสิ้นเชิง ท่านจึงพยายามทุกวิถีทางเพื่อสร้างฐานะทางครอบครัวให้ขึ้นมาเทียบเท่าเทียมใกล้เคียงกับคนอื่น

ท่านได้ยึดอาชีพเป็นพ่อค้า ค้าส่งของทั่วไป ระหว่างหมู่บ้านกับตลาด วันไหนค้าขายมีกำไรมากหน่อยก็ซื้ออาหารการบริโภคมามากคนเฒ่าคนแก่และฝากเด็ก ๆ ในหมู่บ้าน ให้ได้รับประทานกัน นิสัยของท่านนั้นเป็นผู้เอื้อเฟื้อมาตั้งแต่สมัยเป็นเด็ก ๆ แล้ว จึงติดตัวท่านมาจนถึงปัจจุบันนี้

ในสมัยที่ท่านกำลังดิ้นรนหาเงินสร้างฐานะอยู่นั้น ท่านมีอายุเพียง ๑๔ ปีเศษและต้องหอบหิ้วเลี้ยงดูหลานอีก ๔-๕ คน บ้านที่จะอยู่อาศัยก็ไม่มี ต้องไปขออาศัยอยู่ใต้ถุนบ้านญาติ คนหนึ่งแต่ก็ไม่ได้รับความเอื้อเฟื้อจากผู้เป็นเจ้าของบ้านเท่าไรนัก จึงเป็นเหตุให้ท่านต้องดิ้นรนมุ่งมั่นพยายามหาเงินเพื่อซื้อบ้านอยู่เป็นของตัวเอง ท่านได้พยายามหาเงินเก็บเงินทีละเล็กทีละน้อย และพี่ชายก็มักจะแอบมาลักขโมยไปเป็นประจำ ทั้งเสียใจทั้งน้อยใจในตัวของพี่ชายเป็นยิ่งนัก ทั้งๆที่ลูกของตัวเองก็ไม่เลี้ยงแล้วยังจะมาขโมยเงินที่ท่านหามาได้ไปใช้เสียอีก

ท่านได้ดิ้นรนหาเงินสร้างฐานะของท่านอยู่ถึง ๒ ปีกว่าด้วยการเป็นพ่อค้าบ้าง บางครั้งวัดใกล้บ้านมีงานมีการชกมวย ก็สมัครขึ้นชกมวยอีกด้วย หนทางใดที่จะหาเงินได้โดยสุจริต แล้ว ท่านยอมทุ่มเทกำลังกายกำลังใจทุกอย่างเพื่อแลกกับเงินที่จะนำมา

เลี้ยงดูครอบครัว บางครั้งยังเคยไปรับจ้างเฝ้าแก่คนจีนในตลาด
ร้อยเอ็ดหมื่นเครื่องรถยนต์โดยสารร้อยเอ็ด-ขอนแก่น

พออายุได้ประมาณ๑๗-๑๘ปีความพยายามของท่าน ก็ได้สำเร็จ
ขึ้นมาเป็นที่น่าพอใจ ได้จัดซื้อบ้าน ๑ หลัง ราคา ๗๕ บาท
เกวียน ๑ เล่ม วัวราชามัย ๑ คู่ ราคา ๗๕ บาท และสิ่งอำนวยความสะดวก
ความสะดวกด้านอื่นๆ อีกหลายต่อหลายอย่าง จึงนับว่า ท่านมี
นิสัยเป็นหัวหน้าและเป็นผู้นำที่ดี คือรู้จักรับผิดชอบตัวเองและ
ส่วนรวมมาตั้งแต่สมัยเป็นวัยรุ่นนวัยหนุ่ม ท่านจึงเป็นที่ยอมรับ
เป็นที่ยกย่องสรรเสริญ และเป็นที่เคารพนับถือของผู้ที่ใกล้ชิด
ตลอดทั้งบุคคลทั่วไปในหมู่บ้านนั้นอีกด้วย

ท่านได้ใช้ชีวิตอยู่ในทางฆราวาสวิสัยจนถึงอายุ ๑๙ ปี ด้วย
ความเบื่อหน่ายต่อความเป็นอยู่ของโลกที่เต็มไปด้วยความ
สับสนวุ่นวาย และเต็มไปด้วยความเป็นทุกข์ ไม่เพียง น่าเบื่อ

หน้าย ท่านจึงคิดที่จะสละเพศฆราวาสวิสัยออกบวชในบวรพุทธศาสนา เพื่อแสวงหาความพ้นทุกข์

เนื่องจากท่านมีอุปนิสัยในทางธรรมตั้งแต่อายุ ๑๖ ปี ท่านมักจะฝึนอนอยู่เป็นประจำทุกๆคืน เป็นระยะเวลา ๔ ปีกว่า ว่าในอดีตชาติได้เคยบวชเป็นนักพรตบำเพ็ญพรตพรหมจรรย์ โดยปราศจากคู่ครองมาแล้ว ๓ ชาติ ชาติแรกได้ฝันไปว่าได้เกิดเป็นลูกของชาวประมง เป็นบุตรชายคนเดียวของพ่อแม่ ซึ่งอาศัยอยู่ในเกาะกลางทะเลแห่งหนึ่ง ซึ่งมีอาชีพในทางจับปลา และมีคุณลุงซึ่งบวชเป็นหัวหน้าฤๅษีมาบิณฑบาตที่บ้านประจำ อุปนิสัยสมัยเด็กไม่ชอบทำปาณาติบาต ลุงซึ่งบวชเป็นฤๅษีชักชวนให้ไปอยู่ด้วยกัน เลยติดตามลุงไปบวชแล้วบำเพ็ญพรต พรหมจรรย์จนได้เป็นอาจารย์ฤๅษี

ชาติต่อมามีญาติเป็นหัวหน้าฤๅษีอยู่ในเขาแห่งหนึ่ง และได้มาบวชกับญาติบำเพ็ญพรตอยู่ในเขาลูกหนึ่ง จวบจนสิ้นอายุขัยใน

เขาลูกนั้น ชาติที่ ๓ ได้บวชเป็นฤๅษีในป่าใหญ่ เนื่องจากมี
อุปนิสัยมาแล้ว ๒ ชาติ บำเพ็ญพรตบรูณาณต์ จนได้เป็นหัวหน้า
ฤๅษี ประพฤติพรหมจรรย์อยู่ในป่าใหญ่จนสิ้นอายุขัย

๓. อุปนิสัยในทางธรรม

เมื่อครั้งสมัยที่คุณตาหลวงเสนายังมีชีวิตอยู่ คุณตาของท่านก็
พยายามอบรมสั่งสอนทุกวิถีทางที่จะให้เกิดความรู้
ความสามารถ เพื่อให้ได้เป็นผู้ดำรงวงศ์สกุลสืบไป เพราะว่าคุณ
หลวงเสนาท่านได้มองเห็นลักษณะพิเศษของหลานชายหลาย
อย่าง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็น ลักษณะของบุคคลสำคัญคน
หนึ่งในอนาคตข้างหน้า

แต่เนื่องด้วยนิสัยปัจจัยเก่าที่หลวงปู่สมชาย ลีตวิริโย ท่านได้เคย
สร้างสมอบรมมาแล้วตั้งแต่อดีตชาติ เมื่อมาประสบเหตุการณ์ที่
ทำให้ท่านเกิดความเบื่อหน่ายในชีวิตฆราวาส และพอใจในเพศ

ของนักบวช ซึ่งมีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ สันโดษ แสวงหาความ
พ้นทุกข์แต่อย่างเดียว ท่านมีความพอใจเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ

สมัยที่คุณตาหลวงเสนายังมีชีวิตอยู่นั้น หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย
ท่านก็มีความสนใจในธรรมะทางพุทธศาสนาเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว
ท่านจึงได้เสาะแสวงหาหนังสือที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนามา
อ่านอยู่เสมอๆ หนังสือที่ท่านชอบอ่านมาก ที่สุดในสมัยนั้นคือ
หนังสือพุทธประวัติ บางครั้งท่านก็ได้หลบหนีคุณตาไปฟังเทศน์
พระกรรมฐานอีกด้วย เคยไปฟังเทศน์จากพระอาจารย์นาค
โสมโส ซึ่งเป็นพระกรรมฐานสายหลวงปู่มั่น ภูริทัตตเถร ที่มี
ชื่อเสียงอีกองค์หนึ่งในสมัยนั้น

แต่การกระทำของหลวงปู่หาได้ทำอย่างเปิดเผยไม่ เพราะเขาถือ
ว่าเป็นการกระทำผิดต่อลัทธิและศาสนาของ บรรพบุรุษอย่าง
ร้ายแรงทีเดียว วันไหนที่คุณตาหลวงเสนาสืบรู้เข้าท่านก็ต้อง
ถูกจับลงโทษทันที บางครั้งถูกเขี่ยนตี และมัดมือไพล่หลังตาก

แดด อย่างไม่ค่อยอย่างหนึ่ง เพื่อไม่ให้เป็นตัวอย่างแก่คนอื่น และ
เพื่อจะให้เข็ดหลาบจะอย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีการ
ระมัดระวังแค่ไหน การกระทำของหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย หาได้
รอดพ้นสายตาของคุณตาหลวงเสนาไปได้ไม่

บางครั้งก็ถูกจับได้และได้ถูกลงโทษดังกล่าวนั้น คือถูกตี
และถูกมัดมือไพล่หลังตากแดด ถึงแม้ว่าท่านจะถูกคุณตา
ลงโทษอย่างไร ท่านก็ไม่เคยร้องไห้ ไม่เคยขอความเห็นใจจากผู้
ลงโทษเลยเด็ดขาดหนึ่ง เงียบ เฉย ตลอดเวลา เมื่อคุณตาซักถาม
ว่าเข็ดหรือยัง หลาบหรือยัง ท่านก็นิ่ง เงียบ เฉย อยู่อย่างนั้น

การสนใจอ่านหนังสือธรรมะ หรือหนังสือพุทธประวัติ ตลอดจน
ไปฟังเทศน์พระกรรมฐานและการไปทำบุญกับพระตามวัดต่างๆ
ที่เป็นสำนักปฏิบัติก็ได้ดำเนินไปเรื่อยๆ ไม่หยุดยั้งแต่ท่านก็ทำ
อย่างสุขุมรอบคอบยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน เพราะเกรงใจคุณตาและ
กลัวคุณตาจะลงโทษอีก จึงนับได้ว่าเป็นเรื่องแปลกมาก ทั้งๆที่

ท่านก็เกิดและอยู่ในกลุ่มของศาสนาพราหมณ์ แต่ท่านมีความ
สนใจเลื่อมใสในทางพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าผู้เขียนเมื่อได้ยืมท่านเล่าถึงประวัติตอนนี้แล้ว ก็อด
คิดถึงครั้งสมัยพุทธกาลไม่ได้ ตัวอย่างสาวกของพระพุทธเจ้าแต่
ละพระองค์ ก็ล้วนแต่เป็นผู้นับถือศาสนาอื่นมาก่อนแทบทั้งนั้น
ฉะนั้นเรื่องนี้จึงไม่ใช่ของแปลกสำหรับผู้มีวาสนาบารมี เพราะ
นิสัยปัจจัยเก่าดลบันดาลให้เป็นไป

๔. บรรพชา พ.ศ. ๒๔๘๗

เมื่อเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นจึงเท่ากับว่าเป็นสิ่งกระตุ้น หรือตี
ต่อนให้ท่านหันเข้าสู่โลกุตระธรรม เร็วขึ้นเป็นลำดับ และภายหลัง
จากที่พีสะไม้จากไป ท่านก็ปฏิบัติหน้าที่ของท่านโดยสมบูรณ์
ทุกประการ เมื่อเห็นว่าเป็นโอกาสอันสมควรแล้ว ท่านจึงได้พูด
เรื่องการอยากบวชให้พีชายฟัง

พี่ชายเห็นว่าคงเป็นไปไม่ได้ จึงได้พูดขึ้นมาว่า ถ้าบวชได้ก็ดี ไม่
ขัดข้อง เมื่อท่านเห็นว่าได้รับอนุญาตแต่โดยดีเช่นนั้นแล้ว จึงได้
รีบจัดแจงเตรียมสิ่งของทันที เพราะกลัวว่าพี่ชายจะกลับใจ พอ
เตรียมสิ่งของต่างๆ เสร็จจะประมาณว่าเที่ยงคืน ท่านจึงได้ออก
จากบ้านเดินทางผ่านทุ่งนามุ่งหน้าสู่วัดป่าศรีไพรวัลย์ อำเภอ
เมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

พอรุ่งเช้าก็เข้าไปมอบกายถวายตัวเป็นนาคกับ ท่านพระ
อาจารย์เพ็ง พุทธธัมโม (ปัจจุบันเป็นเจ้าของาวาสวัดเทิง เสาหิน
จังหวัดเชียงราย) ซึ่งเป็นเจ้าอาวาสในขณะนั้น และได้อยู่ฝึกฝน
อบรมพอสมควรแล้ว ก็ได้บรรพชาเป็นสามเณร ณ อุโบสถวัด
เหนือ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมี ท่านเจ้าคุณพระ
โพธิญาณมุนี เจ้าคณะจังหวัดร้อยเอ็ด ธรรมยุต เป็นพระ
อุปัชฌาย์ บรรพชาเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๗

ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๗ ปีวอก อายุ ๑๙ ปี และได้พำนัก
จำพรรษาที่วัดป่าศรีไพรวัลย์ ๑ พรรษา

๕. ถวายตัวเป็นศิษย์หลวงปู่มั่น พ.ศ.๒๔๘๗

ในระหว่างที่หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย บวชเป็นสามเณรอยู่ที่วัด
ป่าศรีไพรวัลย์นั้น ท่านก็ได้ยินกิตติศัพท์ว่า หลวงปู่มั่น ภูริทัตต
เถร เป็นพระอรหันต์ ผู้หมดจดจากกิเลส จึงทำให้หลวงปู่สมชาย
จิตวิริโย มีความปีติยินดีเป็นอย่างยิ่ง ใครที่จะได้เห็นพระอรหันต์
ในสมัยปัจจุบัน

ดังนั้นเมื่อออกจากพรรษาแล้ว จึงได้กราบลาท่านพระอาจารย์
เพ็ง พุทธธัมโม ผู้เป็นเจ้าอาวาส พร้อมด้วยคณะรวม ๕ รูป ออก
เดินทางมุ่งหน้าสู่สำนักหลวงปู่มั่น ในระหว่างทางที่ผ่านไป ท่าน
ก็ได้แวะเยี่ยมชมและศึกษาข้อวัตรปฏิบัติตามสำนักต่างๆ
เรื่อยไป เช่นสำนักของ ท่านพระอาจารย์แดง วัดป่าสักวัน

อำเภอสหะสิทธิ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักของ ท่านพระอาจารย์
สอน วัดภูค้อ เป็นลำดับไป จนถึงเขตสาขาสังกัฬวงภู่มั่น คือ
สำนักของ ท่านพระอาจารย์ภู ธรรมทินโน วัดป่าบ้านโคกมะนาว
ซึ่งเป็นสำนักหน้าด่านตั้งอยู่รอบนอก

ตามปกติแล้ว ผู้ที่จะเข้าไปสู่สำนักของหลวงภู่มั่น จะต้องผ่าน
การฝึกฝนอบรมจิตใจ และฝึกมารยาทให้เรียบร้อยดีเสียก่อน จึง
จะปล่อยให้เข้าไปได้ สำหรับหลวงปู่สมชาย จิตวิริโย ก็อยู่ใน
ฐานะเช่นนั้นเหมือนกัน เมื่อได้ยู่ฝึกฝนอบรมจิตใจและฝึก
มารยาทพอสมควรแล้ว หลวงปู่พร้อมด้วยคณะ ซึ่งมีรายนาม
ดังต่อไปนี้คือ

๑. ท่านพระอาจารย์ประสพ
๒. หลวงปู่สุวัจน์ สุขใจ
๓. ท่านพระอาจารย์ อินตา
๔. หลวงปู่ป้อง จนทสาโร

๕ หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย (สมัยนั้นยังเป็นสามเณร)

ทั้งหมดได้พากันเข้าไปมอบกายถวายตัวเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น
ภูริทตฺตเถร เมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๔๘๗ ที่วัดป่า บ้านหนองผือ
ตำบลนาในอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ในขณะที่
หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย ยังเป็นสามเณร ในลำดับ แรกเมื่อได้เข้า
ไปถึงสำนักหลวงปู่มั่น ก็ได้เห็นความสะอาดสะอาดภายใน
บริเวณวัดตลอดถนนหนทาง และสถานที่อยู่ของผู้ปฏิบัติธรรม
ทุกแห่งมีแต่ความร่มรื่นสวยงามตามธรรมชาติ ซึ่งเป็น
บรรยากาศที่ชวนให้อยากภาวนา ดูประหนึ่งว่าจิตใจเริ่มเป็น
สมาธิตั้งแต่ยังไม่ได้ลงมือปฏิบัติ

นอกเหนือไปกว่านั้น ก็ได้เห็นความเป็นระเบียบเรียบร้อยและ
มารยาทอันสวยงามของหลวงปู่มั่น ที่ได้เมตตาออกมาให้การ
ปฏิสังขารต้อนรับ จึงยังความปลื้มปีติยินดีความอิมเอิบให้
เกิดขึ้นอย่างแปลกประหลาด และไม่เคยได้รับมาก่อนจากสำนัก

ใดๆที่ได้เคยผ่านมา จึงนับว่าวันนั้นเป็นวันปลงมฤตยูแห่งความ
เป็นอุดมมงคลในชีวิตนี้ที่จะล้มลงไม่ได้เป็นอันขาด

ในระหว่างที่ท่านได้พักอาศัยเพื่อศึกษาธรรมปฏิบัติอยู่กับหลวง
ปู่มัน ภูริทตตเถรนั้น ท่านก็ได้ใช้ความเพียรพยายามเป็นอย่างดี
ยิ่งต่อการปฏิบัติสมาธิจิต เพื่อพิสูจน์ความจริงทางพระศาสนา
และท่านได้ขยันหมั่นเพียรอย่างยิ่งยวดต่อข้อวัตรปฏิบัติน้อย
ใหญ่ทั้งปวง โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย

การอุปถัมภ์อุปฐากครูบาอาจารย์ก็เป็นไปด้วยดี สม่่าเสมอไม่
บกพร่อง ตอนกลางวันนั้นท่านไม่เคยพักผ่อนหรือจำวัดเลย เว้น
เฉยแต่อาพาธเท่านั้น เพราะกลัวเวลาไม่พอที่จะประกอบความ
เพียร และไม่พอที่จะศึกษาค้นคว้าธรรมะ

๖. ธรรมะสำคัญกว่าวัตถุ

ในวันหนึ่งซึ่งเป็นฤดูหนาว และในวันนั้นบรรดาพระเถรานุเถระ
พระภิกษุ สามเณร ได้เข้าไป กราบหลวงปู่มั่น ภูริทัตตเถร เป็น
จำนวนมากจนเต็มกุฏิ เพื่อขอรับฟังธรรมะภาคปฏิบัติจากหลวง
ปู่ ส่วนหลวงปู่สมชาย จิตวิริโย (ในสมัยนั้นเป็นสามเณร) และ
หมู่คณะซึ่งเป็นสามเณรด้วยกัน ไม่มีโอกาสที่จะขึ้นไปรับฟัง
ธรรมะบนกุฏิได้ เนื่องจากมีเหตุสองประการคือ

๑. สถานที่นั่งมีไม่เพียงพอ ๒. สามเณร มีหน้าที่ถวายการ
อุปัฏฐากครูบาอาจารย์ พระเถรานุเถระ และพระอัครันตฤกะที่มา
สู่สถานที่ เพราะตามปกติแล้วสำนักปฏิบัติ หรือวัดพระ
กรรมฐาน พอถึงตอนเย็นบรรดาสามเณรทั้งหลายก็ต้องพากัน
ต้มน้ำสมุนไพร เพื่อถวายพระเถรานุเถระ และถวายครูบา
อาจารย์เป็นประจำ ประจวบกับในตอนนั้นท่านกับพวกสามเณร
ด้วยกัน ได้พากันต้มน้ำไว้ถวายครูบาอาจารย์หม้อหนึ่ง เมื่อได้
ยินเสียงหลวงปู่มั่นเทศน์ธรรมะ ก็ได้พากันรีบมาฟัง

เมื่อมาถึงกุฏิหลวงปู่มั่น ก็ได้เห็นพระเถรานุเถระนั่งเต็มกุฏิไปหมด เห็นว่าไม่มีโอกาสจะขึ้นข้างบนไปฟังได้แล้ว จึงได้พากันหลบเข้าไปยืนฟังอยู่ในใต้ถุนกุฏิด้วยความตั้งอกตั้งใจ บางคำหรือบางตอนหลวงปู่พูดค่อยฟังได้ยินไม่ชัดเจน

พวกสามเณรก็พากันเขย่งเท้าเงี้ยวหูฟังด้วยความกระหาย จิตใจจดจ่ออยู่กับกระแสเสียงแห่งธรรมะนั้น จนเสียงธรรมะนั้นไม่ได้ผ่านเข้าหู คือผ่านเข้าทางใจโดยตรง จนทำให้ลิ้นนึกถึงหม้อยาที่ใต้พากันต้มเอาไว้ และลิ้นนึกถึงความเย็นเยือกของอากาศในฤดูหนาว ในตอนนั้นผ้าจีวรจะห่มคลุมกายก็ไม่ได้เอาไปด้วย สิ่งที่คลุมกายก็เพียงสบงกับผ้าอังสะเท่านั้น

ในวันนั้นหลวงปู่มั่น ภูริทตฺตเถร ได้อธิบายธรรมะวิจิตรพิสดารมากกว่าทุกวัน ในระหว่างฟังธรรมะอยู่นั้น ก็มีเสียงซุบซิบให้ไปดูหม้อยาที่พากันต้มไว้ ต่างองค์ต่างก็เกียงกันไปเกียงกันมา และแล้วเสียงนั้นก็เกียงมาถึงสามเณรสมชาย แต่เนื่องด้วยกำลังใจ

จิตใจจ่อกับการฟังธรรมะและมีความเสียดายในธรรมะ กลัวว่า
ธรรมะจะขาดตอน จึงสงบนิ่งอยู่ไม่สนใจกับเรื่องหม้อยา และก็
ยังคงนิ่งฟังอยู่ต่อไป แล้วก็มีเสียงบางองค์สอดขึ้นมาจาก

ถ้าคุณบาทสมชายไม่ไป คุณบาทต้องรับผิดชอบเรื่องหม้อยานะ ท่าน
ก็ยังคงตั้งอกตั้งใจฟังต่อไปจนหลวงปู่มั่นเทศน์จบ เมื่อหลวงปู่
มั่น ภาวนิตตเถร เทศน์จบลงแล้ว สามเณรสมชายก็ได้รีบไปดู
หม้อยาทันที แต่ปรากฏว่าน้ำยาที่ต้มไว้นั้นเหือดแห้งจนหม้อยา
แตกกันทะลุแล้ว ใช้การไม่ได้อีกต่อไป

เมื่อหมู่คณะเห็นเหตุการณ์เกิดขึ้นดังนี้ ต่างองค์ต่างก็พากัน
ตำหนิติเตียนและกล่าวโทษว่าสามเณรสมชาย ทำให้ของสงฆ์
เสียหาย พระบางองค์ถึงกับด่าว่าจะลงโทษท่านก็มี เพราะความ
หวั่นเกรงต่อหลวงปู่มั่น จึงได้พากันโยนความผิดทั้งหมดมาให้
ท่านรับแต่เพียงผู้เดียว สามเณรสมชาย ท่านมีนิสัยเป็นลูกผู้ชาย

เต็มตัวอยู่แล้ว เมื่อผิดท่านก็ยอมรับผิดแต่โดยดี จะลงโทษสถาน
ใดท่านก็ยอมทั้งนั้น

ขอแต่ได้มีโอกาสอยู่ฟังธรรมะจากหลวงปู่มั่นเท่านั้นก็เป็นที
พอใจแล้ว ด้วยกุศลเจตนาที่มีอยู่ ประกอบด้วยบารมีธรรม จึง
ทำให้ท่านไม่หวั่นไหวต่อการตำหนิ หรือการลงโทษจากหมู่คณะ
ครูบาอาจารย์ และท่านก็ไม่มี การพูดโต้เถียงหรือแกล้งการณ์แก่
ตัวใดๆ ทั้งนั้น นิ่ง เจียบ ยอมรับผิด ยอมรับฟังคำว่ากล่าว
ตักเตือนของครูบาอาจารย์อยู่ตลอดเวลา

ในขณะที่กำลังวิพากษ์วิจารณ์เรื่องหม้อยาแตกชำรุดใช้การ
ไม่ได้นั้น หลวงปู่มั่น ภูริทตฺตเถร ก็เดินผ่านมาทางนั้นพอดีและ
ได้มองเห็นหม้อยากันทะลุตั้งอยู่บนเตานั้น หลวงปู่ท่านจึงได้
หัวเราะออกมาเบาๆ ซึ่งเป็นลักษณะเข้าใจความหมายและไม่
ตำหนิกับการกระทำอันนั้น พร้อมกับนั้นหลวงปู่ท่านจึงได้ปรารภ
ออกมาเบาๆว่า "ธรรมะดีกว่าวัตถุและหายากกว่าวัตถุ

ภายนอก" คำพูดของหลวงปู่เพียงสองประโยคเท่านั้น ก็ทำให้
บรรยากาศที่กำลังตั้งเครียดอยู่นั้นกลับจากหน้ามือเป็นหลังมือ

ทุกองค์ที่อยู่ในเหตุการณ์ขณะนั้น ก็มีสีหน้าเบิกบานอย่างมอง
เห็นได้ชัด สำหรับสามเณรสมชาย ท่านยังมีความปลื้มปิติ และ
มีความซาบซึ้งในคุณธรรมของหลวงปู่มั่น ภูริทัตตเถร เพิ่มขึ้น
เป็นทวีคูณมาก ที่หลวงปู่ท่านสามารถเข้าใจเจตนาของท่านได้
ถูกต้อง และเป็นธรรมสมกับที่เขายกย่องสรรเสริญว่า เป็นพระ
อรหันต์ผู้ทรงคุณธรรมอันประเสริฐจริง ๆ แต่ก็ไม่รู้จะ อธิบาย
อย่างไร จึงจะเหมือนความรู้สึกภายในได้

แต่ก่อนผู้เขียนเคยคิดสงสัยว่า ด้วยเหตุใดครั้งสมัยพุทธกาล พอ
ฟังเทศน์จากพระพุทธเจ้าแล้ว จึงได้สำเร็จเป็นพระอริยบุคคลชั้น
โสดาบันได้รวดเร็วเหลือเกินพอหลวงปู่สมชาย จิตวิริโย ท่านได้
เล่าเรื่องการฟังเทศน์หลวงปู่มั่น เมื่อสมัยที่ท่านยังเป็นสามเณร

อยู่นั้น คือมีความตั้งใจฟังจริงๆ โดยเสียงเทศน์นั้นไม่ได้ผ่านเข้าทางโสตประสาทเลย คือเข้าสู่ใจโดยตรง

จึงทำให้ได้แง่คิดว่า ครั้งพุทธกาลที่พระสาวกทั้งหลายได้ฟังธรรมแล้วสำเร็จเป็นพระอริยบุคคลเบื้องต้นกันเป็นจำนวนมาก ชะรอยคงเป็นในทำนองเดียวกันนี้กระมัง เพราะในครั้งพุทธกาลมีคนสนใจธรรมะกันมาก และประกอบกับมีบารมีเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ฉะนั้นที่ความตั้งใจนั้นก็จะเป็นบารมี ส่วนหนึ่งเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้สำเร็จเร็วขึ้น พอได้ฟังธรรมะจึงสามารถเข้าใจ และสำเร็จเป็นพระอริยบุคคลทันที

หลังจากสามเณรสมชายท่านได้เข้าไปมอบกายถวายตัวเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ภูริทัตตเถร แล้ว ท่านก็ได้ตั้งใจศึกษาธรรมะ และข้อวัตรปฏิบัติน้อยใหญ่ทั้งปวงอย่างอุทิศชีวิตมาตลอด

๗. อุปสมบท พ.ศ. ๒๔๘๙

เมื่อสามเณรสมชายมีอายุครบ ๒๑ ปี สมควรที่จะทำการญัตติ
จตุตถกรรมเป็นพระภิกษุในบวรพุทธศาสนา หลวงปู่มั่น ภูริทัตต
เถร ก็ได้มอบผ้าสังฆาฏิ ๑๑ ชั้นให้หนึ่งผืน และช้อนล้อม
ทองเหลืองอีกหนึ่งคู่ เพื่อร่วมในการอุปสมบทสามเณรสมชาย

สามเณรสมชายเห็นว่าเป็นผ้าของครูบาอาจารย์ที่เคยใช้มาก่อน
ลูกศิษย์ไม่ควรเอาไปใช้ เพราะจัดอยู่ในประเภทบริโภคเจดีย
ควรแก่การกราบไหว้สักการะบูชาแก่ศิษยานุศิษย์มากกว่า ท่าน
จึงไม่กล้าที่จะนำไปใช้และเก็บไว้บูชา

พอหลวงปู่มั่นทราบเจตนาของสามเณรสมชาย ดั่งนั้นแล้ว
หลวงปู่มั่นจึงได้สั่งให้ คุณแม่นุ่ม ชูวานนท์ ซึ่งเป็นโยมอุปฐาก
ของท่านที่สำคัญคนหนึ่ง ให้เป็นผู้จัดการหาผ้าสังฆาฏิผืนใหม่
มาถวาย ด้วยแรงศรัทธาของคุณแม่นุ่ม ชูวานนท์ เคยเกี่ยวข้อง
และได้อุปฐากพระกรรมฐานสายปฏิบัติมานานตั้งแต่ครั้งสมัย

หลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโร ซึ่งเป็นอาจารย์ของหลวงปู่มั่น ภูริทตฺตเถร
จึงทำให้คุณแม่ชุ่ม ชุวานนท์เกิดความซาบซึ้งใจในคุณธรรมและ
เห็นความสำคัญในพระปฏิบัติมาก ดังนั้นเมื่อหลวงปู่มั่นมีความ
ประสงค์สิ่งใด ถ้าสิ่งนั้นไม่เหลือวิสัยจริงๆ แล้วคุณแม่ชุ่ม ชุวา
นนท์ จะต้องจัดหามาถวายทุกอย่างให้สมเจตนา

สำหรับเรื่องผ้าสังฆาฏิที่จะใช้ในการอุปสมบทสามเณรสมชาย
ในครั้งนั้นก็เหมือนกัน ทั้งๆที่สมัยนั้นผ้าหายากมาก เพราะ
สงครามโลกครั้งที่สองเพิ่งจะเสร็จสิ้นลงใหม่ๆ ถึงแม้ว่าจะยาก
แสนยากเท่าไรก็ตาม คุณแม่ชุ่ม ชุวานนท์ ก็พยายามทุกวิถีทาง
ที่จะให้ได้ผ้าสังฆาฏิมาถวายตามความประสงค์ของหลวงปู่มั่น
จึงได้ลาดตระเวนหาซื้อผ้าตามจังหวัดต่างๆ หลายต่อหลาย
จังหวัด

ในที่สุดก็สำเร็จสมความปรารถนา จึงนับได้ว่า คุณแม่ชุ่ม ชุวา
นนท์ มีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการอุปสมบทสามเณร

สมชายในครั้งนั้น ผ้าสังฆาฏิที่นำมาถวายในครั้งนั้นคิดเป็น
มูลค่า ๔๐๐ บาท สมัยนั้นนับว่าเป็นผ้าที่มีราคาแพงมาก
พอสมควร

เมื่อจัดบริหารทุกสิ่งทุกอย่างเสร็จเรียบร้อยแล้ว หลวงปู่มั่น ภู
ริทตเถร ท่านก็ได้สั่งให้ท่านเจ้าคุณพระธรรมเจดีย์ (จุม พนฺธุโล
เถร) เป็นพระอุปัชฌาย์ หลวงปู่ฝั้น อาจาโร เป็นพระ
กรรมวาจาจารย์ หลวงปู่กงมา จิรปุญฺโญ เป็นพระอนุสาวนา
จารย์

ได้ทำการอุปสมบทกรรม ณ พัทธสีมา วัดศรีโพธิ์เมือง อำเภอ
เมือง จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช
๒๔๘๙ ครูปาอาจารย์ที่ได้กล่าวนามมาทั้งหมด ล้วนแต่เป็นลูก
ศิษย์ของหลวงปู่มั่นทั้งสิ้น โดยเฉพาะท่านเจ้าคุณพระธรรมเจดีย์
นั้นเป็นพระอุปัชฌาย์ของหลวงปู่ฝั้น อาจาโร อีกด้วย

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย เป็นทั้งลูกศิษย์ หลานศิษย์ และเป็นเหลนศิษย์ของหลวงปู่มั่น ภายหลังจากอุปสมบทกรรมแล้ว หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ก็ได้ไปอยู่จำพรรษา ณ วัดป่าภูธรพิทักษ์ (ธาตุนาเวง) อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร โดยมีหลวงปู่ฝั้น อาจาโร เป็นเจ้าอาวาสในสมัยนั้น

ต่อมาเมื่อนายวัน สิทธิผลซึ่งอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา ได้ทราบข่าวว่าหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ได้เก็บรักษาผ้าสังฆาฏิของหลวงปู่มั่นเอาไว้ จึงได้มาขอเพื่อนำไปสักการบูชาที่บ้าน หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ท่านก็ได้มอบให้แต่โดยดี

เพราะเห็นว่านายวัน สิทธิผล ก็เป็นลูกศิษย์อีกผู้หนึ่งที่มีความศรัทธาเลื่อมใสต่อหลวงปู่มั่นเป็นอย่างยิ่งอยู่แล้ว ปัจจุบันนี้จึงไม่ทราบว่าผ้าสังฆาฏิผืนดังกล่าวนั้น จะยังอยู่กับนายวัน สิทธิผลอีกหรือไม่

๘. มูลเหตุที่ทำให้ท่านเกิดกำลังใจ

หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย เคยเล่าถวายพระภิกษุสามเณรฟังอยู่เสมอๆว่า สิ่งที่ทำให้ท่านเกิดกำลังใจในการประกอบความเพียรอย่างอุกฤษฏ์ ถึงกับไม่ได้เอนกายลงนอนจำวัดเลย เป็นเวลาติดต่อกันหลายวัน บางครั้งเป็นเดือน สองเดือนก็เคยมี เนื่องมาจากในคืนวันหนึ่ง ในขณะที่ท่านได้เข้าไปอุปัฏฐากหลวงปู่มั้นที่กุฏิท่านทำการบีบนวดถวายหลวงปู่เป็นเวลานานพอสมควร แล้วก็เกิดความคิดขึ้นมาว่า

"เราได้ประกอบความเพียรติดต่อกันมาเป็นระยะเวลา ๒ วัน ๒ คืนแล้วยังไม่ได้พักเลย พรุ่งนี้ก็ต้องออกเดินทางไปธุระที่สกลนคร เพื่อบอกลาคุณแม่หนุ่ม ชูวานนท์ ในฐานะที่เป็นโยมอุปัฏฐาก ได้จัดบริหารถวายในคราวอุปสมบท จากนั้นก็จะไปกราบลาหลวงปู่ฝั้น อาจาโร เพื่อจะเดินทางไปจำพรรษาที่อำเภอบ้านบ่อ จังหวัดหนองคาย เมื่อคิดแล้วก็เกิดความอยากจะไป

พักผ่อนเพื่อบรรเทาความเหน็ดเหนื่อย และเอากำลังไว้ใช้ในการเดินทาง"

ในขณะที่กำลังกังวลอยู่กับความคิดเหล่านั้น หลวงปู่มั่นก็ได้พูดสวนความคิดขึ้นมาว่า จะไปพักก็ไปได้นะ สังขาร ร่างกายอย่าไปหักโหมมันมากนัก พรุ่งนี้เราก็จะออกเดินทางไกล เราก็ไม่ได้พักมาสองวันสองคืนแล้ว

คำพูดของหลวงปู่มั่นได้ไปตรงกับความคิดที่ท่านกำลังคิดอยู่พอดี จึงได้นึกสะกิดใจว่า หลวงปู่มั่นพูดขึ้นมาลอย ๆ หรือว่าท่านจะรู้วาระจิตของเรา และแล้วก็วิจัยวิจารณ์อยู่ขณะหนึ่งผ่านไป จิตก็ได้หวนนึกถึงเรื่องที่จะไปพักขึ้นมาอีก หลวงปู่มั่นก็ได้พูดขึ้นมาอีกเป็นครั้งที่สอง ซึ่งก็ตรงกับความคิดในขณะนั้นอีก

จึงทำให้หลวงปู่สมชาย ลีตวิริโย แน่ใจว่า หลวงปู่มั่นรู้วาระจิตของเราจริง ๆ ทำให้เกิดความอิมเอิบปลื้มปีติ และมีความ

ซาบซ่ากันไปทั่วสรรพางค์กาย หายเหน็ดเหนื่อย หายอ่อนเพลีย
ความง่วงเหงาหาวนอนหายไปจนหมดสิ้น เนื่องจากเกิดความ
มหัศจรรย์ในคุณธรรม และวิชาของหลวงปู่มั่น ภูริทัตตเถร
ท่านจึงได้ตั้งหน้าตั้งตาบิบนวดถวายหลวงปู่มั่นต่อไปอย่างไม่
หยุดยั้ง และพลางก็คิดว่า เราจะต้องเอาวิชาอันนี้ให้ได้ และได้
ตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยวถ้าไม่ได้ไม่ยอม

"หลวงปู่มั่นท่านก็มีร่างกายสังขารเป็นมนุษย์เหมือนกันกับเรา
นี่เอง เราก็เป็นมนุษย์เหมือนกันกับท่าน ท่านทำได้เราจะไม่ได้
อย่างท่านก็ลองดู แต่คิดว่าคงไม่เหลือวิสัย" พอท่านคิดจบ หลวง
ปู่มั่นท่านก็พูดสวนความคิดขึ้นมาอีกว่า ... "เอาแน่หรือ"

เมื่อท่านได้ฟัง คำพูดของหลวงปู่มั่นเพียงเท่านั้น ความ ปลื้มปิติ
ความอิมเอิบ และความมีพลังใจก็เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ เพราะ
ความมหัศจรรย์ในความสามารถของหลวงปู่มั่น ที่ท่านได้
บำเพ็ญจนบรรลุวิชาชนิดนี้ขึ้นมาได้จนดำริรู้ภายในใจของผู้อื่น

ได้ เรื่องอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ และอภิญญาสมบัติ หรือ วิชา
ในทางพระพุทธศาสนา เช่นเจโตปริยญา การกำหนดรู้วาระจิต
ของคนอื่น ที่ท่านได้กล่าวไว้ในคัมภีร์แต่ก่อนเราเข้าใจ ว่าเป็น
เพียงนวนิยาย บัดนี้กลายเป็นความจริงเสียแล้ว เราได้มีโอกาส
เห็นหลวงปู่มั่น ซึ่งเป็นสาวกสุดท้ายภายหลังยังมีความ
มหัศจรรย์ถึงปานนี้ ถ้าได้เห็นพระพุทธเจ้าหรือได้เห็นพระอริย
สงฆ์สาวกในครั้งพุทธกาลแล้ว จะมีความมหัศจรรย์สักเพียงไร

๙. บำเพ็ญธรรมที่ถ้ำคำไฮและถ้ำเจ้าผู้ข่า

ภายหลังจากที่เสร็จจากการอุปฐากหลวงปู่มั่นแล้ว หลวงปู่
สมชาย จิตวิริโย ท่านก็ได้กลับไปสู่ที่พัก แต่แทนที่ท่านจะ
พักผ่อนหรือจำวัดตามที่มีความดำริเอาไว้ตั้งแต่ตอนแรก กับ
เปลี่ยนมาเร่งประกอบความเพียร ในคืนวันนั้นตลอดทั้งคืน ได้
ประกอบความเพียรอยู่ในอิริยาบถสาม คือ ยืน เดิน นั่ง ได้แก่

การเดินทางครั้งนี้ นั่งสมาธิภาวนาตามหลักการทำเพ็ญสมาธิจิต
นั่นเอง

พอรุ่งเช้าวันใหม่ก็ออกบิณฑบาตตามปกติ และภายหลังจาก
เสร็จสิ้นภัตกิจแล้ว ท่านก็ได้เข้าไปกราบลาหลวงปู่มั่น ภูริทตต
เถร เพื่อออกเดินทางไปจังหวัดสกลนคร ถึงจังหวัดสกลนครและ
ได้ทำกิจธุระทุกอย่างเสร็จเรียบร้อยแล้ว แทนที่ท่านจะมุ่งหน้าไป
อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ตามที่ได้ตั้งใจไว้ในเบื้องต้นแรก
กลับเปลี่ยนใจเข้าไปบำเพ็ญในป่า ซึ่งมีถ้ำอยู่ถ้ำหนึ่งเรียกว่า "ถ้ำ
คำไฮ" บ้านลาดกะเมอ ท่านได้พักบำเพ็ญอยู่เป็นเวลา
พอสมควร ก็ได้ย้ายไปบำเพ็ญต่อที่ "ถ้ำเจ้าผู้ซำ" อำเภอ พรรณา
นิคม จังหวัดสกลนคร

ซึ่งมีนายลุนและทิดไทย เป็นผู้อุปฐาก ถ้ำทั้งสองแห่งอยู่ไม่ห่าง
จากสำนักหลวงปู่มั่นเท่าไรนักท่านได้ปักกลดบำเพ็ญมาโดย
ตลอด ไม่เคยลดละประมาทเลย นับตั้งแต่ได้ออกจากสำนัก

หลวงปู่มั่น มาเป็นระยะเวลาหนึ่งเดือนเศษ ได้บำเพ็ญเพียรอยู่ในอิริยาบถสาม และไม่เคย เอนกายลงพักผ่อนหรือจำวัดเลย ด้วยความเอิบอิมและปลื้มปีติ ซึ่งได้รับมาจากหลวงปู่มั่นเป็นพื้นฐานแล้ว และยังได้เดินจงกรม นั่งสมาธิ บำเพ็ญภาวนา เพิ่มเติมจนจิตสงบเข้าสู่ฐานของสมาธิ ยิ่งทำให้ความสุขความเอิบอิมมีพลังสูงยิ่งเป็นทวีคูณ เหลือวิสัยที่จะพรรณานำให้ถูกต้องตามความรู้สึกภายในได้ ยิ่งปฏิบัติเท่าไร รสชาติต่างๆ ของธรรมะที่เกิดขึ้นจากผลของสมาธิ ทำให้เกิดความดูดดื่มและแปลกประหลาดมหัศจรรย์ซาบซึ้งถึงใจ ยากที่จะหารสชาติอะไรในโลกมาเปรียบได้

หลวงปู่สมชาย ลีตวิริโย ท่านได้มีแง่คิดขึ้นมาอย่างหนึ่งว่า สมัยเมื่อพระพุทธเจ้าทรง ตรัสรู้ธรรมใหม่ๆ ในคัมภีร์ได้กล่าวไว้ว่า พระองค์ได้ทรงเสวย วิมุตติสุขถึง ๗ สัปดาห์ อันนี้ไม่ต้องสงสัยเลย ของเราเพียงแค่สมาธิขั้นต่ำๆ หรือขั้นกามาวจรกุศลชั้น

ละเอียดเท่านั้น ยังไม่ถึงวิมุตติ วิโมกข์ หรือฉานญาณอะไรเลย
ยังมีความสุขถึงเพียงนี้

ยิ่งเพิ่มความซาบซึ้งและมหัศจรรย์ในองค์สมเด็จพระผู้มีพระ
ภาคเจ้าและพระศาสนามากขึ้นเป็นลำดับว่าพระพุทธเจ้าท่าน
ช่างมีความฉลาด ลึกล้ำคัมภีร์ภาพจริงๆ ถ้าคนผู้นี้กเดาเอาโดย
ไม่ได้ปฏิบัติให้เกิดความสงบแล้ว จะไม่มีความสุขซึ่งแน่นอน
ศึกษาตามตำรามากยิ่งสงสัยมาก เดามากเท่าไร ยิ่งไกลความ
จริงมากเท่านั้น

แต่ถ้าใครปฏิบัติจนเกิดความสงบ คือ สงบจากบาป ก็จะทำให้เกิด
ความสุขซึ่งขึ้นเอง ถ้าสงบมากก็ยิ่งมาก ถ้าสงบน้อยก็ซึ่งน้อย
โดยสมควรแก่การปฏิบัติ ผู้ที่มีความซาบซึ้งในพระศาสนาจริงๆ
จะมีความรักและหวงแหนพระศาสนาที่สุดยิ่งกว่าชีวิต กล้ายอม
เลยสละทุกอย่างเพื่อจรรโลง และเทิดทูนพระศาสนา มีความ
เคารพในระเบียบพระธรรม วินัยน้อยใหญ่ทั้งปวง ที่พระพุทธ

องค์ทรงบัญญัติไว้ และเข้าใจถูกต้องว่าพระธรรมวินัยแต่ละข้อมีความหมายสำคัญอย่างไร

๑๐. บำเพ็ญธรรมในวิเวกสถาน

เมื่อหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ได้พักบำเพ็ญอยู่ที่ถ้ำคำไฮ และถ้าเจ้าผู้ข้า พอสมควรแก่เวลาแล้ว ท่านก็ได้เดินทางออกจากสถานที่ดังกล่าว มุ่งหน้าสู่ภูมิภาคอันเป็นดินแดนแห่งความสงบ ซึ่งนักปฏิบัติหรือพระกรรมฐานชอบไปแสวงหากำลังใจจากความสงบวิเวกในสถานที่นั้นเป็นอันมาก

โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูบาอาจารย์สายหลวงปู่มั่นองค์สำคัญๆ หลายองค์ เช่นหลวงปู่เทศก์ เทศรังสี (ท่านเจ้าคุณพระราชนิเวศรังสี คัมภีร์ปัญญาวิศิษฏ์) หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ หลวงปู่ฝั้น อาจาโร หลวงปู่ขาว อนาลโย ท่านพระอาจารย์วัน อุตตโม (ท่าน

เจ้าคุณพระ อุดมสังวรวิสุทธินทร) และ ท่านพระอาจารย์จวน กุล
เชฏโฐ เป็นต้น

สถานที่ดังกล่าวอยู่ ณ แห่งหนตำบลใด อำเภออะไร จังหวัด
อะไรท่านผู้อ่านคงนึกวาดภาพไปต่างๆนาๆ ตามความเข้าใจ
ของแต่ละท่าน ผู้เขียนจึงขอถือโอกาสเล่าถึงสถานที่แห่งนี้ให้แก่
ท่านผู้อ่านได้ทราบพอสมควรแก่เวลาดังต่อไปนี้คือ

สถานที่ดังกล่าวนี้เป็นภูเขาสูงหนึ่งมีเทือกยาวติดต่อกัน และมี
ลูกเล็กบ้างใหญ่บ้างสลับซับซ้อนกันจนถึงฝั่งแม่น้ำโขง สถานที่
แห่งนี้ภาษาท้องถิ่น (อีสาน) เรียกว่า "ภูว้าว" และมีหมู่บ้านที่อยู่
ใกล้ที่สุด พอได้โคจรบิณฑบาตระยะทางห่างจากที่อยู่ประมาณ
๗ กม. หมู่บ้านดังกล่าวมีชื่อว่า บ้านดอนเสียด ตำบลบ้านต้อ
อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย

สำหรับหลวงปู่สมชาย จิตวิริโย เมื่อได้เดินทางไปถึง ท่านก็ได้ปัก
กลดบำเพ็ญภาวนาติดต่อกันเป็นระยะเวลาหลายเดือน และมี
โอกาสทำสมาธิได้เต็มที่ เพราะครั้งนั้นท่านได้ธุดงค์ไปเพียงองค์
เดียว ท่านจึงไม่มีความกังวลใดๆทั้งสิ้นเกี่ยวกับเรื่องของคนอื่น
มีหน้าที่บำเพ็ญสมณธรรม เพื่อความหลุดพ้นซึ่งเป็นจุดหมายที่
ได้ตั้งใจเอาไว้

หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย ท่านเป็นผู้เสียสละ เด็ดเดี่ยว กล้าหาญ
ในการออกปฏิบัติธรรมจริงๆ ท่านยอมเสียสละทุกสิ่งทุกอย่าง
แม้กระทั่งชีวิต เพื่อแลกเปลี่ยนเอาคุณธรรม ท่านมีอุดมคติอยู่ว่า
"ไม่ตีให้ตาย ไม่ตายให้ตี" อันนี้เป็นปณิธานอันเด็ดเดี่ยวของ
ท่าน เพราะสมัยนั้นภูว้วเต็มไปด้วยสัตว์ร้ายนานาชนิด เช่น ช้าง
เสือ หมู และสัตว์อื่นๆ อีกมากมาย

ถ้าไม่เสียสละจริงๆจะไม่มีความสามารถอยู่ได้เลย บางครั้งเวลา
ออกบิณฑบาต ยังเห็นรอยเสือขีดข่วนต้นไม้ตามสายทางที่ผ่าน

ไป มีทั้งใหม่และเก่า บางครั้งน้ำยังขุ่นๆอยู่ก็มี "ยิ่งพอดกตอน
กลางคืนเสียง เสือมันร้องคำรามน่าหวาดหวั่น" พอมันร้องแต่ละ
ที ในป่าอันแสนสงบวิเวกดูประหนึ่งว่า สะเทือนสะท้านหวั่นไหว
ไปทั้ง อาณาเขตภูเขาสูงนั้น บางคืนมีทั้งช้างและเสือ คืบไหนดที่
ไม่ได้ ยืนเสียงสังสารสัตว์ต่างๆ นั้นเป็นไม่มี จึงนับว่าเอาชีวิต
ไปเสี่ยงต่ออันตรายจริงๆ

พอเขียนมาถึงตอนนี้ จึงทำให้ผู้เขียนนึกถึงปัญหาข้อหนึ่ง ซึ่งมีผู้
ถามมานานแล้วว่า จำเป็นอย่างไรการฝึกสมาธิจิต หรือการ
ปฏิบัติธรรม จึงจะต้องเลือกสถานที่ เพราะการกระทำความดีทำ
ที่ไหนก็น่าจะได้ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงขอเวลาแวะตรงนี้สักนิดหนึ่ง
ขอพาท่านผู้อ่านศึกษาภูมิประเทศแห่งหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อ
การปฏิบัติ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระกรรมฐาน ท่านชอบไปภาวนากันนั้นเป็น
จำนวนมาก แต่ก่อนผู้เขียนก็เคยสนใจเหมือนกันว่า ทำไมครูบา

อาจารย์ที่สำคัญๆ สายหลวงปู่มั่น จึงต้องไปภาวนาที่ภูวักัน
เป็นส่วนมาก

เท่าที่เคยสังเกตดูสถานที่บางแห่ง พอไปถึงเรายังไม่ได้ นั่งสมาธิ
ภาวนาอะไรเลย แต่ใจก็เกิดความสงบแปลกๆ เหมือนๆจะเป็น
สมาธิ แสดงให้เห็นว่าสถานที่อย่างนั้นมันชวนให้ขยัน ภาวนา
จึงทำให้นึกถึงคำสอนของพระพุทธเจ้าบทหนึ่งที่มีอยู่ในโอวาท
ปาฏิโมกข์ว่า "**ปนฺตญฺจ สยนาสนํ อธิจิตฺเต จ อาโยโค**" ซึ่งม
ความหมายว่า "อยู่ในสถานที่นั่ง ที่นอนอันสงบ เหมาะแก่การ
ประกอบเอื้อเพื่อในอธิจิต"

ภูวักันก็เป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งซึ่งเหมาะแก่การฝึกจิต เพราะ
สิ่งแวดล้อมหลายอย่างเอื้ออำนวย เช่น มีลักษณะเป็นป่า เขา
ทิวทัศน์สวยงาม น้ำดี อากาศดีพอสมควร ฤดูร้อนกลางวัน
อาจจะร้อนจัดไม่สบาย ก็หลบเข้าไปภาวนาในถ้ำได้ และยังมี
ลานหินกว้างใหญ่สะดวกแก่การเดินจงกรมและนั่งสมาธิ เวลา

เปลี่ยนอิริยาบถมีโชดหินสวยๆ หลายแห่ง เหมาะแก่การไปนั่ง
ภาวนาในบางโอกาส มองทิวทัศน์ไปข้างๆ จะเห็นผาสูงชัน
ประดับไปด้วยหมู่ไม้ และภูเขาสลับซับซ้อนกัน

ทำให้เกิดความเพลิดเพลินแก่ผู้รักความสงบยิ่งนัก ในขณะที่นั้น
อาจจะมองเห็นสมบัติในโลกทุกอย่างไม่มีความหมายในชีวิต
เท่ากับความสงบ ความสงบ ความสลดสังเวช ความว่าเหว
วังเวง ย่อมเกิดขึ้นแก่ผู้ที่เห็นว่าตัวเองจะต้องพลัดพรากจากของ
รักของเจริญใจฉันใด เวลาไปจุดดงคี่ในป่าองค์เดียวสิ่งแวดล้อม
ไปด้วยอันตรายรอบด้าน ก็เหมือนกันฉันนั้น การระลึกถึงความ
ตายย่อมมีอยู่ตลอดเวลา

นี้หมายถึงสถานที่ซึ่งจะช่วยอบรมจิต คนเราถ้าใจแข็งกระด้าง
ไม่รู้จักสลด จะเข้าใจธรรมะได้ยาก เพราะธรรมะเป็นของ
ละเอียดอ่อนของจิตใจ ถ้าจิตละเอียดมาก ก็เข้าใจธรรมะได้มาก
ละเอียดน้อยก็เข้าใจธรรมะได้น้อย ฉะนั้นถ้าผู้ อ่านพิจารณาไป

ด้วยก็จะเข้าใจได้ทันทีว่า "สถานที่นั้นมีความสำคัญอย่างไรต่อการฝึกจิต"

หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย เคยเล่าให้ศิษยานุศิษย์ฟังว่า ท่านได้คุณธรรมและได้กำลังใจจากสถานที่แห่งนี้เป็นส่วนมาก (หมายถึงภูว) จึงทำให้ท่านมีความมั่นคงในพระศาสนา ยอมมอบกายถวายชีวิตอุทิศแต่พระรัตนตรัย ด้วยการปฏิบัติบูชา และยังได้ชักชวนผู้ที่ยังไม่เลื่อมใสศรัทธา ให้รู้จักคุณค่าประโยชน์ของธรรมะด้วยวิธีการต่างๆ

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิธีที่ท่านทำให้เกิดศรัทธาปสาทะต่อพระศาสนานั้น จุดสำคัญที่สุดก็ได้แก่การฝึกทำสมาธิภาวนา ให้จิตใจมีความสงบ คือ "สงบจากบาป" เมื่อผู้ปฏิบัติได้ดีมีรสชาติของความสงบ ก็จักมีความซาบซึ้งในธรรมะ และรู้จักคุณค่าประโยชน์ของพระศาสนา ฉะนั้น หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ท่านจึงพยายามชักจูง เพื่อนสหธรรมิกให้เห็นคุณค่าของการปฏิบัติ

ภาวนา ท่านจึงได้นำพาเพื่อนสหธรรมิกออกอุดงค์กรรมฐานในป่าเป็นประจำทุกปีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อหมู่คณะจะมีโอกาสได้สัมผัสกับความสงบวิเวกบ้าง

๑๑. จำพรรษาที่วัดอรัญญวาสี พ.ศ. ๒๔๙๒

หลวงปู่สมชาย ลีตวิริโย ท่านได้พักบำเพ็ญอยู่ที่ภูว้าว เห็นว่าได้รับผลดีทางด้านจิตใจเพิ่มขึ้น เป็นลำดับได้รับความรู้ความเข้าใจในพระศาสนาเพิ่มขึ้นอย่างแปลกประหลาดมหัศจรรย์ ความสุข ความสงบ ความรู้ความเห็นในสิ่งต่างๆ ก็เกิดขึ้นอย่างไม่เคยได้รับมาก่อนเลย ท่านจึงได้ปักหลักบำเพ็ญอยู่ ณ ที่ภูว้าว นั้น จนตลอดฤดูร้อน

เมื่อถึงฤดูกาลพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๙๒ ท่านก็ได้ออกจากที่บำเพ็ญในป่าลงมาจำพรรษาอยู่ที่ วัดอรัญญวาสี อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย วัดแห่งนี้ หลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโล เป็นผู้สร้างไว้

พอออกพรรษาในปีนั้น หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ก็ได้รับเดินทาง
ไปกราบนมัสการหลวงปู่มั่น ภูริทตฺตเถร และอยู่ฟังธรรมะจาก
หลวงปู่มั่นเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ท่านก็ได้กราบลาออกหา
สถานที่บำเพ็ญภาวนาต่อไป ท่านได้ปฏิบัติอยู่อย่างนี้ตลอดมา
แต่การไปภาวนาตามสถานที่ต่างๆของท่านนั้น ท่านไม่ได้ไปเอง
ตามชอบใจ คือ ท่านไปตามคำสั่งของครูบาอาจารย์

ในเมื่อครูบาอาจารย์สั่งให้ไปภาวนาที่ไหน ก็ไปที่นั่น ท่านจะให้
อยู่กี่วันก็เดือน ก็แล้วแต่ครูบาอาจารย์จะสั่ง เมื่ออยู่ครบตาม
กำหนดที่ท่านสั่งแล้ว ก็เดินทางกลับเข้าไปหาครูบาอาจารย์
ท่านปฏิบัติอยู่อย่างนี้เสมอมา ผู้ปฏิบัติท่านถือกันมาก เรื่องการ
เคารพครูบาอาจารย์ ถ้าใครฝ่าฝืนคำสั่งครูบาอาจารย์ โดย
ส่วนมากมักปฏิบัติไม่เป็นไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในสำนัก
ครูบาอาจารย์ที่ทรงคุณธรรม อย่างสำนักหลวงปู่มั่น เป็นต้น

บรรดาลูกศิษย์ทั้งหลายจะให้ความเคารพนับถือเป็นพิเศษ ใคร
จะฝ่าฝืนไม่ได้เป็นอันขาด แม้แต่ความรู้สึกภายในยังต้อง
ระมัดระวังไม่ให้คิดไปตำหนิติโทษท่านเป็นอันขาดเพราะ กลัว
จะเป็นบาป และจะเป็นอุปสรรคในการบำเพ็ญ คือจะเจริญ
สมณธรรมไม่ขึ้น

ครูบาอาจารย์เคยเล่าถึงสามเณรองค์หนึ่ง ซึ่งเคยอยู่ในสำนัก
หลวงปู่มั่น เป็นเณรหัวดีว่ายากสอนยาก ครูบาอาจารย์จะว่า
กล่าวสั่งสอนอะไรก็ไม่ค่อยเชื่อฟัง หลวงปู่มั่นจึงได้พูดเตือนสติ
ขึ้นว่า ระวังนะ...เณร...การฝืนครูบาอาจารย์ไม่ใช่ของดีมันเป็น
บาปถ้าฝืนมาก ๆ เข้าอาจจะเป็นบ้าได้

หลวงปู่มั่นท่านพูดไม่กี่นาที สามเณรองค์นั้นก็ได้เสียสติวิปลาส
ทันที พอหลวงปู่มั่นสั่งว่า "ถ้าอยากหายให้หาดอกไม้มาขอขมา"
เมื่อสามเณรปฏิบัติตาม ก็ได้หายจากการเป็นบ้าทันที เรื่องนี้
หลวงปู่สมชาย ลีตวิริโย ท่านก็ได้เห็นเหตุการณ์ในขณะนั้นด้วย

"เหตุการณ์อันเป็นตัวอย่างที่เล่ามานี้ ผู้เป็นบัณฑิตอาจตำหนิ
เอาได้ ผู้เขียนรู้สึกไม่ค่อยสบายใจ เพราะเกรงว่า การใช้ภาษา
อาจไม่เหมาะสมกับผู้ทรงคุณธรรมอันประเสริฐ เช่น หลวงปู่มั่น
ภูริทัตตเถร ผู้ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของสาธุชนทั่วไปแต่ถึง
อย่างไรก็ตาม ถ้าผิดพลาดด้วยประการใดโปรดให้อภัยด้วยเถิด"

สำหรับหลวงปู่สมชาย จิตวิริโย นับแต่ได้อุปสมบทในบวรพุทธ
ศาสนา ท่านก็ได้ตั้งใจศึกษาประพฤติปฏิบัติธรรมตลอดมาโดย
ลำดับ ไม่เคยลดละประมาทเพื่อต้องการพิสูจน์ความจริงในทาง
พระศาสนา ท่านได้ขยันหมั่นเพียรในกิจวัตรน้อยใหญ่ทั้งปวง
มิได้ย่อท้อ ผลแห่งการปฏิบัติก็ได้เริ่มเกิดขึ้นเป็นลำดับ จึงทำให้
ท่านเปลือดเปลือในความรู้ ความเห็น และมีความซาบซึ้งใน
รสชาติต่างๆ ของธรรมะที่เกิดขึ้นจากการบำเพ็ญเพียรของท่าน

ในระหว่างที่กำลังเพ็ดลิดเพ็ดลิดอยู่กับการปฏิบัติธรรมนั้น เหตุการณ์ที่สั้นสะเทือนแก่ผู้ปฏิบัติก็เกิดขึ้น คือ ข่าวการ มรณภาพของหลวงปู่มั่น ภูริทัตตเถร เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๙๒ ขณะนั้นหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ยังเป็นนวกภิกษุ มีอายุพรรษาได้เพียง ๔ พรรษาเท่านั้น

เมื่อหลวงปู่มั่น ภูริทัตตเถร ผู้เปรียบเสมือนร่มโพธิ์ร่มไทร และเปรียบเสมือนดวงประทีปของคณะศิษยานุศิษย์ ได้สิ้นสุดลง ความเศร้าสลดรันทดใจได้เกิดขึ้นแก่บรรดาคณะศิษยานุศิษย์ในขณะนั้นอย่างหาที่เปรียบมิได้ หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ซึ่งก็อยู่ในฐานะเป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่นองค์หนึ่งก็พลอยได้รับความกระทบกระเทือนจากเหตุการณ์ครั้งนี้เช่นเดียวกับลูกศิษย์องค์อื่นๆ

เพราะว่าสมัยหลวงปู่มั่นท่านยังมีชีวิตอยู่ คณะศิษย์ทั้งหลายก็ได้ถือเอาสำนักหลวงปู่มั่น เป็นจุดรวมในการศึกษาและอบรม

กรรมฐานภาคปฏิบัติ ฉะนั้นบรรดาลูกศิษย์ทั้งหลายก็ได้รับความอบอุ่นและมีกำลังใจเพราะมีที่พึ่ง แต่ในเมื่อขาดที่พึ่ง ความว่าแห้ววังเวง ความเศร้าสลดย่อมเกิดขึ้นเป็น ธรรมดา สำหรับผู้ที่ยังเป็นปุถุชน

หลังจากเหตุการณ์ได้ผ่านพ้นไปแล้ว หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ในระหว่างเป็นนวกภิกษุ นั้น ท่านก็ได้เข้าไปอาศัยอยู่ตามสำนักครูบาอาจารย์ต่างๆ ที่เป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่น ซึ่งเป็นรุ่นพี่ ๆ ตลอดมาจนอายุพรรษาเข้าชั้นเถรภูมิ เมื่อเป็นว่าเป็นนิสัยมุตตกะได้แล้ว ท่านจึงออกบำเพ็ญภาวนาเองตามลำพังตามสถานที่ต่างๆ สมควรแก่โอกาส

ส่วนสำนักของครูบาอาจารย์ที่ท่านหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ได้เคยไปศึกษาและปฏิบัติธรรมอยู่ด้วยในสมัยนั้นก็มิใช่อยู่หลายแห่งเท่าที่ผู้เขียนพอจะจดจำได้จากท่าน เคยเล่าสู่ฟัง ก็มีดังนี้

๑. หลวงปู่สิงห์ ชันตยาคโม
๒. หลวงปู่ฝั้น อาจาโร
๓. หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ
๔. หลวงปู่กงมา จิรปุญญโณ
๕. หลวงปู่สีลา อิสสโร
๖. ท่านพระอาจารย์ภู ธัมมทินโน

และสำนักท่านพระอาจารย์กว่า ตลอดทั้งสำนักครูบาอาจารย์
องค์สำคัญ ๆ อีกหลายสำนัก

๑๒. ผจญภัยกับหลวงปู่ฝั้น

นอกจากนั้นท่านก็ได้ออกมาเพื่อกรรณฐานตามป่าเพื่อแสวงหา
ความสงบวิเวกเป็นบางครั้ง บางโอกาส แต่โดยส่วนมากท่าน
ชอบไปบำเพ็ญที่ภูว้าวเพราะสถานที่แห่งนี้มีความเหมาะสมแก่
การเจริญสมณธรรมมาก จึงเป็นที่สนใจของนักปฏิบัติทั้งหลาย

ผู้แสวงหาความพ้นทุกข์ สำหรับหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ก็เป็น
อีกผู้หนึ่งที่ใคร่ต่อการหลุดพ้น จึงได้บุกป่าฝ่าดง เผชิญกับสัตว์
ร้ายนานาชนิด

เพื่อบำเพ็ญสมณธรรม เพราะในอดีตเมืองไทย เต็มไปด้วย
สิงสาราสัตว์ การออกกฐดงค์กรรมฐานในยุคนั้น จึงหนีไม่พ้นกับ
การพจญภัยกับสัตว์ร้ายต่างๆ บางครั้งท่านก็ได้ออกบำเพ็ญ
กรรมฐานองค์เดียว บางครั้งท่านก็ได้ไปกับหลวงปู่ฝั้น อาจาโร
ในฐานะเป็นครูบาอาจารย์ที่ท่านให้ความเคารพนับถือมากองค์
หนึ่ง และเป็นพระกรรมวาจาจารย์ของท่านอีกด้วย

หลวงปู่ฝั้น กับหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ก็ได้เคยเผชิญกับ
อันตรายร่วมกันมาหลายครั้งในการออกบำเพ็ญกรรมฐาน โดย
เฉพาที่ภูว้าว ได้เคยมีเหตุการณ์บางอย่างที่น่าสนใจ โดย
ส่วนมากรู้สึกว่าจะนำมาเล่ากันผิตๆ พลาดๆ ไม่ค่อยตรงกับ

ความเป็นจริง ไหนๆจะเล่าเรื่องจริง จึงตัดสินใจเอามาเขียนให้
ท่านผู้อ่านได้ทราบความจริงและพิจารณา

ครั้งหนึ่งหลวงปู่ฝั้น อาจาโร กับหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ออก
บำเพ็ญร่วมกันที่ภูว้าว หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ได้ไปกางกลดอยู่
ใกล้โขดหินแห่งหนึ่ง เขาเรียกตรงสถานที่แห่งนั้นว่า หินก้อน
น้ำอ้อย (หินค้ำหิน) ที่ตรงนั้นเป็นทางผ่านของสัตว์ร้ายมีช้าง
และเสือผ่านไปมาแทบทุกคืน นับว่าเอาชีวิตไปเสี่ยงกับภัย
อันตรายเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อหลวงปู่ฝั้นได้ทราบเข้า จึงพูดปรารภกับหลวงปู่สมชายว่า
"เมื่อคืนผมนอนไม่หลับ ผมเป็นห่วงครุบา"หลวงปู่สมชายจึง
กราบเรียนถามหลวงปู่ฝั้นด้วย กริยาอันอ่อนน้อมและเคารพว่ามี
เรื่องอะไรหรือครับผม"หลวงปู่ฝั้นตอบว่า "ก็ครุบาอยู่องค์เดียว
และอยู่ตรงทางผ่านของมันด้วย" (หมายถึงทางผ่านของเสือและ
ช้าง)

หลวงปู่สมชายจึงกราบเรียนหลวงปู่ฝันว่า "ท่านอาจารย์ไม่ต้อง
เป็นห่วงกระผมมากเกินไป เพราะกระผมได้อุทิศทุกอย่างแล้ว
เพื่อปฏิบัติบูชาพระรัตนตรัย" หลวงปู่ฝันคัดค้านว่าไม่ได้ ๆ คึนนี้
ผมจะไปภาวนาอยู่เป็นเพื่อนครุบา' พอถึงตอนเย็น หลวงปู่ฝันก็
ได้เตรียมบริหารเพื่อจะไปอยู่เป็นเพื่อน

หลวงปู่สมชายจึงได้จัดที่พักของท่านซึ่งได้อยู่เป็นประจำนั้น
ถวาย หลวงปู่ฝัน และได้ช่วยกางกวดถวายหลวงปู่เรียบร้อยแล้ว
ท่านเองก็ได้ย้ายที่พักรไปกางกวดอยู่คนละฟากคลอง ใน
ระหว่างทางผ่านมีเหวลึกมาก ซึ่งไม่เหมาะแก่สัตว์ร้าย มีเสือ
และช้าง ที่จะผ่านไปมาอย่าอมไม่สะดวก จึงแน่นอนที่สุดถ้าสัตว์
ร้ายมาจะต้องผ่านไปทางที่หลวงปู่ฝันพักอยู่

ในคืนแรกที่หลวงปู่ฝันไปพักอยู่ด้วย ยังไม่ทันข้ามคืนเสียด้วย
ช้างก็มาพอดี ช้างโขลงนั้นกะประมาณหลายสิบเชือก เท่าที่

ผู้เขียนได้ฟังมาว่า คี้นั้นพอดกติกเจียบส่งดฟังเสียงข้าง หลาย
สิบเชือกเดินมาในป่ารกชัฏ ประกอบพร้อมทั้งบางแห่ง เป็นลาน
หินบนภูเขา ฟังเสียงอยู่ไกลๆ จึงออกจะคล้ายกับเสียง ลมพายุ
พัดต้นไม้แรงๆ เสียงต้นไม้หักไม่ขาดระยะ และเสียงนั้นก็คืบ
คลานใกล้เข้ามาๆ ทางด้านหลวงปู่ขึ้นทุกขณะ สำหรับผู้
ชำนาญป่าอย่างพระกรรมฐาน พอได้ยินเสียงดังนั้นก็ทราบได้
ทันทีว่า เป็นเสียงโขลงข้างอย่างแน่นอน

เมื่อหลวงปู่สมชายเห็นว่าสถานการณ์อันเหตุโหดกำลังจะเกิด
ทางด้านหลวงปู่ขึ้น ด้วยนิสัยที่เด็ดเดี่ยว และมีความเป็นห่วงครุ
บาอาจารย์ ท่านจึงได้รับออกจากมุ้งกลดข้ามคลองมาหาหลวง
ปู่ขึ้นทันที เพื่อรับสถานการณ์ร่วมกัน พอท่านมาถึงที่อยู่ของ
หลวงปู่ขึ้น หลวงปู่สมชายก็ได้รับทราบเรียนหลวงปู่ขึ้นทันทีว่า
"ท่านอาจารย์จะทำอย่างไรดี มันจวนเข้ามาเต็มที่แล้ว" หลวงปู่
ขึ้นจึงตอบว่า "จะทำอย่างไรดีล่ะ ผมก็ไม่มีทาง แล้ว" หลวงปู่
สมชายจึงได้รับหาสถานที่เพื่อหลบภัยถวายหลวงปู่ขึ้น

ในที่สุดก็ได้พบขีดหินขีดหนึ่ง ซึ่งเห็นว่าถ้าขึ้นไปอยู่บนนั้นได้ก็จะเป็นที่ปลอดภัย หลวงปู่สมชายจึงได้กราบเรียนให้หลวงปู่ผัน ทราบ พร้อมกับท่านได้ขึ้นไปอยู่ข้างบนก้อนหิน แล้วยื่นมือลงมา ให้หลวงปู่ผันจับแล้วปีนป่ายขึ้นไปบนนั้น พอขึ้นไปถึงบนขีดหินแล้ว เห็นว่าอยู่ในเขตปลอดภัยพอสมควรแล้ว

หลวงปู่ผันจึงได้หยิบเอาหวอไม้ไผ่ในยามออกมาเป่า วิวก ก ก วิวก..ๆ..ๆ สองสามครั้ง พอสิ้นเสียงหวอที่หลวงปู่ผันเป่า ในทันทีนั้นข้างทั้งโขลงก็แตกตื่นพากันวิ่งกลับไปด้วยความตกอกตกใจ เสียงดังสะเทือนเลื่อนลั่นไปทั้งป่า ครูต่อมา สถานการณ์ก็คืบคลานเข้าสู่สภาพปกติ

และในคืนนั้นหลวงปู่สมชาย จิตวิริโย ก็ได้พักอยู่เป็นเพื่อนหลวงปู่ผัน อาราโร จนรุ่งสว่างของวันใหม่ การออกธุดงค์กรรมฐานใน

ครั้งนั้น หลวงปู่ฝั้นกับหลวงปู่สมชายก็พักบำเพ็ญอยู่หลายเดือน จนเห็นว่าพอสมควรแก่เวลาแล้ว จึงได้พากันกลับออกมา

๑๓. ผนวชกับหลวงปู่มุล

ภายหลังจากหลวงปู่ฝั้น อจาโร ได้กลับออกมาแล้ว หลวงปู่มุล ธรรมวีโร กับพระใหม่อีกรูปหนึ่งชื่อ พระบัวทั้งสองได้มาพัก บำเพ็ญกรรมฐานอยู่ร่วมกับหลวงปู่สมชาย จิตวิริโย

ขอกล่าวความเป็นมาของหลวงปู่มุลให้ทราบเล็กน้อย หลวงปู่มุล ธรรมวีโร เป็นน้องชายคุณย่าของหลวงปู่สมชาย จิตวิริโย อดีตเคยรับราชการเป็นตำรวจมาก่อน แต่ภายหลังได้ลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุราชการ และท่านมีความสนใจในการปฏิบัติธรรมมาก เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพระศาสนา จึงได้สละภรรยาวิสัยออกสู่ร่มกาสาวพัสตร์

ตั้งแต่หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย มีอายุพรรษาได้ ๕ พรรษา
ภายหลังจากหลวงปู่มุลท่านได้อุปสมบทแล้ว ก็ได้ออกติดตาม
บำเพ็ญกรรมฐานตามป่าตามเขาต่างๆกับหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริ
โย จนกระทั่งได้ติดตามขึ้นมาอยู่บนเขาสุกิม และหลวงปู่ได้
มรณภาพลงด้วยโรคชราที่วัดเขาสุกิม เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม
๒๕๒๙ รวมอายุของหลวงปู่มุลได้ ๑๐๐ ปี ๕ เดือน ๑๔ วัน
หลวงปู่มุล เป็นพระนักปฏิบัติที่เคร่งครัดต่อพระธรรมวินัยอย่าง
สม่ำเสมออีกรูปหนึ่ง

ผู้เขียนได้ขอถือโอกาสเล่าชีวประวัติของหลวงปู่มุล ธมมวิโร โดย
ย่อดังกล่าวมานั้นพอสมควรแก่เวลาแล้ว ต่อไปนี้จะได้วกกลับ
เข้ามาถึงเรื่องการออกบำเพ็ญกรรมฐานที่ภูว้าวต่อเมื่อหลวงปู่
ลกับพระบัวได้เข้าไปร่วมบำเพ็ญกับหลวงปู่สมชายหลวงปู่
มุลท่านก็ได้พักแทนที่เก่าหลวงปู่ฝัน ถัดออกไปพอสมควรก็เป็นที
พักของพระบัว (ไม่ทราบฉายา)

ส่วนหลวงปู่สมชาย จิตวิริโย ก็ยังคงพักที่เดิม สำหรับพระบัวนั้น เป็นพระบวชใหม่ ทั้งยังใหม่ต่อการออกธุดงค์กรรมฐานอีกด้วย ดังนั้นจึงหวาดๆ อยู่ไม่น้อยเหมือนกัน เพราะตระหนักดีว่าตรงนั้นเป็นทางผ่านของสัตว์ร้าย ในจังหวัดไหนที่ได้ยินเสียงหลวงปู่ มุลไอซึ่งเป็นโรคประจำตัวของหลวงปู่มุล ก็ทำให้พระบัวอุ่ใจ ขึ้นมาหน่อย ตอนไหนเงียบเสียงไอ พระบัวก็แทบใจสั้นระรัว

๑๔. อาคันตุกะมาเยือน

อาคันตุกะผู้มาเยือนในคืนนั้นเป็นอาคันตุกะหน้าใหม่ และได้ยินเสียงดัง ...สวบ.. ๆ.. ๆ.. มาแต่ไกล ดูเหมือนว่าจะบายหน้าไปทางกลดของพระบัว พระบัวซึ่งอยู่ภายในกลดพอได้ยินเสียงดัง สวบ ๆ ๆ ของอาคันตุกะที่จะมาเยือน ยังไม่ทันเห็นหน้าตากัน และกันเลย พระบัวก็นึกวาดภาพไปต่าง ๆ นานา และวาดภาพขึ้นมาให้เป็นเสือ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญจึงทำให้ตัวเองแทบช็อค และแทบเป็นลมไปให้ได้

หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย มองเห็นว่าสถานการณ์ไม่ปกติ เกรงว่า
พระใหม่จะช็อคหรือจะเป็นลมไป ท่านจึงออกจากกลดเดินข้าม
คลองมาร้องเรียกหลวงปู่มุลว่า "หลวงปู่ๆ เป็นอย่างไรเล่า"..
หลวงปู่มุลตอบว่า "เสียงอะไรก็ไม่รู้ดังสวบๆ อยู่ทางด้านนี้ไม่
หยุดเลย" พอพระบัวได้ยินเสียงหลวงปู่มุล และหลวงปู่สมชาย
พูดคุยกันแล้ว ก็ได้ออกจากมุ้งกลดมาทันที

พอมาถึงก็พูดว่า .."กระผมเกือบช็อคตายให้ได้ครับท่าน
อาจารย์".. หลวงปู่สมชายพูดขึ้นว่า .."จะเอาอย่างไรดี นี่บำเพ็ญ
ให้ภาวนาไปเถิด ไม่มีอะไร นั่นมันเสียงเม่นต่างหากไม่ใช่เสือ"..
"..อะไรก็ตามผมก็กลัวทั้งนั้น." พระบัวตอบ "ท่านอาจารย์อย่า
หนีกระผมก็แล้วกันคืนนี้ "

ด้วยการขอร้องของพระบัว หลวงปู่สมชาย หลวงปู่มุล และพระ
บัว ก็พากันข้ามคลองไปเอากลดและอัฐฐะบริวารของหลวงปู่

สมชายกลับมาฝั่งนี้ และหลวงปู่สมชายก็ได้กางกลดอยู่ใน
ระหว่างทางผ่านของสัตว์พอดี สำหรับพระบัวและหลวงปู่มุลอยู่
ทางด้านซ้ายและด้านขวามือของท่าน

อาคันตุกะผู้มาเยือนในลำดับต่อไปนั้นมีลักษณะแปลกกว่าครั้ง
แรก นอกจากมีเสียงดัง สวบๆ แล้วยังไม่พอ ยังมีเสียงครางอยู่
ในลำคอเพิ่มขึ้นอีก เหมือนจังหวะที่แมวมันหายใจดังอยู่ใน
ลำคอ แต่เสียงที่ได้ยินนี้ดังกว่าเสียงแมวหลายสิบเท่า สำหรับ
หลวงปู่สมชายนั้นท่านทราบดีว่า ..นี่คือ เสียงเสือแน่นอนโดยไม่ต้อง
ต้องสงสัย และอยู่ไม่ห่างจากกลดของท่านนัก..

ในขณะที่ท่านกำลังภาวนา จ้องฟังเสียงเสือมันหายใจอยู่นั้น ว่า
จะมีอะไรเกิดขึ้น หลวงปู่มุลก็ได้โอดออกมาด้วยเสียงอันดัง และ
ยังไม่ทันจะขาดเสียงไอ เสียงใหม่ก็เข้ามาแทนที่คล้ายๆ กับเสียง
วัตถุหนักๆ ตกลงถูกกับพื้นดิน ทางฝั่งตรงข้ามกับเสียงหายใจ
นั้น แผ่นดินแทบสะเทือน

หลวงปู่มูลจึงกราบเรียนถามหลวงปู่สมชายขึ้นมาว่า "..มีอะไร
เกิดขึ้นหรือครับท่านอาจารย์"

"ไม่ทราบเหมือนกันครับว่าอะไรกระโดดข้ามกอดผม" หลวงปู่
สมชายตอบ

ทันใดนั้นพระบัวก็พรวดพรวดออกมาจากมุ้งกอดพร้อมด้วยไฟ
ฉายในมือ จึงพากันฉายไฟไปดูบริเวณรอบๆ ที่มีเสียงนั้น
ปรากฏว่าพบรอยเท้าเสือรอยมहींมาขนาดคืบเชื่องๆ อยู่ข้างกอด
ของหลวงปู่สมชาย พระบัวเห็นดังนั้นแทบจะไม่ภาวนาเอา
เสียเลย

พอรุ่งเช้าได้อรุณวันใหม่ จึงได้พากันลาดตระเวนหารายละเอียด
อีกครั้งหนึ่ง จึงทราบแน่นอนว่าเป็นเสือแม่ลูกอ่อนตกคอกอยู่
ใกล้ๆ นั้นเอง และได้พาลูกหลบหนีไปแล้ว หลวงปู่สมชายจึงได้

พาหลวงปู่มูลและพระบัวย้ายที่พักไปปักกลดอยู่ อีกด้านหนึ่ง
และได้พักบำเพ็ญต่อมาอีกระยะหนึ่ง จนสมควรแก่เวลาแล้ว จึง
ได้พากันกลับออกมาจากสถานที่แห่งนั้นและหาสถานที่ภาวนา
แห่งใหม่ต่อไป

เรื่องที่เล่ามานี้ก็มีบางท่านเข้าใจผิดอยู่มาก ซึ่งเข้าใจว่าหลวงปู่
สมชายกลัวเสือ แล้วได้ทิ้งกลดแผ่นหินเข้าป่า โดยทิ้งให้หลวงปู่
ผู้นั้นยืนสู้เสืออยู่แต่องค์เดียว ลูกศิษย์จึงหนีเอาตัวรอด อันนี้ไม่ใช่
ความจริงเลย ข้าพเจ้าขอรับรองร้อยเปอร์เซ็นต์ว่านิสสัยอย่างที่ว่า
นั้น หลวงปู่สมชายทำไม่ได้เด็ดขาด

ความจริงก็เป็นอย่างที่ว่ามาแล้วนั้น ก็อาจจะมีการหลวงปู่
ผู้นั้นท่านมองเห็นว่าพระภิกษุ สามเณร มีความตึงเครียดต่อการ
ปฏิบัติและเครียดต่อการทำงาน หลวงปู่ผู้นั้นท่านอาจจะนำเรื่องเข้า
ชั้นมา เล่าเพื่อคลายอารมณ์ก็เป็นได้ก็เลยนำเรื่องในอดีตมาเล่า

สู่ฟังว่า สมัยหนึ่งเคยออกมาเพ็ญที่ภูวกับหลวงปู่สมชาย บาง
ท่านกลัวเสียถึงขนาดวิ่งแผ่นหนี

บางท่านบางคนฟังไม่เข้าใจความหมายก็เลยพูดต่อปากต่อหาง
ออกไปว่า หลวงปู่สมชายกลัวเสียถึงขนาดทิ้งกลดวิ่งหนีหลวงปู่
ฝั้น ก็เลยเล่าต่อกันไปเรื่อยๆ เล่ามากเข้า ก็เลยเสริมเติมเอาเอง
บ้างเป็นลำดับไป ถึงขนาดบางคนว่าเดินไปเจอเสือในระหว่าง
ทาง พอเสือโผล่ออกมาเจอเข้าพอดี หลวงปู่สมชายก็ได้ทิ้งกลด
แผ่นหนีทันที

การเขียนแบบยกเมฆโดยส่วนมากมักจะเข้าทำนองนี้ทั้งนั้น ที่
ข้าพเจ้าเขียนขึ้นนี้ได้บันทึกจากปากคำของหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริ
โย โดยตรง สำหรับผู้ที่รู้เห็นเหตุการณ์ด้วยกันกับหลวงปู่สมชาย
ก็เพียงจะมรณภาพไป คือหลวงปู่มูล ธรรมวิโร สมัยเมื่อหลวงปู่มูล
ยังมีชีวิตอยู่ ก็ได้มีผู้สงสัยในเรื่องนี้ แล้วมากกราบเรียนถามท่าน
หลวงปู่ท่านก็ได้เมตตาชี้แจงให้กระจ่างแจ้งไปทุกราย

สำหรับเรื่องชีวประวัติของหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ไม่ได้มีเพียง
เท่านี้ ยังมีอีกมากมายหลายอย่างซึ่งบางคนยังไม่เข้าใจ หรือ
เข้าใจไม่ถูกต้องกับความเป็นจริง แต่ก็ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา
ของมนุษย์ปุถุชน จะให้เข้าใจประวัติความเป็นมาของคนอื่น
โดยถูกต้องหมดทุกอย่างนั้นเป็นไปได้

ฉะนั้นผู้เขียนจึงขอออกความเห็นสักนิดหนึ่งว่า หากท่านผู้อ่าน
ต้องการความเป็นธรรมโดยไม่อาศัยอคติเป็นพื้นฐานแล้ว ถ้า
สงสัยอะไรเกี่ยวกับชีวประวัติความเป็นมาของหลวงปู่สมชาย
ฐิตวิริโย ก็ควรไปกราบเรียนถามท่านได้ เพราะท่านยังมีชีวิตอยู่
(หลวงปู่สมชายได้มรณภาพวันที่ 18 มิ.ย. 2548) อย่าอวดเอา
ความสงสัยไว้ในใจ บางทีอาจจะเกิดโทษได้ คือเป็นบาปโดยไม่
รู้ตัว

ที่พูดนี้ก็เนื่องมาจากมีบางท่านไปถามข้าพเจ้าว่าไหนว่าหลวงปู่
สมชาย เคยอยู่กับหลวงปู่ฝั้น แต่ผมอ่านชีวประวัติของหลวงปู่
ฝั้นแล้ว ไม่เห็นกล่าวถึงหลวงปู่สมชายเลย ว่าได้จำพรรษากับ
หลวงปู่ฝั้นในปีพุทธศักราช ๒๔๘๙ ข้าพเจ้าจึงตอบว่า เรื่องนี้
เคยพูดอยู่แล้วว่าการเขียนชีวประวัติของคนอื่น ไม่ว่าจะใครๆทั้งนั้น
จะไม่มีใครสามารถเขียนรายละเอียดถูกต้องหมดทุกแง่ทุกมุมได้

เรื่องชีวประวัติของหลวงปู่ฝั้นก็เหมือนกัน ถึงแม้ว่าไม่ถูกต้อง
หรือสมบูรณ์หมดทุกอย่างก็ตาม การที่สามารถรวบรวมข้อมูล
ตามสถานที่ต่างๆ ซึ่งเกี่ยว กับหลวงปู่ฝั้นนำมาลงตีพิมพ์เป็น
เล่มได้ถึงขนาดนั้น มิใช่ของง่าย นักคณะผู้จัดทำจะต้องใช้ความ
เพียรพยายามเป็นอย่างมากในการเสาะแสวงหาข้อมูล เพราะผู้
ที่ทำงานเพื่อส่วนรวมนั้นต้องเป็นผู้เสียสละคือเสียสละเวลาอันมี
ค่าของตนแล้วยังไม่พอ แถมยังเสียสละทุนทรัพย์เพื่ออำนวยความสะดวก
ความสะดวกในระหว่างการทำงานอีกด้วย

เมื่อนึกถึงเหตุผลหลายๆ อย่างแล้วจึงเห็นว่าควรแก่การยกย่อง
สรรเสริญและอนุโมทนาเป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าจึงพูดต่อไปว่า
เท่าที่ได้ฟังมา หลวงปู่สมชายไม่เฉพาะแต่จะจำพรรษาอย่าง
เดียวก็หาไม่ ในระหว่างที่อยู่กับหลวงปู่ผู้นั้น หลวงปู่สมชายยัง
ได้ปฏิบัติหน้าที่ของท่านอย่างสมบูรณ์ไม่บกพร่อง ทั้งภายใน
และภายนอกอีกด้วย

ภายนอกได้แก่ การอุปถัมภ์อุปัฏฐากครูบาอาจารย์ ท่านก็ได้ทำ
เป็นอาจิณวัตร เว้นเสียแต่อาพาธ นอกจากนั้นก็ยังมีส่วนร่วมใน
การก่อสร้างกุฏิของพระภิกษุสามเณร และผู้ปฏิบัติ ธรรม หรือ
เมื่อมีกิจการงานอะไรเกิดขึ้นภายในวัด หลวงปู่สมชายจะต้องมี
ส่วนร่วมกระทำด้วยแทบทุกอย่าง

นอกเหนือไปกว่านั้น การสร้างสระน้ำบนภูพาน ที่วัดถ้ำขาม
อำเภอ พรรณานิคม จังหวัดสกลนคร และการสร้างพระพุทธรูป
ที่ถ้ำพระบนภูวัว อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย หลวงปู่ สมชาย

ก็มีส่วนช่วยสร้างเกือบจะทุกแห่ง ที่เล่ามาเป็นเพียงบางส่วนที่
ท่านได้มีความเกี่ยวข้องกัน เท่าที่ผู้เขียนได้ฟังมาไม่เพียงเท่านั้น
ยังมีอีกมาก แต่ผู้เขียนไม่สามารถนำมาเล่าสู่ฟังให้หมด ในเวลา
อันสั้นนี้ได้

ส่วนด้านภายในของหลวงปู่สมชายนั้น ได้แก่การปฏิบัติสมาธิ
จิต การเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา ถึงแม้ว่าท่านจะต้อง
ปฏิบัติงานภายนอกช่วยครูบาอาจารย์ในบางครั้งจนแทบไม่มี
เวลาว่างเลยก็ตาม แต่ท่านก็ได้ดำเนินการปฏิบัติสมาธิ จิตของ
ท่านตลอดโดยไม่ทอดยหรือบกพร่อง

จึงนับว่าท่านมีความทรหดอดทนซึ่งหาได้ยากองค์หนึ่ง ที่เล่ามา
นี้บางท่านที่ยังไม่ถึงความเป็นอยู่ของกันและกัน ก็อาจสงสัย
หรือคัดค้าน ว่าสรรเสริญเยินยอกันเกินไป เพราะการทำงานก็
เป็นเรื่องธรรมดา พวกนักก่อสร้างทั้งหลายเขาทำกันทุกวัน แต่

ไม่เห็นมีใครเอามาอวดอ้างกันว่าเก่ง หรือเป็นเลิศในความ
อดทน

ข้าพเจ้าเชื่อเหลือเกินว่า ถ้าผู้ที่มีความยุติธรรมอยู่ในใจ เมื่อได้
เห็นการปฏิบัติงานของท่านแล้ว ก็ต้องยอมรับว่าท่าน มีความ
อดทนจริงๆ แม้แต่ในปัจจุบันนี้อายุของท่านจะล่วงเลยถึง ๗๒ ปี
แล้วก็ตาม แต่การปฏิบัติศาสนกิจของท่านมีอยู่เป็นประจำทุก
วันมิได้ขาด แทบจะไม่มีเวลาว่างเว้นเลยแม้แต่วันเดียว

เมื่อข้าพเจ้าได้เห็นการปฏิบัติงานของท่านแล้วก็น่าเห็นใจและ
น่าเหน็ดเหนื่อยแทนท่าน สมกับที่ท่านได้ตั้งอุดมการณ์เอาไว้ว่า
อยู่ต้องมีประโยชน์ ถ้าไม่มีประโยชน์ไม่ต้องอยู่ คือ
หมายความว่าถ้าท่านอยู่ ณ สถานที่ใดแล้ว ต้องทำประโยชน์
ให้กับสถานที่แห่งนั้นได้ ถ้าทำประโยชน์ไม่ได้ก็ไม่ต้องอยู่ ณ
สถานที่นั้น

ทุกวันนี้ท่านจึงยอมเสียสละทุกสิ่งทุกอย่าง เพื่อจรรโลง
พระพุทธศาสนา เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ฉะนั้นถ้าจะคัดค้าน
ต้องพิจารณาให้รอบคอบโดยมุ่งประโยชน์ส่วนรวม และต้อง
ถูกต้องตามหลักของผู้ทรงคุณธรรม เพราะการพิจารณาให้เป็น
ธรรมะจะต้องศึกษาให้เข้าใจในเหตุผลของกันและกันโดยถ่อง
แท้เสียก่อนจึงจะไม่เสียภูมิของนักปราชญ์

ความจริงแล้ว พวกนักก่อสร้างซึ่งเป็นฆราวาสนั้นก็เป็นอย่าง
ธรรมดา ตามความรู้สึกของคนทั่วไปก็เห็นว่าการก่อสร้างไม่ใช่
ของแปลก มันเป็นเรื่องของเขา และพวกเขาเหล่านั้นก็มีฤทธิ์ที่
จะนำอาหารมาชดเชยกับพลังงานที่หมดไปได้ตลอดเวลา คือ
หิวขึ้นมาเมื่อไร ก็รับประทานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

สำหรับพระกรรมฐานนั้น ท่านฉันจังหันเพียงวันละมือเดียว
เท่านั้น แต่ต้องทำงานตลอดวัน หิวขึ้นมาเมื่อไรก็ต้องฉันน้ำเข้าไป
ไปแทน รอจนกว่าจะถึงวันใหม่ จึงมีโอกาสแก้มือกับความหิวได้

อันนี้แหละเป็นสิ่งที่น่าคิด หรือใครยังไม่สิ้นสงสัยก็ทดลองดูได้ คือทดลองรับประทานอาหารมื้อเดียวอย่างพระกรรมฐานและ ต้องทำงานตลอดวัน มันจะเป็นอย่างไรเราก็จะชี้แจงใจเอง ฉะนั้น การคัดค้านก่อนพิสูจน์ความจริง จึงผิดหลักของปัญญาชนเป็นอย่างยิ่ง

พอเขียนมาถึงตอนนี้ ก็เลยนึกถึงเรื่องในอดีต คือ เคยมีบางคน ถามปัญหาผู้เขียนว่ารู้ได้อย่างไร จึงว่าหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย มีความประพฤติดีปฏิบัติชอบ ข้าพเจ้าจึงตอบออกไปทันทีว่า ก็รู้ได้เพราะเราเข้าใจ คือหมายความว่าเราจะรู้ได้ว่าใครเป็นคนดี เราก็ต้องรู้เรื่องของคนดีเสียก่อน ว่าคนดีมีลักษณะอย่างไร อุปมาข้อนี้เหมือนกับการดูพลอย

เพราะตามธรรมชาติพลอยนั้นมีหลายประเภท และมีหลายราคา ราคาต่างกันออกไป หากเราจะถามพ่อค้าพลอยทั้งหลายว่า รู้ได้อย่างไรว่าหินประเภทไหนเป็นพลอยอะไร เขาจะตอบเราว่า

เพราะศึกษาให้เข้าใจ ถ้าเราศึกษาให้เข้าใจก็จะสิ้นสงสัยเอง
เรื่องของหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ก็อยู่ในลักษณะนั้นเช่นกัน

พูดถึงชีวประวัติของหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย แล้วนับว่าเป็น
ประวัติที่ทรงคุณค่าประโยชน์แก่การศึกษาเป็นอย่างมาก
นอกจากจะเป็นเนติแบบฉบับอันดีงามแก่นุชนรุ่นหลังแล้ว ยัง
เป็นคติเตือนใจแก่ท่านผู้อ่านทั้งหลายได้เป็นอย่างดี ข้าพเจ้า
ต้องขออภัยท่านผู้อ่านด้วยที่ไม่สามารถรวบรวมหลักฐานต่างๆ
ได้โดยละเอียด นำมาลงตีพิมพ์เพื่อสนองเจตนาของท่านผู้อ่าน
ให้ทันกับเวลาอันสั้นนี้ได้ แต่ถึงอย่างไรก็ตามการรวบรวมข้อมูล
ต่างๆ มาโดยสังเขปนี้ เข้าใจว่าจักเป็นแนวทางก้าวไปสู่ความสา
เร็จที่สมบูรณ์แห่งชีวประวัติในอนาคตต่อไป

ความจริงแล้ว การเขียนชีวประวัติของพระกรรมฐานนั้น
ค่อนข้างจะลำบากมากเพราะในระหว่างที่ท่านกำลังฝึกฝน
อบรมจิตใจใหม่ๆ เพื่อไต่เต้าเข้าไปสู่อันดับที่แน่นอน จนเห็นว่ามี

ความมั่นคงในพระศาสนา หรือสามารถปกครองจิตใจของ
ตัวเองได้แล้ว ในระหว่างที่ท่านกำลังปีนป่ายอันดับนี้แหละ ท่าน
ไม่ชอบอยู่ประจำที่

เมื่ออยู่ ณ ที่ใดเห็นว่าจิตใจเฉื่อยชาจิตไม่สงบ เกียจคร้าน ไม่
ขยันต่อการบำเพ็ญภาวนา ท่านก็หาวิธีเปลี่ยนสถานที่อยู่ เพื่อ
เปลี่ยนบรรยากาศ พอได้สถานที่ที่เหมาะสมแก่การฝึกจิต ก็เป็น
เหตุทำให้เกิดความขยันต่อการทำสมาธิขึ้นมาทันที เพราะว่า
สถานที่ก็เป็นส่วนหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญต่อการฝึกจิตดังได้กล่าว
มาแล้วนั้น

หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย สมัยเมื่อท่านได้บำเพ็ญอยู่ที่ภูว้าว ท่านก็
มักจะเปลี่ยนสถานที่บำเพ็ญอยู่บ่อยๆ เนื่องจากภูว้าวมีสถานที่
น่าบำเพ็ญอยู่หลายแห่ง แต่พอใกล้จะถึงฤดูกาลพรรษาท่านก็
มักจะลงจากภูว้าวเข้าไปอยู่ในสำนักของครูบาอาจารย์ ท่านได้
ถือปฏิบัติอยู่อย่างนี้เป็นประจำตลอดมา

๑๕. จำพรรษาที่วัดป่าอิสิทธรณ พ.ศ. ๒๔๙๔

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๔ ก่อนที่จะเข้าพรรษาในปีนั้น หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ท่านก็ได้ลงมาจากภูว้ว เพื่อแสวงหาสถานที่จำพรรษา ในปีนั้นก็ได้เข้าไปศึกษาธรรมะ และอาศัยจำพรรษากับ หลวงปู่ สีลา อิสสโร วัดป่าอิสิทธรณ จังหวัดสกลนคร

ซึ่งเป็นลูกศิษย์ผู้ใหญ่ของหลวงปู่มั่น ภูริทตตเถร อีกองค์หนึ่ง ที่มีข้อวัตรปฏิบัติอันน่าศึกษา เป็นแบบฉบับของพระกรรมฐานได้ เป็นอย่างดี จนหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ได้นำปฏิบัติทาของหลวงปู่สีลามาพูดคุยยกย่องสรรเสริญถึงอยู่เสมอๆ

๑๖. ไข้ป่าเป็นเหตุ

ในช่วงที่บำเพ็ญอยู่บนภูว้านั้น หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ก็ได้
ประกอบความเพียรอย่างอุกฤษฏ์จวบกับจะมีอาการป่วยเป็นไข้
ป่าอยู่บ้างแล้ว พอมาจำพรรษา ที่วัดป่าอิศรธรรม ท่านก็ได้
ประกอบความเพียรเพิ่มขึ้นอีกตลอด ๓ เดือนไม่ได้เอนกายลง
นอนจำวัดเลย ท่านได้ประกอบความเพียรอยู่ในอิริยาบถ ๓ คือ
ยืน เดิน นั่ง

ตลอดทั้งข้อวัตร กิจวัตร อาริยวัตร ทั้งหมดท่านก็ได้ทำอย่าง
สม่ำเสมอ โดยไม่มีขาดตกบกพร่องแม้แต่น้อย พอใกล้จะออก
พรรษาในปีนั้น หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ก็ได้ล้มป่วยลงด้วยพิษ
ของไข้ป่า หรือ ไข้มาลาเรียขึ้นสมองอย่างแรง ความต้านทานก็
ไม่เพียงพอ

เนื่องจากร่างกายไม่ค่อยได้พักผ่อน และไม่ได้เอนกายลงนอนจำ
วัดเลยตลอด ๓ เดือนเต็ม ในช่วง ๘ วันนี้จึงหันก็ฉันไม่ได้อีก ฉัน
อะไรลงไปก็อาเจียนออกมาหมดเพราะ พิษไข้ขึ้นสูงมาก เป็น

ลักษณะนี้อยู่หลายวัน จนกระทั่งวันหนึ่งอาการรู้สึกว่าจะเพียบ
หนักกว่าทุกวัน ท่านจึงได้ยอมเอนกายลงนอนพัก ในขณะที่นั้น
ทุกขเวทนากำลังบีบคั้นอย่างรุนแรงมาก ทางด้านสังขารร่างกาย
นั้นรู้สึกว่ากระวนกระวายเป็นที่สุด

ส่วนทางด้านจิตใจนั้นท่านก็พิจารณาจับดูอาการตามรู้ที่อยู่
เรื่อยไป จนที่สุดทางด้านจิตใจก็เริ่มกระวนกระวาย และก็กระวน
กระวายมากเข้าทุกทีๆ จนไม่รู้ว่าจะเอาจิตใจไปวางไว้ตรงไหนดี
ทั้งๆ ที่ท่านเองก็มีสมาธิอยู่ แต่เมื่อทุกขเวทนาเข้าก็วางใจไม่
ลงเอาเสียเลย เพราะ ทุกขเวทนามันมากกว่า มันทับเอาขนาด
หนัก ในขณะที่กำลังกระวนกระวายอยู่นั้น ก็มีความรู้สึกว่า
ความรู้สึกต่างๆ มาจับอยู่ที่ท้องมากที่สุด มากกว่าทุกส่วนของ
ร่างกาย

หลวงปู่สมชาย ท่านบอกว่ามีความรู้สึกคล้ายๆ กับมีก้อนหิน
ขนาดใหญ่มาวางทับอยู่บนท้อง รู้สึกว่าท้องค่อยๆ ยุบลงๆ ะ

จนกระทั่งรู้สึกว่ายใจออกบ้าง ไม่ออกบ้าง คล้ายกับว่าใส่
ข้างในท้องนั้นมันบิดตัว และลมในท้องก็ค่อยๆ อัดขึ้นมาๆ อัด
ขึ้นมาจุกอยู่ที่ตรงคอหอย ความเจ็บความปวดวิ่งไปทั่วสรรพางค์
กายอย่างไม่มีอะไรมาเทียบเลย ทุกข์ทรมานเป็นที่สุด อาการ
เป็นอยู่อย่างนี้สักครู่ใหญ่จึงมีความรู้สึกที่กำลังจะสะอึกแล้วก็
สะอึก ... อึก ... โลงไปหมดทั้งตัว ...เบาสบาย...

แล้วก็มีความรู้สึกว่ายทุกขเวทนาทั้งหลายที่มีอยู่นั้นหลุดหายไป
หมดแล้ว ...เอ๊ะ... นี่เราหายป่วยได้อย่างไร แล้วก็ลุกขึ้นมา นั่งได้
ทันที ท่านจึงแปลกใจในตัวของท่านเองว่า

" เอ๊ เราป่วยมาเป็นเวลาหลายวันแล้ว เมื่อสักครู่นี้เราก็ก็นั่งป่วยอยู่
นี่นา เรากำลังมีทุกขเวทนาครอบงำอยู่ กำลังกระวนกระวายอยู่
แต่ทำไมเราสะอึกแค่ทีเดียวนะ ทุกขเวทนาต่าง ๆ เหล่านั้นจึง
หายไปได้อย่างไร เราเองป่วยมาตั้ง ๘ วัน ๘ คืนแล้ว อาหารก็

ฉันไม่ได้เลย แต่พอจะหายทำไมมันช่างง่ายนัก แค่สะอึกทีเดียว
ก็หายได้...

๑๗. ไปเยี่ยมมณเฑาะพวย

ในเวลาขณะนั้นประมาณ ๑ ทุ่มเศษ หลังจากที่ท่านรู้ว่าตัวของ
ท่านได้หายป่วยอย่างประหลาดแล้ว ก็เลยนึกถึงสามเณรที่
กำลังป่วยหนักอยู่อีกองค์หนึ่ง ซึ่งติดไข้ป่ามาจากภูวัญด้วยกับ
ท่าน และเมื่อตอนเย็นจะมีคืนนี้ก็ได้มีพระมาบอกว่สามเณรป่วย
มาก พอท่านนึกขึ้นมาได้ดังนั้นก็ตั้งใจว่าจะไปเยี่ยมดูอาการไข้
ของสามเณร

แต่ทันใดนั้นท่านก็มีความรู้สึกว่ยังไม่ทันได้ก้าวขาเลย แต่จะไป
ด้วยเหตุใดไม่ทราบ ปรากฏว่มาถึงสามเณรทันที และมองเห็น
สามเณรนอนหลับเป็นปกติ แต่ก็นึกว่สามเณรคงยังตัวร้อนอยู่
จึงอยากจะเอามือไปแตะดูอาการ พอก้มตัวลงไปแล้วก็คิดได้ว่

ถ้าถูกตัวแล้วสามเณรตื่นขึ้นก็จะทำให้ไม่สบายอีก จึงได้หยุด
การกระทำดังกล่าวลง และพลาบคิดว่ากลับกุฏิแล้วพุ้งนี้ตอน
กลางวันจึงค่อยมาเยี่ยมใหม่ ต่อจากนั้นท่านก็เลยนึกถึงเรื่อง
กฐินว่าทำกันอย่างไร

พอไปถึงศาลา ก็นึกได้ว่าเวลานี้เป็นตอนกลางคืน แต่เราทำไม
จึงสามารถมองเห็นอะไรต่างๆ ได้อย่างชัดเจน ชัดเจนจนรู้ว่า
กองกฐินนั้นมีอะไรบ้าง โดยที่ไม่ต้องใช้ไฟ พอหันไปมองอีกด้าน
หนึ่งของศาลา ก็ได้เห็นหลวงปู่สีลา อิศสโร กำลังประชุมพระ
เณรและได้ยินพูดพาดพิงมาถึงตัวของท่านเองในลักษณะยก
ย่องว่า

"...ครูบาสมชายนี้เป็นผู้ที่ทำจริง เขาจริงมีความพยายามสูงมาก
ถ้าท่านไม่ตายเสียก่อน ท่านคงได้คุณธรรมชั้นสูงอย่างแน่นอน
และคงจะได้เป็นกำลังพระศาสนาที่สำคัญองค์หนึ่ง แต่น่า
เสียดายเหลือเกินว่าเวลานี้ท่านกำลังป่วยหนัก ไกล้วจะตายเอา

เสียด้วยเพราะพิษไข้ป่า ขึ้นแรงสูงมาก นอกจากท่านจะป่วย
แล้วก็ยังมีความพยายามประกอบความเพียรไม่หลับไม่นอนเอา
เสียเลย เมื่อวันก่อนท่านยังสั่งไว้อีกว่าไม่ต้องเป็นห่วงท่าน ขอ
เพียงแต่พระเถรเอาน้ำใส่กาไปตั้งไว้ที่หน้ากุฏิก็พอ ถ้าท่านตาย
ก็ให้ฝังเลย ไม่ต้องเผา ดุซึ ท่านไม่ต้องการให้เป็นภาระของสงฆ์
เสียอีก หรือตายแล้วก็ไม่รู้..."

ในขณะที่ยืนฟังอยู่นั้นก็หวนคิดขึ้นมาได้ว่า ...การที่มายืนฟังคุ
บาอาจารย์พูดคุยกันโดยที่ตัวเองไม่ได้อยู่ในหัตถบาสด้วยนั้น
เป็นอาบัติทุกกฏ และเสียมารยาทด้วย ถ้ามีใครผ่านมาเห็นเข้า
จะหาว่าเรามาแอบฟังเรื่องราวต่างๆ ซึ่งเป็นทั้งอาบัติ และเสีย
มารยาท ก็รู้สึกไม่สบายใจ... ท่านจึงได้รับออกจากสถานที่แห่ง
นั้นทันที พอเดินลงมาถึงลานวัด ก็มาเจอกับสุนัขตัวหนึ่งเข้าโดย
บังเอิญ

๑๘. หมาเห็นผีจริงไหม

ในขณะที่หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย เดินลงมาจากศาลาจะกลับกุฏิ
นั้น ก็เจอกับหมาตัวหนึ่งเข้า จึงอยากจะเดินไปเล่นกับมัน
เพราะว่าเป็นหมาที่ท่านเลี้ยงไว้เอง และเป็นหมาที่เชื่องมาก
และเคยเป็นเครื่องมือของท่าน คือ ท่านได้ทดลองสะกดจิต ผีก
แบบจิตวิทยา กับหมาตัวนี้ทุกวัน

ตามปกติแล้วหมาตัวนี้ เมื่อเห็นท่านจะต้องวิ่งเข้ามาหาทันที มัก
ชอบติดตามไปไหนมาไหนด้วยเสมอๆ แต่วันนี้ทำไมมันจึงเป็น
อย่างนี้ พอเห็นปู่ก็วิ่งหนีทันที ทำท่าหยุดๆ มองๆ ท่านเดินตาม
ไปก็วิ่งหนีต่อไปอีก แล้วก็วิ่งหนีหายไปทางไหนไม่รู้เลย ท่านจึง
คิดว่า ..เอ้?... หมาตัวนี้มันเห็นผีหรือเปล่านั้น น่าสงสัยจริงๆ ?

..

๑๙. ไหนตัวเรากันแน่

หลังจากครุ่นคิดอยู่กับหมาแล้วก็ได้เดินทางกลับกุฏิ พอเปิดประตูกุฏิเข้าไปก็ยิ่งแปลกประหลาดกับสิ่งที่ได้พบเห็นต่อหน้าต่อตานั้นว่าอะไรกันแน่ ร่างที่นอนอ้าปากตาเหลือกอยู่บนเตียงนั้นก็คือตัวเรา ที่ยืนมองอยู่นี้ก็คือตัวเราอีก

จึงแปลกใจมากกว่า .. เอ๊ะ .. เกิดอะไรขึ้นนะนี่?.. ทำไมเราจึงเป็นสองคนได้ ที่ยืนอยู่นี้ก็เรา ที่นอนอ้าปากตาเหลือกอยู่บนเตียงนั้นก็เราก็คง มันอะไรกันแน่ และท่านยังคิดไปอีกว่า นี่ หรือที่ว่าผลของสมาธิสามารถจะทำคนคนเดียวให้เป็นสองคนได้

ขณะที่ท่านกำลังไตร่ตรองคิดอยู่นั้น ก็ได้มีชายใส่ชุดสีขาวเข้ามาหาท่าน ๒ คน พร้อมกับพูดขึ้นว่า "..ผมมาพาท่านไปเที่ยวบ้าน .."

หลวงปู่จึงถามเขาว่า "..บ้านที่ร้อยเอ็ดหรือ (บ้านเกิด). "

เขาตอบว่า ". ไม่ใช่.."

หลวงปู่จึงถามเขาต่อไป อีกว่า "..ยังไปไม่ได้หรอก เพราะกำลัง
สงสัยอยู่ว่านี่มันอะไรกันแน่ นั่นก็ตัวเรา ที่ยืนอยู่นี่ก็ตัวเรา ถ้า
พรุ่งนี้ครูบาอาจารย์ถามจะตอบไม่ถก.."

ชาย ๒ คนนั้นตอบว่า "..ไม่เป็นไรถ้าท่านไปกับข้าพเจ้าแล้วจะ
สิ้นสงสัยเอง.."

หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ได้ย้อนถามเขาถึง ๒ ครั้ง เขาก็ตอบ
ยืนยันว่าจะสิ้นสงสัยจริงถึง ๒ ครั้งเช่นกัน ...ถ้าอย่างนั้นก็ตกลง
.. ไป .. พอตอบว่าตกลงเท่านั้นเอง ก็ปรากฏว่ามีความรู้สึก
คล้ายๆ กับว่าลอยตามเขาไปทันที และปรากฏว่าลอยออกไป
ทางทิศตะวันออกของกุฏิ ลอดกิ่งต้นกะบะบกลงไป

หลวงปู่ได้ถามเขาอีกครั้งหนึ่งว่า "...จะพาไปที่ไหน.." เขาชี้มือให้
ดู มองเห็นคล้ายๆ กับ มีดวงดาวดวงหนึ่งลอยอยู่ข้างหน้าและ
กำลังจะตรงเข้าไปนั่นเอง

ตามความรู้สึกของหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ท่านเล่าให้ฟังว่า
ท่านสังเกตเห็นแล้วดวงดาวที่จะไปนั้น มีลักษณะคล้ายกับดาว
เพชร และก็ปรากฏว่าพุ่ง วูบ ... เข้าไปสู่ดาวดวงนั้นทันที

๒๐. โลกทิพย์

พอเข้าไปถึงสถานที่แห่งใหม่นี้แล้ว หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ท่าน
เล่าว่า มีความรู้สึกคล้าย ๆ กับโลกมนุษย์ของเราเอง แปลกแต่
ว่ามีต้นไม้เป็นระเบียบและสูงมาก กิ่งก้านสาขาเข้าประสานถึง
กันหมด พอมองขึ้นไปข้างบน เหลืองอร่ามเหมือนสีทอง ส่วน
ข้างล่างที่พื้นเหยียบเหมือนมีหญ้าแห้วหมูปกคลุมทั่วไปหมด

หรือคล้ายๆ กับพลาดไปด้วยพรหม กลุ่มไปหมดมองไม่เห็นพื้นดิน
เลยว่าเป็นอย่างไรเหยียบไปตรงไหนก็นุ่มนิ่มไปหมด

ถึงตอนนี้หลวงปู่บอกว่า จิตใจนี้เปลี่ยนไปหมด หน้ามือเป็นหลัง
มือเลยทีเดียว จิตใจอ่อนโยนอย่างบอกไม่ถูก ถ้าใครไปเจอแล้ว
จะรู้เอง ว่าจิตใจมันเปลี่ยนอย่างไร เพราะว่าบางอย่างไม่
สามารถเล่าให้ถูกต้องได้ อุปมาข้อนี้เหมือนกับรสชาติของผลไม้
ผู้ที่ยังไม่เคยชิมดู ถึงแม้ว่าใครจะพรรณนาเรื่องรสชาติให้ฟัง
เท่าไรก็ไม่สิ้นสงสัย

นอกจากจะทดลองรับประทานด้วยตนเองถึงไม่ต้องพรรณนาก็
สามารถรู้ได้เองฉันใด เรื่องนี้ก็เหมือนกันฉันนั้น เมื่อเรายังไม่ถึงก็
ไม่รู้ว่าจิตใจเปลี่ยนแปลงอย่างไร บอกไม่ถูก แต่ถ้าถึงแล้วไม่
ต้องมีใครบอกก็สิ้นสงสัยเองและอีกอย่างหนึ่ง

ท่านบอกว่า พอก้าวเท้าเข้าไปถึงเท่านั้น ก็ได้ยินเสียงซบกล่อม
อยู่ตลอดเวลา คล้าย ๆ กับเสียงดนตรี ทำให้จิตใจเยือกเย็นและ
อ่อนโยนเป็นลำดับ แต่ไม่รู้ว่าต้นเสียงนั้นอยู่ที่ไหน และแล้วเขาก็
พาท่านไปจนถึงบ้านหลังหนึ่ง แล้วเขาก็บอกว่า "นี่แหละบ้าน
ของท่าน ที่เราว่าจะพาท่านมา"

หลังจากนั้นเขาก็พาเข้าไปในบ้าน ท่านจึงได้เอ่ยถามเขาว่า "ใคร
เป็นผู้มาสร้างไว้ให้"

เขาตอบว่า "ที่เราอยู่เวลานี้คือ ... โลกทิพย์... ของทั้งหมดไม่ต้อง
มีใครสร้าง เกิดขึ้นเอง เป็นเอง ด้วยอานิสงส์ของความดีที่ทำไว้
ในโลกมนุษย์"

พอเขาพูดเพียงแค่นั้น หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ท่านจึงได้รู้ทันที
ว่า "ถ้าอย่างนั้นเราก็ตายแล้วนะซี ถ้าตายอย่างนี้จะไปกลัวตาย

ทำไม ไม่เห็นจะน่ากลัวตรงไหนเลย" และได้ถามเขาอีกว่า "บ้าน
หลังนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร"...

๒๑. อานิสงส์สวดพระปาฏิโมกข์

เขาอธิบายให้ฟังว่า "สมัยหนึ่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๙ ท่านได้จำ
พรรษาอยู่กับหลวงปู่ฝั้น อาจาโร ที่วัดป่าภูธรพิทักษ์ จังหวัด
สกลนคร ในปีนั้นท่านได้ตั้งใจสวดปาฏิโมกข์ สวดได้ดีมาก และ
น้อมใจขึ้นสวดจริง ๆ จึงได้บังเกิดปราสาทหลังนี้ขึ้นเป็นอานิสงส์
ตอบสนอง"

พอท่านได้ฟังดังนั้นก็รู้สึกซาบซึ้งใจมาก ทั้งดีใจ และเสียใจระคน
กัน ซึ่งแต่ก่อนนึกว่าครูบาอาจารย์ท่านโยบายให้ลูกศิษย์มีความ
ขยันท่องปาฏิโมกข์ แต่พอมาเจอเข้าอย่างนี้ จึงรู้ว่าเป็นเรื่องจริง
พอมองออกไปข้างนอก ด้านทิศตะวันออกของปราสาทก็
มองเห็นสวนมะม่วงสวยงามขึ้นเป็นระเบียบเรียบร้อยดีมีรั้ว

และมีลานหญ้ามีน้ำตกไหลชุ่มช่าน่าสดชื่นจริงๆ มีที่นั่งที่นอน
สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ มองดูแล้วรู้สึกว่าเป็นสถานที่ที่น่ารื่นรมย์
เป็นอย่างยิ่ง และเป็นสิ่งที่ทำให้เพลิดเพลินจำเริญใจอย่างหาที่
เปรียบไม่ได้อีกแล้ว

หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย จึงเอ่ยถามขึ้นอีกว่า "สวนมะม่วงแห่งนี้
เกิดขึ้นได้อย่างไร" เขาตอบว่า "เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๙ คือในปี
เดียวกันนั่นเอง ท่านได้ไปบิณฑบาตที่บ้านธาตุนาเวง ซึ่งเป็น
ทางสายบิณฑบาตที่ไกลกว่าทุกสายและลำบากมาก ต้องข้าม
น้ำข้ามคลอง บางแห่งก็ต้องเดินลุยโคลนไป ผ้ำสบงจืดต้อง
เปียกเลอะเทอะแทบทุกวัน จนไม่มีพระเณรองค์ไหนอยากจะไป
เมื่อไม่มีใครไป ท่านจึงไปแต่เพียงผู้เดียวตลอดพรรษา

และมีอยู่วันหนึ่ง ได้มีชาวบ้านถวายมะม่วงอกร่องใส่บาตรมา
หลายลูก พอท่านเดิน กลับจากบิณฑบาตก็มีความตั้งใจว่าถ้า
กลับถึงวัดแล้วก็จะเอามะม่วงที่บิณฑบาตได้มานี้ถวายครูบา

อาจารย์ให้หมดทุกองค์ เพราะว่าป็นอาหารที่ประณีตดี พอกลับ
มาถึงวัดแล้ว ท่านก็ได้น้อมใจที่เต็มไปด้วยบุญกุศล เอามะม่วง
ใส่บาตรถวายครุบาอาจารย์จนหมดเกลี้ยง โดยที่ตนเองไม่ได้
เก็บไว้ฉันเองเลย ซึ่งในครั้งนั้นเป็นการตั้งใจและน้อมใจทำบุญ
อย่างจริงๆ ผลของอานิสงส์นั้น จึงบังเกิดเป็นสวนมะม่วง และ
สถานที่แห่งนี้ขึ้นตอบสนอง"

หลังจากนั้นเขาก็เล่าอะไรต่ออะไรให้ฟังอีกเป็นลำดับ ว่าของแต่
ละอย่างเกิดขึ้นได้อย่างไร อยู่ที่ไหน ตลอดถึงครุบาอาจารย์ของ
เขา ที่นำพาประกอบบุญกุศลตั้งแต่ครั้งสมัยที่เขา ยังอยู่ในโลก
มนุษย์ เขาได้นำหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย เทียบชม สถานที่ต่างๆ
อยู่บนโลกทิพย์นั้น

หลวงปู่ท่านก็เกิดความเสียใจมากกว่า อานิสงส์ของท่านทำไมมัน
ช่างน้อยนัก ท่านเคยสร้างโบสถ์และวิหารก็หลายหลัง ให้ท่าน
การบริจาด้านอื่นๆ ก็มีจำนวนมากมาย ทำไมไม่เห็นมีอานิสงส์

เลย เหตุใดจึงมีเพียงสองอย่างเท่านั้น จึงได้ถามเทพเจ้าเหล่านั้น
ต่อไปอีก

และเขาก็ตอบว่า "นั่นท่านสักแต่จะทำโดยที่ไม่มีจิตใจน้อมลง
เพื่อบุญกุศล ทำมากเท่าไรก็ไม่มีอานิสงส์ ถึงมีบ้าง ก็ยากเต็มที
เหมือนโยนเข็มลงมหาสมุทร แต่ว่าอานิสงส์ทั้งสองอย่างที่ท่าน
ประจักษ์อยู่นี้ ท่านได้ทำด้วยใจน้อมลงเพื่อบุญกุศลจริงๆ จึง
บังเกิดขึ้นเป็นอานิสงส์ดังนี้สองอย่าง"

หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ท่านได้เล่าให้ฟังอีกว่า อานิสงส์ของ
ท่านนั้นถ้าเปรียบกับของคนอื่นที่ได้เห็นมาแล้วนั้น ล้วนแล้วแต่
เป็นผู้ที่มีวาสนาบารมிகันมากทั้งนั้น เพราะมีสิ่งประดับบารมีที่
วิจิตรพิสดารมากกว่าของท่านเหลือเกิน

ถ้าเปรียบแล้วท่านบอกว่า "ของท่านนั้นเปรียบเหมือนเทพเจ้า
ระดับชาวบ้านธรรมดา หรือระดับขอทานเท่านั้น ส่วนของเทพ

เจ้าองค์อื่น ๆ นั้นเปรียบเหมือนเทพเจ้าระดับเศรษฐี หรือ พระราชาทีเดียว" ท่านจึงเกิดความเสียใจ และคิดอยากกลับมา สร้างบารมีใหม่ เพื่อเป็นการแก้ตัวอีกสักครั้ง

๒๒. ขอกลับมาสร้างบารมีต่อ

หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ท่านจึงได้อธิษฐานไว้ในใจว่า "ถ้า ข้าพเจ้ามีบุญบารมีเหมือนอย่าง หลวงปู่มั่น ภูริทัตตเถร ได้เคย ปรารภมาแล้ว ก็ขอให้บรรดาเทพเจ้าเหล่านี้จึงได้ยินยอมตามที่ ข้าพเจ้าจะขอต่อไปด้วยเถิด" แต่ถ้าหากว่า ไม่มีบุญบารมีซึ่งจะ สร้างความดีและบารมี หรือพอที่จะทำประโยชน์ให้กับ พระพุทธศาสนาได้แล้ว ก็ขอให้เทพเจ้า เหล่านี้อย่าได้ยินยอม ตามที่ข้าพเจ้าขอเลย" ท่านอธิษฐานเสร็จก็ได้หันหน้า ประนม มือไปทางเทพเจ้าเหล่านั้น แล้วกล่าวว่า

"พวกท่านทั้งหลาย ข้าพเจ้าเกิดมาในชาตินี้ เกิดในพาหิยรัลัทธิ คือลัทธินอกพระพุทธศาสนา ซึ่งสอนว่าตายแล้วสูญ ข้าพเจ้าจึงเสียใจมาก ถ้าข้าพเจ้ารู้อย่างนี้ตั้งแต่ที่แรก ข้าพเจ้าจะสร้าง ความดีให้เต็มที่ ฉะนั้นจึงขอให้กลับไปสร้างบารมีโพธิสมภาร เพื่อเป็นการแก้ตัวอีกสักครั้งหนึ่งเถิด"

พอท่านได้กล่าวจบลงเท่านั้น เทพเจ้าทั้งหมดก็ได้ยกมือขึ้น พร้อมกับกล่าวคำว่า "สาธุ" พร้อมกัน ด้วยเสียงอันดังกระหึ่มไปหมด เทพเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นก็ยังได้สั่งอีกว่า "ท่านจะกลับไปได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น เมื่อท่านกลับไป แล้วจงพยายาม สร้างความดีให้เต็มที่ เพราะเวลามีจำกัดเท่านั้น"

"ในโอกาสนี้โลกมนุษย์ของเรายังนับว่าโชคดีอยู่มาก ที่ยังมีธรรม คำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยังมี พระพุทธศาสนา ถ้าเราเกิดในสูญญกัปป์ คือกัปป์ที่สูญสิ้นพระ ศาสนาแล้ว โลกมนุษย์จะลำบากมากที่สุด และอีกอย่างหนึ่ง

พระพุทธเจ้าจะมาตรัสรู้ในโลกมนุษย์ แต่ละพระองค์นั้นเป็นของ
ยากมากลำบากมาก กว่าพระองค์จะสร้างบารมีให้เต็มบริบูรณ์
ได้ก็กินเวลาที่ยืดยาวหลายอสงไขย.."

เทพเจ้าเหล่านั้นก็ยังได้ชี้ให้หลวงปู่ดูดาวต่างๆ พร้อมกับอธิบาย
ให้ฟังอีกว่า "ดูซิสถานที่ ที่มนุษย์และสัตว์จะต้องเวียนว่ายตาย
เกิดนั้นมีมากมาย ดังที่เรามองเห็นอยู่บนท้องฟ้า ดวงดาวแต่ละ
ดวงทั้งหมดที่มีอยู่จำนวนถึง "..แสน โกฏิดวง " "หรือแสนโกฏิ
จักรวาล" แต่ละดวงก็เป็นแต่ละจักรวาล แต่ละจักรวาลนั้นถ้าว่า
โดยส่วนใหญ่แล้ว แยกออกเป็นสองประเภท คือประเภทที่มีแสง
สว่างในตัวเองและประเภทที่ไม่มีแสงสว่างในตัวเอง"

เราจะสังเกตได้ดังนี้ ถ้าดวงใดมีแสงกะพริบ ...วาบ ..วาบ... และ
มีแสงวิ่งรอบตัวนั้นเป็นจักรวาลของดวงอาทิตย์ สำหรับให้แสง
สว่างและความอบอุ่นแก่โลกอื่น ซึ่งเป็นจักรวาลที่ไม่มีสิ่งที่มีชีวิต
อยู่ ถ้าดวงใดมีลักษณะอื่นๆ ไม่มีการกะพริบตัว ดาวดวงนั้นมี

วิญญานของมนุษย์และสัตว์อยู่ เป็นจักรวาลที่มีสิ่งที่มีชีวิตอยู่
แต่ว่ายังแยกออกเป็นสามประเภท คือ

ประเภทที่หนึ่ง เต็มไปด้วยความทุกข์ เช่น "..นรก.." เป็นต้น

ประเภทที่สอง เป็นจักรวาลที่เต็มไปด้วยความสุข เช่น "..โลก
ทิพย์ หรือ สวรรค์.."

ประเภทที่สาม เป็นจักรวาลที่มีทั้งสุขและทุกข์ปะปนกันอยู่เดี่ยว
ร้องไห้ เดี่ยวหัวเราะเดี่ยวสมหวังเดี่ยวผิดหวัง วันนี้มีความสุข
ความเจริญ แต่พรุ่งนี้อาจจะได้รับความทุกข์ได้รับความ
เดือดร้อน หรือวันนี้อาจจะแยะเต็มที แต่วันพรุ่งนี้อาจจะดี จะเด่น
อะไรทำนองนี้ประเภทดังกล่าวมานี้ได้แก่ "..โลกมนุษย์.." และ ..
พระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์จะต้องมาเกิดในโลกมนุษย์นี้

เพราะโลกมนุษย์มีสิ่งเปรียบเทียบทั้งทางดีและทางชั่วมีทั้งสุขมี
ทั้งทุกข์ปะปนกันอยู่ ส่วนนรกและสวรรค์นั้นไม่มีสิ่งเปรียบเทียบ
เช่น เมืองนรกนั้นก็มืดทุกอย่างอย่างเดียว ส่วนเมืองสวรรค์นั้นก็
แต่สุขอย่างเดียว

ฉะนั้นการมาตรัสรู้ธรรมของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ จึงมา
ตรัสรู้ได้ในโลกมนุษย์แห่งนี้แห่งเดียวเท่านั้น ท่านเรียกว่า "
มงคลจักรวาล.." คือจักรวาลที่เป็นมงคล หลังจากนั้น เทพเจ้าทั้ง
สองที่ได้มารับท่านไปในครั้งแรกนั้น ก็ได้นำท่านกลับมายังโลก
มนุษย์อีกครั้งหนึ่ง และได้นำเข้าไปยังกุฏิหลังเดิม

พอเข้าไปถึงกุฏิก็มองเห็นร่างของท่านนอนอ้าปากตาเหลือกอยู่
อย่างเดิม และเทพเจ้าทั้งสองนั้นก็ยังได้กล่าวสอนท่านอีกครั้ง
หนึ่งเสร็จแล้วเขาจึงได้ให้หลับตา พอท่านหลับตาปุ๊บก็มี
ความรู้สึกว่าได้เข้าไปอยู่ในร่างเดิมอีกครั้งหนึ่ง แต่เนื่องจาก
ร่างกายนั้นปราศจากวิญญานนานถึง ๑๕ ชั่วโมงแล้ว จึงรู้สึก

ว่าร่างนั้นแข็งเหมือนท่อนไม้ ท่านต้องใช้ความพยายามค่อยๆ
ขยับตัวทีละน้อยๆ จนกระทั่งขยับมือได้ก่อน แล้วก็ค่อยๆยกมือ
ขึ้นมาบีบปากที่อ้าค้างอยู่นั้นให้หุบลง

พอหลังจากนั้นก็ยกมือขึ้นมาวดกระบอกตา จนตาเริ่มกระพริบ
ได้ ก็ลุกขึ้นนั่ง และค่อยๆ กระเียบไปที่โถ่งน้ำล้างเท้าหน้ากุฏิ ตัก
เอาน้ำขึ้นมาฉัน เพราะมีความกระหายน้ำมาก เมื่อท่านได้ฉันน้ำ
เข้าไปกะประมาณ ๑ ลิตร ก็รู้สึกว่าย่อยสลายขึ้นขึ้นมาหน่อย แต่ก็
ยังไม่คล่องตัวและเกิดอาการหิวขึ้นมา

จึงได้ขยับไปตากแดด แล้วก็นวดพื้นตามแขนขา ตามข้อต่างๆ
ของร่างกายสักพักหนึ่งก็เริ่มยืดแขน ขา และอวัยวะส่วนอื่นๆ ก็
เริ่มใช้การได้ดีขึ้น แล้วก็ได้ลุกเดินไปศาลา เพื่อจะฉันจังหัน
เพราะรู้สึกว่าย่อยสลายได้ฉันจังหันเสร็จเรียบร้อยแล้วเวลา
เที่ยงพอดี รวมเวลาที่ได้สลบไปทั้งหมด ๑๕ ชั่วโมงเศษ

ในช่วงนี้ข้าพเจ้าจึงได้มีโอกาสกราบเรียนถามหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย เพิ่มเติมนอกเหนือจากการมรณภาพไปของท่านอีกหลายเรื่อง ท่านก็ได้เมตตาอธิบายให้ฟังจนเป็นที่พอใจของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นประโยชน์ และน่าศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงได้นำมาลงโดยย่อต่อไปนี้

ข้าพเจ้ากราบเรียนถามท่านต่อไปว่า "..ตอนที่ท่าน ได้ไปเห็นความเป็นอยู่ของเทพเจ้าหรือชาวโลกทิพย์แล้ว หลวงปู่ว่าเป็นไปได้ไหม ที่มีตำราหรือตำนานบางเล่ม และมีครูบาอาจารย์บางองค์เล่าเรื่องอสูรกับเทวดารบกัน แย่งลูกชิงเมียกันบ้าง ในทำนองเล่าตามเรื่องของพุทธหรือพราหมณ์ก็ไม่ทราบ แต่กระผมตีความหมายเอาเองว่าท่านเล่าเรื่องเทวดาพุทธ เพราะเคยเห็นในตำนานทางพุทธ

อันนี้ขอยกไว้เพราะเป็นเรื่องส่วนบุคคล แต่ที่สงสัยนั้นสงสัยว่า "ทำไมเมืองสวรรค์แท้ ๆ ถึงต้องรบราฆ่าฟันกัน" ในตำนานบอก

ว่ารบเพื่อแย่งที่อยู่อาศัย และแย่งลูกชิงเมียกัน ถ้าสวรรค์เป็น
อย่างนั้นจริง ๆ ก็ไม่เห็นมีอะไรแปลกจากโลกมนุษย์ เพราะการ
แย่งดีชิงเด่นกัน เป็นเรื่องของพวกมนุษย์ที่มีกิเลสหนาปัญญา
หยาบ แต่ถ้าจะว่าอีกอย่างหนึ่งโลกมนุษย์เรายังมีอะไรแปลก ๆ
น่าคิดว่าเมืองสวรรค์อีกก็มี เช่น สวรรค์เขามีช้างมีม้าเป็นต้น
เป็นพาหนะ แต่เมืองมนุษย์เรามีถึงจรวดหรือเครื่องบิน

ฉะนั้นกระผมรู้สึกงงใจ เรื่องนี้กระผมเห็นว่ามีความสำคัญต่อ
พระศาสนาเป็นอย่างมาก ถ้าหากเป็นอย่างที่กระผมกราบเรียน
มานั้นจริง ๆ คนสมัยใหม่นี้คงไม่มีใครอยากไปสวรรค์กัน เพราะ
ยังมองไม่ออกว่าเมื่อไปถึงแล้วจะมีความสุขสบายได้อย่างไร
เวลานี้ชาวโลกทั้งหลายเขาเบียดเบียนจนเอือมกันแล้ว แต่พอ
ถึงเมืองสวรรค์ก็ยังมีการทำสงครามกันอีก.."

ฉะนั้นกระผมจึงขอประทานกรุณาจากหลวงปู่ได้เมตตาช่วย
คลี่คลายปัญหาดังที่ได้กราบเรียนมานี้ ให้ชาวโลกเขาเห็นจริง

ตามหลักทางพระพุทธศาสนา ก็จะเป็นประโยชน์ต่อชาวโลก
อย่างมาก และจะเป็นสิ่งที่น่าอนุโมทนาสาธุการเป็นอย่างยิ่ง...
พอข้าพเจ้าได้กราบเรียนจบลง หลวงปู่ก็นั่ง พิจารณาเหตุผลอยู่
ครู่หนึ่ง แล้วจึงตอบว่า

"การที่เรารู้ว่าอะไรเป็นสวรรค์ของพุทธหรือไม่ใช่ของพุทธนั้น เรา
ต้องศึกษาให้เข้าใจเสียก่อนว่า พุทธของเรานั้นมีความหมาย
อย่างไร และของพราหมณ์มีความหมายอย่างไร ถ้าจะว่าตาม
หลักทางพระพุทธศาสนา พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา
ตรัสไว้ว่าสวรรค์นั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยอำนาจบุญ ไม่มีใคร
สร้างสวรรค์ แต่เกิดขึ้นเองด้วยอำนาจผลแห่งความดีที่ทำไว้

ท่านจึงเรียกว่า "โลกทิพย์" บุญเป็นสิ่งที่ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่
ไหม้ และใครก็ลักขโมยไม่ได้ อุปมาเหมือนความรู้ของเราที่มีอยู่
ในใจ ก็ไม่มีใครสามารถแย่งชิงเอาไปได้ ฉันทิเองบุญ กุศลก็

เหมือนกันฉันนั้น ถ้าหากว่าแย่งเอาไปได้จริง ๆ ก็คงไม่มีใคร
อยากทำบุญ เพราะถ้าเราเห็นใครทำบุญมาก ๆ

ถ้าแปลอเมื่อไรก็มีหวังถูกขโมยเมื่อนั้น แต่แล้วหาเป็นเช่นนั้นไม่
เมื่อสรุปแล้วก็ได้ความว่า "สวรรค์ของพุทธที่แท้จริงไม่มีอิฉาตา
ร้อนซึ่งกันและกัน เมื่อไม่มีการอิฉา การแย่งดีชิงเด่นก็ไม่มี การ
เบียดเบียนซึ่งกันและกันก็ไม่มี"

"และอีกอย่างหนึ่ง ที่คุณว่าสวรรค์มีช้าง มีม้า มีรถ มีเกวียน
เหล่านี้เป็นต้น เป็นยานพาหนะ ส่วนมนุษย์ของเราไปถึงจรวด
และเครื่องบิน เมื่อผมฟังคุณก็รู้สึกที่น่าฟัง ความจริงเรื่อง สวรรค์
ที่คุณเล่ามาทั้งหมดนั้น ผมเคยเห็นอยู่ในคัมภีร์พราหมณ์ ตั้งแต่
สมัยผมเป็นเด็ก คุณหลวงเสนา ซึ่งเป็นตาของผมท่านเคย เล่าสู่
ฟัง ผมจำได้ตั้งแต่สมัยกระโน้น ผมยังนับถือศาสนา พราหมณ์
อย่างเคร่งครัด

ต่อมาพอมได้ฟังธรรมทางพระพุทธศาสนา และได้เกิดศรัทธาป
สาทะขึ้น จึงได้หันมานับถือพระพุทธศาสนา แต่พอมาค้นคว้า
ตำราของพุทธศาสนาเข้า ก็เจอเรื่องอสูรกับเทวดาเข้าอีก ผมจึง
แปลกใจไม่รู้เข้ามาปะปนอยู่ในทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่เมื่อไร

และอีกประการหนึ่งเรื่องเทวดา หรือเทพเจ้าของพุทธ ผมเชื่อว่า
ไม่ต้องซีอะไรเป็นพาหนะ เพราะเทพเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นล้วน
แต่ได้กายทิพย์ด้วยกันทั้งนั้น กายทิพย์เป็นกายที่ละเอียด พอนึก
ได้ว่าจะไปไหนก็ไปถึงเลย ไม่ต้องซียานพาหนะให้ลำบาก
เปรียบเสมือนความคิดของเรา เวลาจะไปไหนมาไหน ไม่เห็นว่า
ความคิดของเราซีอะไรเลย และก็ไม่มีจำเป็นในเรื่องยานพาหนะที่
จะให้ความคิดเราด้วยฉันนั้น

ในเมื่อเราจะไปไหนก็ได้ ก็ไม่เห็นจะเป็นอะไร เรื่องยานพาหนะ
สมมติว่าใครสักคนสร้างยานพาหนะให้ความคิดของตัวเองซี
เพื่อไปเที่ยวในสถานที่ต่างๆเข้า คนคนนั้นก็แยะเต็มที"

ข้าพเจ้ากราบเรียนถามหลวงปู่ต่อไปว่า "ตอนที่หลวงปู่ไปถึงโลกทิพย์นั้นแล้ว มีความรู้สึกอย่างไรบ้าง"

ท่านตอบว่า ก็เป็นเหมือนกับที่เล่ามาแล้วนั่นเอง พอไปถึงเข้าก็ปรากฏว่ามีอะไรหลายอย่างที่แปลกจากโลกมนุษย์ เป็นต้นว่า ปราสาท ราชวังและสถานที่รื่นรมย์ล้วนแต่มีความสวยงามงดงาม ทั้งเป็นสิ่งที่น่าเพลิดเพลินทั้งนั้น "ผมก็ยังถามเขาว่าใครเป็นคนสร้าง เขาก็บอกว่าไม่มีใครสร้าง เพราะที่นี้ของเป็นของเรา จึงเรียกว่า โลกทิพย์"

พอได้ยินคำว่าโลกทิพย์ผมจึงเอะใจ เลยถามเขาว่า "นี่ข้าพเจ้าตายแล้วใช่ไหม"

"..ใช่ เวลานี้ท่านตายแล้ว "

ถ้าตายอย่างนี้ก็ไม่เห็นหน้ากลัวอะไร ก็เหมือนกับเรายังเป็น
มนุษย์อยู่นี่เอง จะไปไหนมาไหนก็ปรากฏว่า ร่างกายเรานี้ไป
ด้วยทั้งดุ้นทั้งก้อน เหมือนกับเมื่อยังมีชีวิตอยู่นี่เอง เขาจึงเล่า
ต่อไปอีกว่า กายคนเรานั้นถ้าว่าโดยส่วนใหญ่นั้นแล้วมีสามชั้น
ด้วยกัน

กายธาตุ หมายถึงกายที่หยาบๆ ที่พวกเรามอง
เห็นด้วยตาเนื้อ กายประเภทนี้สมควรแก่โลกมนุษย์

กายทิพย์ หมายถึงกายที่ละเอียดต้องเห็นด้วยตาทิพย์ กาย
ประเภทนี้สมควรแก่ "โลกทิพย์"

กายธรรม หรือ ธรรมกาย ได้แก่กายของพระ
อรหันต์ ผู้บริสุทธิ์ปราศจากกิเลสที่สมควรแก่ "นิพพาน"

พอผมฟังเขาเล่าให้ฟังดังนี้จึงรู้สึกซึ่งใจเลยเฉลี่ยความคิดไปถึงอดีต
ที่เราเคยเรียนธรรมะมา เพิ่งจะเข้าใจเรื่องกายสามประเภท

ในตอนนี้อาพาเจ้ากราบเรียนถามหลวงปู่ต่อไป "แล้วจะเป็นไปได้
ไหมครับที่บางตำนานเขียนไว้ว่า เทพเจ้ารบกัน หรือทำสงคราม
กัน"

หลวงปู่ตอบว่า "เป็นไปได้ พอไปถึงที่นั่นแล้วจิตใจเปลี่ยน
หมด มีแต่ความซาบซึ้งและอ่อนโยน แลยังมีอานิสงส์แห่งการ
ทำความดีประจักษ์ชัดเจนจนไม่มีข้อสงสัย จะสามารถทำลงได้
อย่างไร ผมเข้าใจว่าไม่มีทาง เพราะหิริและโอตตปปะ มีประจำ
อยู่ตลอดเวลา ฉะนั้นที่ท่านว่า หิริและโอตตปปะ เป็นเทวธรรม
คือเป็นธรรมของเทวดา หรือของเทพเจ้านั้นเป็นเรื่องจริง และถ้า
ใครมีธรรมสองอย่างนี้อยู่ในใจจนตลอดชีวิตแล้ว เมื่อตายแล้วมี
หวังได้เป็นเทพเจ้าเสวยทิพย์สมบัติอยู่บนสรวงสวรรค์แน่นอน
โดยไม่ต้องสงสัย "

ข้าพเจ้ากราบเรียนถามหลวงปู่ต่อไปว่า "เท่าที่หลวงปู่ได้เที่ยวชม
อยู่บนโลกทิพย์นั้น ได้สังเกตเห็นอะไรบางอย่างที่ ต่างจากโลกมนุษย์
ของเรา"

หลวงปู่ตอบว่า "มีมากจนไม่สามารถจะนำมาเล่าให้หมดทุก
อย่างได้แต่ผมจะเล่าคร่าวๆ ให้ฟังในสิ่งที่จำได้และเห็นชัด มี
ดังนี้...

ในเบื้องต้นที่เราเหยียบย่างเข้าไป จะเห็นต้นไม้เป็น ระเบียบ
เรียบร้อยและสูงมากสม่ำเสมอจริงๆ แม้แต่หญ้า ที่เราเหยียบ
ไปก็มีความสม่ำเสมอหมด ไม่มีสูงๆ ต่ำๆ ส่วนข้างบนต้นไม้
จะมีกิ่งก้านเข้าประสานกัน ทำให้เกิดความร่มรื่น และสวยงาม..

พอไปถึงแต่ละบ้าน เจ้าของบ้านเขาออกมาต้อนรับ ด้วยไมตรี
จิตอันดีงามจริงๆ เป็นให้เข้าไปในบ้านเขาด้วยความพอใจ พุด

ถึงการต้อนรับ จะไม่มีที่ไหนในเมืองมนุษย์เราเสมอเหมือน แต่ก็
น่าแปลกใจว่า ทำไมเทพเจ้าที่มาต้อนรับเราจึงไม่ปรากฏว่ามีลูก
เล็กเด็กแดงอุ้มกันระจองอแงเหมือนโลกมนุษย์เราเลย มีแต่คน
โตๆ เท่านั้น และเวลาทำการปฏิสังขารกับผมนั้น ก็ไม่ปรากฏว่า
มีอะไรมาต้อนรับ

เช่น ข้าวปลาอาหาร น้ำร้อนน้ำเย็น เป็นต้น ส่วนการมาของเทพ
เจ้า และการไปของผม ซึ่งเขาพาไปชมในที่ต่างๆก็ดี ก็ไม่ปรากฏ
ว่ามีอะไรเป็นยานพาหนะขี่ไปเลยแม้แต่อย่างเดียว พอตกลงใจ
ว่าจะไปที่ไหนก็ปรากฏว่าถึงที่ทันที และเวลาเขาพาเที่ยวชมใน
สถานที่ต่างๆ อยู่那儿 เเท่าที่ผมสังเกตดู แต่ละบ้านไม่ปรากฏว่ามี
โรงครัวเลย แม้แต่หลังเดียว

ตลอดทั้งห้องน้ำห้องส้วมก็ไม่มี เทพเจ้าที่มา ต้อนรับทั้งหมด ก็
ไม่เห็นว่ามีท่าทีว่าจะปวดหนักปวดเบา แม้แต่จะเอาของมา
รับประทานก็ไม่มี ผมเองก็เหมือนกัน เพราะต่างก็มีความเอิบอิม

และผลิตเพลิดนอยู่อย่างนั้น ไม่เคยรู้สึกว่ามีอะไร นี่ก็แสดงให้เห็นว่า โลกทิพย์เขาอยู่กันด้วยความอึด คือ "..อึดบุญกุศล "

ผมสังเกตดูหลายอย่าง เช่น ภายในบ้านแต่ละหลังเท่าที่ ผมเห็น มาไม่ปรากฏว่ามีผ้าผอนท่อนสไบหรือเครื่องประดับประดา อารมณ์ต่างๆ ตากเกะกะรุงรังไม่มีเลย ในห้องจะเห็นเป็นห้อง โถงโล่งโปร่ง มีลวดลายวิจิตรพิสดารสวยงามมาก ผมยังไม่เคยเห็นที่ไหนในเมืองมนุษย์เราจะเปรียบเทียบ เครื่องประดับ ในที่นี้หมายถึงเครื่องประดับปราสาท ไม่ใช่เครื่องประดับของ เทพเจ้าอย่างที่เขียนเรื่องเทวดา ว่าเทวดาใส่ชฎาหัวแหลมๆ อัน นี้ก็ไม่เห็นมีเหมือนกัน

ผมเสียใจที่ผมไม่ใช่นักวาดเขียน ถ้าผมเป็นนักวาดเขียน ผม จะวาดให้ดูลักษณะของเทพเจ้าที่ผมเห็นมา แต่ก็น่าเสียใจอยู่ อย่างหนึ่ง เท่าที่ผมสังเกตดูเทพเจ้ามีความยิ่งใหญ่ไม่สม่ำเสมอ กัน ผมมองๆดูเทพเจ้าบางองค์รู้สึกว่าจะมีความยิ่งใหญ่มาก มี

บริษัทบริวาร ตลอดถึงปราสาทที่อยู่อาศัยจะมีเครื่องประดับ
บารมีมากมายจนบอก ไม่ถูกว่ามีอะไรต่ออะไรบ้าง ตรงนี้แหละ
ผมก็น้อยใจตัวเอง เมื่อมองดูปราสาทของตัวเองแล้วผู้ของเขา
ไม่ได้ ยิ่งบางองค์แล้วคล้ายๆกับจะเป็นเทพเจ้าคนใช้

แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะเป็นเทพเจ้าระดับคนใช้ก็ยังดีกว่า
การเป็นพระราชาในเมืองมนุษย์เลยอีก แต่พระเจ้าจักรพรรดินั้น
ผมไม่เคยเห็น จึงไม่สามารถเอามาเทียบได้ ที่ผมว่าเทพเจ้าคน
ใช้ในโลกทิพย์ยังดีกว่าพระราชาในเมืองมนุษย์ หมายความว่า
โลกทิพย์เขาไม่ได้ทำอะไร ต่างองค์ต่างก็อิมโนบุญกุศลของตน
อยู่ตลอดเวลา เรื่องอิจจาทาร้อน และกลิ่นแก๊ส พยาบาท
อาฆาต จองเวรกัน รบราฆ่าฟันกัน เพื่อแย่งดีชิงเด่นกันเป็นต้น
จะไม่มีอยู่ในโลกทิพย์นั้นเลย...

สรุปแล้วเรื่องที่จะทำให้กันและกันเดือดร้อนนั้นไม่มี เพราะต่าง
องค์ต่างก็มีหิริและโอตตปปะประจำใจอยู่ตลอดเวลา นี่ผมเอา

ผมไปเทียบดู เพราะในเวลานั้นจิตผมมีมโนและอ่อนโยนจริงๆ และซาบซึ้งใจอย่างบอกไม่ถูกว่ามีความซาบซึ้งอย่างไร เรื่องอายชั่วกลัวบาปไม่ต้องพูดถึง เพราะเห็นผลชัดๆถึงขนาดนั้น จิตจึงยอมรับร้อยเปอร์เซ็นต์ ฉะนั้นผมจึงเข้าใจว่า เทพเจ้าที่อยู่ในโลกทิพย์คงเหมือนกันทุกองค์..."

ข้าพเจ้าจึงกราบเรียนถามท่านต่อไปอีกว่า "เรื่องสวรรค์และนรกเท่าที่กระผมเคยได้เล่าเรียนศึกษามา กระผมเข้าใจว่าเรียงกันเป็นชั้น ๆ เหมือนรังต่อ หรือเหมือนตึกในทำนองนั้น"

หลวงปู่ได้เมตตาตอบว่า "แต่ก่อนผมก็เข้าใจในทำนองนั้น เท่าที่ผมเคยอ่านตามตำรา เหมือนว่านรกนั้นอยู่ใต้ดิน เพราะมีคำว่า ธรณีสูบพระเทวทัตลงไปอเวจีมหานรก ที่จริง อันนั้นก็ควรยกให้เป็นเรื่องของตำราไป เพราะว่าผู้แต่งตำรา ท่านจะตีความหมายแค่นั้น เราไม่ทราบได้ บางทีเราอาจจะตี ความหมายของผู้แต่งผิดไป"

จะอย่างไรก็ตาม ที่ผมพูดมาทั้งหมดในวันนี้ ไม่ประสงค์จะไปให้
ยึดเรื่องตำรา เพราะตำรามีทั้งผิดมีทั้งถูกเป็นเรื่องธรรมดา

ข้อสำคัญที่สุดคนที่อ่านตำราเป็นเขาไม่ไปยึดเรื่องตำรา เขาต้อง
พิจารณาด้วยปัญญาว่าอะไรดีหรือไม่ดี อะไรผิดอะไรถูก อะไร
ควรละ อะไรควรบำเพ็ญ จะควรเชื่อถือได้แค่ไหนเพียงไรนั้นเป็น
เรื่องของเรา จะต้องกลั่นกรองด้วยปัญญาเสียก่อน เรื่องที่เล่ามา
ทั้งหมดนั้นก็ขอให้ทุก ท่านทุกคนที่อ่านนี้จงพิจารณาดูว่า มี
เหตุผลสมควรเชื่อถือได้หรือไม่ ควรเชื่อหรือไม่ควรเชื่อด้วย
ประการใดนั้น โปรดพิจารณาด้วยเหตุผลของแต่ละท่านแต่ละ
คนเอาเองก็แล้วกัน

หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ได้สรุปจบเรื่องการไปสู่โลกทิพย์ของ
ท่านลงด้วยความปลื้มปิติของทุกท่านที่ได้ฟังในวันนั้นเป็นอย่าง
ยิ่ง

ข้าพเจ้าได้ถือโอกาสพาท่านผู้อ่านไปเที่ยวโลกทิพย์เสียนาน
เพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้สนใจในเรื่องนี้จึงได้นำมา
ลงไว้ในคราวเดียวกันเสียเลย บัดนี้ก็จะได้พาท่านเข้าสู่เรื่องการ
ออกบำเพ็ญกรรมฐานของหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโยต่อไปใหม่

ภายหลังจากที่ท่านได้หายจากการป่วย ได้ผ่านพ้นเหตุการณ์ใน
ครั้งนั้นแล้ว ท่านก็ยังได้อยู่ประพฤติปฏิบัติกับหลวงปู่สีลา
อิสสโร ต่อมาอีก เพราะว่าหลวงปู่สีลา อิสสโร นั้น มีข้อวัตร
ปฏิบัติเป็นที่น่าเลื่อมใส น่าเคารพกราบไหว้สักการะบูชาเป็น
อย่างยิ่ง เป็นครูบาอาจารย์ที่หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ให้ความ
เคารพรองลงมาจากหลวงปู่มั่น ภูริทตตเถร เมื่อหลวงปู่สีลา
อิสสโร ไม่สะดวกเรื่องอะไร หรือมีความประสงค์สิ่งใดแล้ว ถ้าสิ่ง
นั้นไม่เหลือวิสัย หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ท่านจะต้องจัดการ
สนองเจตนาทุกครั้งไป

มีอยู่คราวหนึ่งซึ่งเป็นฤดูหนาว ในปีนั้นจังหวัดสกลนครมีความหนาวเย็นมากกว่าทุกปี หลวงปู่สีลา อิศสโร ได้ ประารภขึ้นมาว่า " ปีนี้บ้านเราอากาศหนาวมาก ถ้าไม่มีโรงไฟบรรเทาความหนาว ผมคงจะแย่.. เมื่อทราบความประสงค์ของครูบาอาจารย์แล้ว หลวงปู่สมชาย ลีตวิริโย ก็ได้ ชักชวนหลวงปู่หาญ ชุตินธโร และ พระภิกษุสามเณรอีกหลาย องค์ช่วยกันก่อสร้างโรงไฟเพื่อถวายเป็นกุศลบูชาครูบาอาจารย์ทันที

มีอยู่วันหนึ่งหลวงปู่สมชายได้ขึ้นไปตีตะปูเพื่อจะมุงหลังคาโรงไฟนั้น จะด้วยเหตุใดไม่ทราบได้ไม้อันที่ท่านเหยียบอยู่บนนั้นได้หลุดออก จากกันโดยบังเอิญ จึงเป็นเหตุให้ท่านพลัดตกลงมาจากหลังคาโรงไฟทันที ร่างหล่นลงมากระแทกกับกองไม้ซึ่งกองระเกะระกะอยู่ข้างล่างนั้นเต็มที ถึงขนาดสลบหมดสติไป ขาข้างหนึ่ง กระดูกหลุดหมุนได้รอบ พระเณรที่อยู่ในเหตุการณ์ทั้งหมด เมื่อหายจากการตกตะลึงแล้ว ก็ได้ช่วยกันหามหลวงปู่สมชายออกมาทำการปฐมพยาบาลจนรู้สึกตัว

หลวงปู่หาญ ชุตินฺธโร ได้ไปหาเก็บใบยาสมุนไพรร่างต่างๆ ซึ่งหาได้ง่ายตามป่านั้นมาทำเป็นยาลูกปะคบและทำเป็นยาอย่างสลับกันไป ในวันหนึ่งหลวงปู่หาญได้ทำยาสมุนไพรร่างอย่าง คือเอาใบยาต่างๆ ที่หามาได้ ปูลงบนเตียงเอาเสื้อชุบแล้วช่วยกันหาม หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย นอนทับเสื้อก่อไฟไว้ใต้เตียง โดยให้ความร้อนเผาใบยา ใบยานั้นก็จะระเหิดไอ ขึ้นสู่ตามตัวของหลวงปู่สมชาย เป็นการรักษาพยาบาลแบบโบราณและง่าย ๆ แต่ได้ผลดีมาก ได้รักษาแบบปะคบและย่าง สลับกันอยู่หลายวัน อากาาก็เริ่มดีขึ้นเรื่อย ๆ

วันหนึ่งหลวงปู่หาญได้หามหลวงปู่สมชายขึ้นอย่างบนเตียง เหมือนนอย่างทุกวันที่เคยทำมาแล้ว หลวงปู่หาญก็ได้ออกไปช่วยพระเณรก่อสร้างโรงไฟต้อ เนื่องจากใบยาสมุนไพรร่างนั้นได้ถูกย่างมาหลายวันแล้วก็แห้งกรอบ พอถูกไฟในวันนี้เข้าก็เลยกลายเป็นเชื้อไฟอย่างดี ไฟที่หลวงปู่หาญได้ก่อไว้ใต้เตียงนั้นก็ได้ลุกไหม้

ใบยาสมุนไพรร และลูกใหม่เสื่อใหม่เตี๋ยงที่หลวงปู่สมชายนอน
ย่ำอยู่ นั้น จนกระทั่งความร้อนถึงตัว จะลุกขึ้นหนีก็ลุกไม่ได้
เพราะขาที่หลุดยังไม่เข้าที่ ร้องเรียกพระเณรก็ไม่มีใครได้ยิน
เพราะกำลังทำงานกัน ไฟก็ลุกไหม้แรงขึ้นๆ จนร้อนระบมไปทั่ว
แผ่นหลัง

จึงได้ตัดสินใจดิ้นจนตกลงมาจากเตี๋ยง ความสูงของเตี๋ยงจาก
พื้นดินก็สูงพอสมควร คนที่กำลังเจ็บอยู่ แล้วก็ต้องมาเจ็บซ้ำเป็น
รอบที่สองอีก จนกระทั่งพระเณรที่ทำงานอยู่ได้เวลาพัก หลวงปู่
หาญจึงได้เดินมาดู ก็ได้เห็นไฟไหม้เตี๋ยงเรียบร้อยไปแล้ว
ภายหลังจากรักษาพยาบาลหายเป็นปกติดีแล้ว ก็ยังได้บำเพ็ญ
ศีกษาปฏิบัติทาข้อวัตรปฏิบัติต่อมาอีกนานพอสมควร แล้วจึงได้
กราบลาเพื่อออกหาสถานที่ปฏิบัติธรรมแห่งใหม่ต่อไป

และในครั้งนั้นหลวงปู่สีลา อิสสโร จึงแนะนำให้ไปพักบำเพ็ญที่
วัดบ้านกุดเรือ อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร หลวงปู่สมชาย ลีตวิริโย

ก็ได้ปฏิบัติตามที่ครูบาอาจารย์แนะนำ ได้พักปฏิบัติธรรมอยู่ที่
วัดบ้านกุดเรือนานพอสมควรแล้วจึงได้กราบลา หลวงปู่
สีลา อีสสโร ออกเดินทางมุ่งหน้าตรงไปยัง อำเภอท่าบ่อ จังหวัด
หนองคาย ที่สุดได้เข้าไปพักบำเพ็ญอยู่ที่วัดพระงามศรีมงคล ซึ่ง
มีท่านพระอาจารย์อ่อนสี สุขเมโธ เป็นเจ้าอาวาส เป็นวัดเก่าที่
หลวงปู่มั่นภูริทตฺตเถร เป็นผู้สร้างไว้ ตลอดระยะเวลาการ
บำเพ็ญก็เป็นไปได้ดี มากพอสมควรต่อจากนั้นก็ได้ออกเดินทาง
มุ่งไปทางจังหวัดมุกดาหาร เพื่อแสวงหาสถานที่บำเพ็ญแห่ง
ใหม่ต่อไป

๒๓. บำเพ็ญธรรมที่ภูเก้า พ.ศ. ๒๔๙๖

หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย ได้ออกเดินทางจากวัดพระงามศรีมงคล
หาสถานที่วิเวกไปทางจังหวัดมุกดาหารในครั้งนี้ ได้มีพระภิกษุ
สามเณรติดตามไปด้วยหลายรูปเดินไปเรื่อยพักบำเพ็ญไปตาม
สายทางที่ผ่าน แห่งละคืบบ้างสองคืบบ้างจนกระทั่งเข้าไปถึง ภู

เกล้า อำเภอนองสูง จังหวัดมุกดาหาร (สมัยก่อนเป็นจังหวัด นครพนม)

เห็นว่าเป็นสถานที่ สงบวิเวกน่าบำเพ็ญดี จวบกับเวลาใกล้
เข้าพรรษาจะถึงพอดีจึงได้ตัดสินใจอยู่จำพรรษา ณ ภูเกล้าแห่งนี้
๑ พรรษาสำหรับการบำเพ็ญในพรรษานี้ก็เป็นไปได้ดี มาก และ
มีพระเณรจำพรรษาอยู่ด้วยกันทั้งหมด ๘ องค์ ๑ หลวงปู่สมชาย
ฐิตวิริโย เป็นประธาน ๒ หลวงปู่มูล ธรรมวิโร ๓ หลวงปู่พรหมา ๔
ครูบาสุตใจ ๕ สามเณรสุตชา ๖ สามเณรทองม้วน ๗ สามเณร
บุญเถิง ๘ สามเณรไสว

ตลอดฤดูกาลพรรษาหลวงปู่สมชายก็นำพาพระ ภิกษุสามเณร
ประพฤติปฏิบัติตลอดทั้งกลางวันและกลางคืน สำหรับหลวงปู่
สมชายนั้นต้องรับภาระหนักกว่าหมู่เพราะว่าเป็นหัวหน้าคณะ
นอกจากจะนำพาปฏิบัติแล้วในตอนกลางวัน ท่านก็ยังได้นำเอา
หนังสือบุพพสิกขาพรรณนา มาอ่านและอธิบายให้พระเณรฟัง

เกี่ยวกับเรื่องของพระวินัยเป็นประจําตลอดฤดูพรรษา และได้
นำพาทำทุกอย่างทั้งเรื่องการบำเพ็ญภาวนา เรื่องข้อวัตรกิจวัตร
ที่ท่านได้จำลองมาจากหลวงปู่มั่น

ท่านก็ได้นำมาถ่ายทอดให้พระเณรฟังและพาปฏิบัติ เป็นต้นว่า
การเดินจงกรม นั่งสมาธิ การบิณฑบาต กวาดตาด สวดมนต์ ทำ
วัตร ท่านจะเป็นผู้นำพาทำทุกวันมิได้ขาด นอกเหนือจากนั้นแล้ว
ก็ยังได้อบรมสั่งสอนชาวบ้านให้เข้าถึงพระรัตนตรัยเป็นจำนวน
มาก มีชาวบ้านหมู่บ้านโคกกลาง-บ้านค่านางโือก-บ้านหลุมบั้ง-
บ้านเหล่าน้อย-บ้านแวง-บ้านคำพื้ -บ้านเป้า-บ้านภู เป็นต้น
ญาติโยมทั้ง ๘ หมู่บ้านนี้มีความเลื่อมใสศรัทธาท่านเป็นอย่างมาก

๒๔. จำพรรษาที่วัดอรุณญวิเวก "บ้านหนองโตนโต้น" พ.ศ.

๒๔๙๗

ภายหลังจากออกพรรษาแล้ว ท่านก็ได้นำพาพระเถรลงจากภู
เกล้าลงมาพักบำเพ็ญที่ วัด อรัญญวิเวก (วัดบ้านหนองโตนโต้น)
ซึ่งเป็นวัดร้าง ไม่มีพระภิกษุสามเณรอยู่ ชาวบ้านทั้งหมดจึงได้
ขอรบอาราธนานิมนต์ให้ท่านได้อยู่อบรมสั่งสอนชาวบ้านที่นี้
ต่อไป เนื่องจากญาติโยมในหมู่บ้านแถบนี้เห็นห่างจากการได้
ทำบุญมาเป็นเวลานานแล้ว

ท่านจึงได้อยู่สอนเจตนาของชาวบ้านเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ.
๒๔๙๗ ก็ได้จำ พรรษาอยู่ที่วัดอรัญญวิเวก อีก ๑ พรรษา ใน
พรรษานี้มีพระภิกษุสามเณร ๑๔ รูปมี หลวงปู่สมชาย ลีตวิริโย
เป็นหัวหน้า ๒ หลวงปู่มูล ฌมมวิโร ๓ หลวงปู่พรหมา ๔ ครูบา
สุดใจ ๕ ครูบาสุวรรณค์ ๖ ครูบาหนูเทพ ๗ สามเณรไสว ๗
สามเณรสุดใจ ๙ สามเณรทองม้วน ๑๐ สามเณรบุญเถิง ๑๑
สามเณรสี ๑๒ สามเณรประไพ ๑๓ สามเณรทองเป้า ๑๔
สามเณรบุญมา

ตลอดพรรษาในปีนี้นี้ท่านก็ได้นำพาประพฤติปฏิบัติเหมือนกับที่
อยู่บนภูเก้า ส่วนทางด้านญาติโยมชาวบ้านนั้นก็เพิ่มจำนวน
มากขึ้น เพราะมีความเลื่อมใสศรัทธาในข้อวัตรปฏิบัติของหลวง
ปู่สมชาย จิตวิริโย และพระภิกษุสามเณร

พอออกพรรษาแล้วญาติโยมก็ได้จัดให้มีการทอดกฐินตาม
ประเพณี รับกฐินเสร็จเรียบร้อย หลวงปู่จึงถือโอกาสบอกลา
ญาติโยมเพื่อจะเดินทางไปหาสถานที่บำเพ็ญภาวนาแห่งใหม่
ต่อไป ญาติโยมส่วนใหญ่ถึงกับร้องให้อาลัยอาวรณ์ ด้วยความ
สงสารชาวบ้าน หลวงปู่จึงได้ให้หลวงปู่มูล ธรรมวิโร และ หลวงปู่
พรหมา กับสามเณรอีกสามรูป อยู่ฉลองศรัทธาญาติโยมต่อไป
อีกระยะหนึ่ง

ส่วนหลวงปู่และพระเณรรวม ๘ รูป ก็ได้ออกเดินทางเพื่อไปหา
สถานที่บำเพ็ญต่อไป ในระหว่างทางนั้นก็แวะไปกราบท่าน
พระอาจารย์คำ คมภีโร วัดสิลาวิเวก จังหวัดมุกดาหาร และได้

พักอยู่ ๒-๓ คืนก็กราบลาออกเดินทางต่อ มุ่งหน้าไปทางจังหวัด นครพนม การเดินทางของหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย นั้นได้แบ่ง เวลาดังนี้ คือ เดิน ๕๐ นาที พัก ๑๐ นาที ค่ำที่ไหนก็หาป่าช้า

วัดร้างหรือเงื้อมถ้ำ ที่มีความสงบวิเวกพักบำเพ็ญตลอด ระยะทาง ที่สุดได้เดินทางมาถึง ถ้ำพระเวส อำเภอนาแก จังหวัด นครพนม เห็นว่าเป็นสถานที่วิเวกวังเวงดีมาก จึงได้เข้าไปพักทำ ความเพียรอยู่เป็นระยะเวลานานพอสมควร แล้วจึงได้ออก เดินทางต่อไปทางจังหวัดนครพนม ได้เข้าไปพักที่ป่าช้าบ้าน หนองเค็ม เห็นว่าเป็นสถานที่วิเวกดี นำบำเพ็ญจึงได้พักอยู่ ประมาณ ๒-๓ เดือน

ในปีนี้อากาศหนาวจัดมากกว่าทุกปีที่ผ่านมา ถึง ขนาดนกหนาว ตายเป็นจำนวนมาก ต้นกล้วยก็เป็นน้ำแข็งเลยทีเดียว พระเณร ทั้งหมดก็หนาวแทบทนไม่ไหว บางองค์เป็นตะคริวเกร็งแข็งไป หมดทั้งตัว หลวงปู่จึงได้ปรึกษาพระเณรว่าจะทำอย่างไรดี ผ่า

หมิ่นที่นอกเหนือไปกว่าจิวราก็ไม่มีแล้ว ถ้าไม่ได้ผ้าหมิ่นมาเพิ่ม เห็น
ที่จะแย่งแน่

ถ้าจะไปหาหรือก็ไม่รู้จักใคร ยังไม่คุ้นเคยกับญาติโยมที่นี่เลยใน
ขณะที่ได้ปรึกษากันอยู่ได้ไม่นานนั่นเอง ก็มีญาติโยมนำผ้าหมิ่น
มาถวายเป็นจำนวนมาก สอบถามจึงทราบว่า โยมผู้ชายชื่อว่า
อาจารย์เซว่ง ศิริรัตน์ โยมผู้หญิงชื่อ คุณนายทองพูน ศิริรัตน์
ตั้งแต่บัดนั้นทั้งสองท่านก็ได้พิจารณาตัวขอเป็นโยมอุปัฏฐาก
หลวงปู่สมชายมาจนถึงปัจจุบันนี้ ในครั้งนั้นก็ได้อยู่ภาวนาฉลอง
ศรัทธาญาติโยมได้ ประมาณ ๓ เดือนเศษ ก็ต้องอำลาญาติโยม
เพื่อหาสถานที่บำเพ็ญแห่งใหม่ต่อไปอีก

๒๕. บำเพ็ญธรรมที่ถ้ำพระภูว้าว

หลวงปู่สมชาย ลีตวิริโย ท่านมักจะเล่าถวายพระเณรฟังอยู่
เสมอๆว่า ภูว้าวเป็นสถานที่ที่ท่านได้รับธรรมะมากที่สุดอีกแห่ง

หนึ่ง ภูวเป็นสถานที่ที่มีความสงบวิเวก อากาศดี น้ำอุดม
สมบูรณ์ สถานที่ที่จะหลบบำเพ็ญก็มีหลายแห่ง แต่สถานที่
สำหรับโคจรบิณฑบาตนั้นออกจะลำบากไปสักหน่อย เพราะว่า
หมู่บ้านอยู่ห่างไกลมากถึง ๗ กม. ทางเข้าออกก็ลำบาก สัตว์
ร้ายก็ชุกชุมมาก

ถ้าจะไปอยู่ที่นั่นต้องอุทิศชีวิตเพื่อพระศาสนา กันเลยทีเดียว
พระภิกษุสามเณรทุกคนเมื่อได้ยินได้ฟังแล้วก็มี แต่ความ
กระสันอยากจะสัมผัสกับสถานที่แห่งนี้กันทุกคน อยากจะ
บำเพ็ญภาวนาตั้งแต่ยังไม่เห็นสถานที่กันเลย และทุกคนก็
พร้อมที่จะอุทิศชีวิตเพื่อปฏิบัติบูชาเหมือนอย่างหลวงปู่ได้เล่าให้
ฟัง เมื่อเห็นว่าพระเณรอยากไปภูวกันทุกคน ไม่มีองค์ไหนที่ไม่
อยากไป

ภายหลังจากอำลาญาติโยมเสร็จเรียบร้อยแล้ว พระภิกษุ
สามเณรก็ได้จัดเตรียมสมณบริขารเท่าที่ จำเป็นเพื่อออก

เดินทางมุ่งหน้าไปภูว้าว หาสถานที่บำเพ็ญต่อไปในครั้ง
นี้อาจารย์เซว่ง และคุณนายทองพูน ศิริรัตน์ พร้อมทั้งญาติโยม
ชาวบ้านจำนวนมากได้ติดตามไปส่งถึงท่าเรือ

ในครั้งนี้อหลวงปู่ได้นำพาหมู่คณะเดินทางโดยทางเรือ ผ่านมา
ทางอำเภอศรีสงคราม ถึงอำเภอบ้านแพง เวลาบ่าย ๕ โมงเย็น
พอดี จึงได้เข้าไปพักที่ป่าช้าริมทางอำเภอบ้านแพง พอไปถึงไม่
ทราบว่ ญาติโยมมาจากไหนกันมากมายมาต้อนรับพูดคุย
สนทนาเป็นกันเองดีมาก ต่อจากนั้นหลวงปู่จึงได้ให้พระเณรแยก
ย้ายกันหาที่พักในป่าช้าบ้านแพงนั้น พักอยู่ ๑ คืน

รุ่งเช้าออกบิณฑบาตฉันจังหันเสร็จเรียบร้อยแล้วก็อำลาญาติ
โยมออกเดินทางต่อ และตั้งใจว่าจะเดินทางให้ถึงภูว้าวในวันนี้ ได้
เดินทางกันตลอดทั้งวันแทบไม่ได้พักกันเลย จนกระทั่งเวลาเย็น
มากแล้วก็มาถึงบ้านโพธิ์หมากแข้ง ซึ่งอยู่ใกล้ๆกับภูลังกา พัก
อยู่ที่นี้ ๑ คืน รุ่งเช้า เสร็จภารกิจแล้วก็ออกเดินทางต่อหลวงปู่ได้

พาเดินไปตามโขงหลงแล้วก็ผ่านมาถึงบ้านต๋อง บ้านดอนเสียด
ได้มีญาติโยมออกมาให้การต้อนรับและติดตามไปส่งถึงภูว
ท่านตั้งใจว่าจะไปปักหลักบำเพ็ญทางด้านถ้ำพระ

ถึงถ้ำพระแล้วก็แยกย้ายกันออกหาสถานที่กางกลด โดยไม่ให้
อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ให้มุ่งภาวนากันจริงๆ จะมารวมกันได้ก็ตอน
เช้าเวลาฉันจ้งหัน เวลาเดียวกันนั้น สำหรับเรื่องอาหารการขบ
ฉันนั้นก็ยังมีญาติโยมชาวบ้านนำข้าวสารขึ้นมาไว้ให้สามเณร
เป็นผู้เก็บรักษาไว้ และสามเณรนั้นก็ทำหน้าที่ในการจัดจ้งหันเพื่อ
ถวายในตอนเช้าเป็นประจำทุกวัน

เว้นไว้แต่วันไหนที่มีญาติโยมขึ้นมาบำเพ็ญด้วยก็เป็นหน้าที่ของ
ญาติโยมเป็นผู้จัดทำ ส่วนกับข้าวนั้นก็มิเกลื้อและพริกแห้งเป็น
อาหารหลักประจำวัน บางวันสามเณรก็ต้องจัดหาอาหารเสริม
ได้แก่ ข้าป่า หวายอ่อน หรือผักหนาม ซึ่งเป็นอาหารประเภทผัก
ป่า ซึ่งพอหาได้บนภูววันนั้น แล้วนำมาต้มรวมกันกับข้าว ส่วนวิธี

หุงข้าวต้มฝักนั้น สามเณรจะต้องใช้ข้าวเพียงวันละหนึ่งแก้วต่อ
พระเณร ๘-๑๐ องค์ แล้วก็ใส่ผักหนาม หัวข่าป่า หรือ หวาย
อ่อนมากๆ หน่อย

ถ้าใช้ข้าวสารเกินกว่าหนึ่งแก้วแล้ว ข้าวสารจะหมดก่อนกำหนด
คือ ๑๕ วัน ชาวบ้านจะนำข้าวสารขึ้นมาส่องครึ่งหนึ่งเท่านั้น เมื่อ
สามเณรหุงหาเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ตีระฆังให้สัญญาณนิมนต์
พระที่ท่านภาวนาอยู่ตามสถานที่ต่างๆ ให้มารวมพร้อมกันเพื่อ
ฉันจังหัน

ในครั้งนี้ได้บำเพ็ญอยู่ที่ภูว้าว ประมาณ ๓ เดือน ตลอดระยะเวลา
๓ เดือน ชาวบ้านก็ได้นำข้าวสาร พริกแห้ง เกล็ดมาส่องทุกๆ ๑๕
วันต่อ ๑ ครั้ง ครั้งหนึ่งจะได้ข้าวสารประมาณครึ่งถัง จะให้ดีหรือ
มากไปกว่านี้ก็ได้ไม่ได้เพราะความยากจนของครอบครัว แต่ทุกคน
ก็ทำด้วยความเลื่อมใสศรัทธาอย่างจริงจัง และอีกอย่างหนึ่ง

ถนนหนทางที่จะนำมาของขึ้นไปส่งก็ลำบากมากและเสี่ยง
อันตรายนานาชนิด

ผู้ที่จะนำเสบียงไปส่งจะต้องเป็นชายวัยฉกรรจ์ และต้องมีความ
ชำนาญป่าจริงๆ ทางขึ้นภู่วัสมัยนั้นก็ไม่เหมือนสมัยนี้ต้องปีน
ป่าเถาวัลย์ไต่ขึ้นไปตามหน้าผาที่สูงชัน โดยเอาเสบียงทั้งหมด
มัดติดกับหลังไม่ให้หลุด ถ้าหากพลาดท่าเสียทีก็หมายถึงชีวิต
กันเลยทีเดียว ถ้าไม่มีความเลื่อมใสศรัทธาหรือมีความทรหด
อดทนจริงๆ จะทำไม่ได้เลย

การบำเพ็ญภาวนาของพระภิกษุสามเณรก็รู้สึกว่าจะเป็นไปได้ดี
มาก ทุกท่านทุกองค์ตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติอย่างเอาจริง
เอาจัง ทั้งกลางวันและกลางคืนแทบจะไม่ต้องพักผ่อนกันเลย
ทีเดียว แต่พอมานึกถึงความลำบากของญาติโยมที่จะต้องคอย
ส่งเสบียงแล้วก็เห็นใจและสงสารญาติโยมชาวบ้าน ในครั้งนี้จึง
อยู่ได้ประมาณ ๓ เดือนจึงได้ลงจากภู่วัว

หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ได้นำพาหมู่คณะลงมาจากภูว้าวแล้ว ก็
ได้นำพาไปกราบคารวะ หลวงปู่ฝั้น อาจาโร ที่วัดป่าอุดมสมพร
แต่ไปไม่พบ ทราบว่าท่านไปบำเพ็ญที่ถ้ำขาม จึงได้ออกเดินทาง
ต่อไปจนถึงถ้ำขาม ได้กราบนมัสการหลวงปู่ฝั้น อยู่ฟังธรรมและ
ปฏิบัติอยู่กับท่านที่ถ้ำขามประมาณ ๑๕ วัน จึงได้กราบลาหลวง
ปู่ฝั้น เพื่อไปหาสถานที่บำเพ็ญภาวนาทาง อำเภอวานรนิวาส
จังหวัดสกลนคร

๒๖. หนองท่มท่ากะด้น พ.ศ. ๒๔๙๘

ภายหลังจากได้กราบลาหลวงปู่ฝั้น ลงมาจากถ้ำขามแล้ว หลวง
ปู่ก็ได้นำพาหมู่คณะมุ่งหน้าไปทางอำเภอวานรนิวาสได้ไปพัก
อยู่ที่ บ้านหนองแอก บ้านหนองท่มท่ากะด้น และ บ้านดงหม้อ
ทอง ได้สืบเปลี่ยนที่บำเพ็ญระหว่างสามหมู่บ้านนี้มาเรื่อยๆ จน

ใกล้จะถึงเวลาเข้าพรรษา จึงได้ตกลงใจพาหมู่คณะไปจำพรรษา
ที่ป่าช้าบ้านหนองท่มท่ากะด้น

ท่านพระอาจารย์จวน กุลเชฏโฐ ได้มาจำพรรษาที่บ้านดงหม้อ
ทอง และท่านพระอาจารย์สุภาพ ธรรมปัญญา ก็ได้มาจำพรรษา
ที่บ้านหนองแอก ทั้งสามหมู่บ้านนี้อยู่ไม่ห่างไกลกันนัก พอถึงวัน
อุโบสถหนึ่งๆ ครุบาอาจารย์ท่านก็ได้มาร่วมกันสวดปาฏิโมกข์
และก็ได้สนทนาถึงเรื่องอุบายวิธีการปฏิบัติซึ่งกันและกัน เป็น
ประจำตลอดฤดูกาลพรรษา

ป่าช้าบ้านหนองท่มท่ากะด้นนี้มีสภาพเป็นป่าแฝกสมัยนั้นเสีย
ยังชุกชุมมาก จึงได้ช่วยกันปลูกกุฏิที่เดียว ๑๔ หลัง พระเถรได้
ช่วยกันบูรณะพัฒนาสภาพป่า ป่าช้าให้โล่งโปร่ง เพื่อสะดวกใน
การบำเพ็ญสมณธรรม ตลอดพรรษาพระเถรทุกองค์ก็ได้เร่งทำ
ความเพียรกันทั้งกลางวันและกลางคืน กลางวันหลวงปู่ก็ได้นำ
หนังสือบุพพสิกขาพรรณนา

ซึ่งเป็นหนังสือเกี่ยวกับพระวินัยมาอ่านถวายเป็นความรู้แก่พระภิกษุสามเณรเป็นประจำทุกวันตลอดพรรษา ในวันพระ หลวงปู่ก็ต้องเป็นภาระอบรมสั่งสอนชาวบ้านที่มารักษาศีลฟังธรรม โดยหลวงปู่อบรมด้วย นำภาวนาด้วย แต่ตอนกลางคืนเวลาพระเณรเดินจงกรม หรือนั่งสมาธิ ต้องคอยระมัดระวังเสียให้ดีเพราะไม่รู้ว่ามันจะแอบมาคาบไปเมื่อไร กุฎีหลังไหนที่เห็นว่าจะ เป็นทางผ่านของเสียซึ่งอาจจะเป็นอันตรายแก่พระเณรแล้ว หลวงปู่จะต้องไปอยู่กุฎีหลังนั้น เพื่อคอยระมัดระวังอันตรายอันจะเกิดขึ้นกับหมู่คณะ และให้พระเณรน้อยยับยั้งใจมากขึ้น

ท่านมีนิสัยรักหมู่คณะตลอดมา สิ่งไหนที่ไม่ดี หรืออาจจะเป็นอันตรายแก่หมู่คณะ หรือครูบาอาจารย์ ท่านจะต้องขอรับเองเสียก่อนก่อนที่อันตรายนั้นจะไปถึงหมู่คณะ หรือครูบาอาจารย์ ได้พักบำเพ็ญที่ป่าช้าบ้านหนองท่มท่ากะดัน ๑ พรรษา พอออกพรรษาแล้วก็ได้อำลาญาติโยมผู้ให้การอุปถัมภ์ มีสารวัตรแสน

พ่อออกจารย์ลี พ่อออกจารย์บุญ และแม่อกนา เป็นต้น เสรีจ
แล้วก็ออกเดินทางมุ่งหน้าไปทาง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัด
หนองคาย ผ่านบ้านหนองยอง บ้านหนองแข็ง จนกระทั่งถึงริม
ฝั่งโขง และถึงบ้านโพนแพง

ในช่วงนั้นพอดีตรงกับงานนมัสการรอยพระบาทบ้านโพนแพง
จึงได้พากันเข้าไปนมัสการรอยพระบาทก่อนออกเดินทางต่อ
เห็นมีประชาชนเดินทางไปนมัสการกันเป็นจำนวนมากไม่ขาด
ระยะ เพราะเชื่อกันว่าเป็นรอยพระบาทที่ศักดิ์สิทธิ์มาก สำหรับ
ฝั่งตรงข้ามคือด้านประเทศลาว ก็มีรอยพระบาทอย่าง เดียวกัน
นี่อีกหนึ่งรอย เรียกกันว่ารอยพระบาทบ้านโพนสัน ก็เชื่อกันว่า
เป็นของจริงและศักดิ์สิทธิ์อีกเช่นกัน

ในสมัยนั้นจึงเป็นธรรมเนียมที่ว่าเมื่อนมัสการรอยพระบาทบ้าน
โพนแพงแล้ว ก็ต้องข้ามไปนมัสการรอยพระบาทบ้านโพนสัน
ทางฝั่งลาวด้วย จึงจะถือเป็นสิริมงคลอย่างยิ่งทีเดียว

๒๗. มุ่งสู่นครเวียงจันทน์

ภายหลังจากที่ได้ไปกราบนมัสการรอยพระบาทบ้านโพนแพง แล้ว หลวงปู่ก็ได้พาข้ามไปทางฝั่งลาว เพื่อนมัสการรอยพระบาทบ้านโพนสันอีกครั้งหนึ่ง ที่บ้านโพนสันนี้มีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์อยู่องค์หนึ่ง หลวงปู่จึงได้ลองยกเพื่อเสี่ยงทายว่า ...

คณะของท่านทั้งหมดจะเดินทางไปถึงนครเวียงจันทน์หรือไม่ เมื่อไปถึงแล้วจะมีอุปสรรคอย่างไรหรือไม่.. แล้วหลวงปู่ก็ได้ลองยกองค์พระปรากฏว่ายกขึ้นได้เพียงคืบเดียวก็กลับหนัก และยกไม่ขึ้นอีกเลย จะลองยกอีกเท่าไรก็ยกไม่ขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องแปลกมาก

ต่อจากนั้นหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ก็ได้พาหมู่คณะพระเถรออกเดินทางมุ่งตรงไปยังนครเวียงจันทน์ วันนั้นเดินได้ประมาณ ๕

กม. ก็บังเอิญมีรถยนต์ผ่านมา คนขับได้จอดรถแล้วลงมาถาม
ว่า

"พระคุณเจ้าจะเดินทางไปไหน ไม่ทราบ"

หลวงปู่ตอบว่า "อาตมาและคณะมีความประสงค์ที่จะเดินทางไป
ไปยังนครเวียงจันทน์"

เจ้าของรถคันนั้นจึงได้กราบอาราธนาขอร้องให้ขึ้นรถ เพราะว่า
กำลังจะไปนครเวียงจันทน์พอดีจึงนับว่าเป็นโชคของคณะเป็น
อย่างยิ่ง ท่านจึงได้สั่งให้นำบริวารขึ้นรถ เมื่อรถวิ่งไปถึงนคร
เวียงจันทน์แล้ว หลวงปู่ก็ได้บอกให้คนขับรถช่วยไปส่งที่วัดจอม
ไตร บ้านดงนาซก คนขับก็ช่างมีน้ำใจ ได้นำท่านหลวงปู่และ
คณะไปถึงยังวัดจอมไตรด้วยความเรียบร้อยเป็นอย่างดี

เมื่อไปถึงวัดจอมไตรแล้ว ก็ได้มีพระเจ้าของถีนออกมาให้การต้อนรับเป็นอย่างดี แต่แปลกกว่าพระที่วัดนี้มีแต่หลวงพ่อหลวงตาอายุมากๆ กันทั้งนั้น และได้เข้าไปกราบท่านพระอาจารย์อ่อนสีนาหิโย ซึ่งเป็นเจ้าอาวาส เสร็จแล้วจึงแยก ย้ายกันไปสูที่พักที่ทางเจ้าอาวาสสั่งให้สามเณรพาไปส่ง วัดจอมไตรเป็นวัดคณะธรรมยุตที่มีชื่อเสียงในประเทศลาว แต่มีพระเณรไม่มากนัก มีหลวงพ่อลิด-หลวงพ่อลา-หลวงพ่หอม-หลวงพ่อกิม และสามเณรอีก ๔-๕ องค์เท่านั้น

ในระหว่างนั้นท่านพระอาจารย์อ่อนสี ได้อาพาธเป็นวัณโรคชนิดร้ายแรง อยู่ในระหว่างอันตราย หลวงปู่จึงได้มีโอกาสช่วยรักษาพยาบาลบางครั้งก็ต้องข้ามกลับมาซื้อยาที่กรุงเทพฯ นำไปรักษา แต่อาการก็ไม่ทุเลาลงเพราะอยู่ในชั้นหนักมากแล้วหลวงปู่สมชาย จิตวิริโย ก็ได้ให้การดูแลรักษาพยาบาลเป็นอย่างดีจนถึงที่สุด ท่านพระอาจารย์อ่อนสี ก็ได้มรณภาพในเวลาต่อมา คือในปี พ.ศ. ๒๔๙๙

บรรดาพระภิกษุสามเณร และญาติโยมชาวบ้าน ตลอดทั้งบุคคล
ชั้นนำของประเทศลาวก็ได้มีมติให้หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย เป็น
ประธานดำเนินงานจัดการเรื่องศพของท่านพระอาจารย์อ่อนสี
เมื่อได้จัดบำเพ็ญกุศลตามประเพณี พอสมควรแก่เวลาแล้ว จึง
ได้จัดงานถวายเพลิงศพอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นงานที่ยิ่งใหญ่และ
สมเกียรติที่สุด

เมื่อได้จัดการถวายเพลิงศพท่านพระอาจารย์อ่อนสี เสร็จ
เรียบร้อยแล้ว หลวงปู่ก็ตั้งใจว่าจะนำพาหมู่คณะไปหา
สถานที่บำเพ็ญตามสถานที่วิเวกในเมืองลาวนั้นไปเรื่อยๆ แต่พอ
พระภิกษุสามเณรและประชาชนชาวบ้านได้ทราบว่าหลวงปู่จะ
เดินทางต่อ จึงได้พร้อมใจกันมาขออาราธนานิมนต์ให้ท่านได้
เป็นประธานบริหารวัดจอมไตร และคณะสงฆ์ธรรมยุตทั้งหมด
ในประเทศลาว แทนท่านพระอาจารย์อ่อนสี เพราะว่าคณะสงฆ์
และประชาชนมีความเลื่อมใสศรัทธาต่อข้อวัตรปฏิบัติ และ

พอใจในความรู้ความสามารถของหลวงปู่เป็นอย่างดี หลวงปู่
สมชาย ลีตวิริโย พร้อมด้วยคณะของท่านจึงได้อยู่ที่วัดจอมไตร
เพื่อฉลองศรัทธาพระภิกษุสามเณรและประชาชนต่อมาอีกระยะ
หนึ่ง

ในระหว่างนั้นก็ได้นำพาพัฒนาก่อสร้างถาวร วัตถุไว้ที่วัดจอม
ไตรเป็นจำนวนมาก เช่น ได้สร้างอุโบสถ ๑ หลัง ศาลาการ
เปรียญ ๑ หลัง กุฏิคอนกรีตอีกหลายหลัง และได้สร้างส้วมซึม
๑๐ กว่าห้อง ได้เปลี่ยนจากระบบส้วมปอยตาม วัดต่างๆ ใน
ประเทศลาวให้มาใช้ส้วมซึมทั้งหมด ซึ่งเป็นการพัฒนาด้าน
สุขอนามัยของวัดและบ้านให้เหมาะสมและถูกต้องด้วยประการ
ทั้งปวง

๒๘. จำพรรษาที่ประเทศลาวครั้งที่ ๑

จำพรรษาที่ประเทศลาวครั้งที่ ๑ (พ.ศ. ๒๔๙๙) เมื่อฤดูกาล
พรรษามาถึงก็ได้ อธิษฐานจำพรรษาที่วัดจอมไตร ในปี พ.ศ.
๒๔๙๙ ในระหว่างพรรษาหลวงปู่ก็ได้้นำระเบียบอันดีงามที่เคย
ใช้สมัยอยู่ในประเทศไทยไปเผยแพร่ในประเทศลาว เช่นตอน
กลางวันให้พระเณรทุกคนมาประชุมกัน

แล้วท่านเป็นผู้อ่านหนังสือบุพพสิกขาพรรณนา พร้อมทั้งได้
อธิบายถึงหัวข้อธรรมะวินัยให้เข้าใจแล้วนำไปปฏิบัติกันให้
ถูกต้อง เข้า-เย็น ให้มีการทำวัตรสวดมนต์เป็นประจำวัน สลับ
กับการบำเพ็ญภาวนา เวลาบ่ายสามโมงให้มีการทำความ
สะอาดปิดกวาดบริเวณวัด ตอนกลางคืนหลังจากทำวัตรค้ำแล้ว
ให้มีการเดินจงกรมและนั่งสมาธิกันทุกคืน

ส่วนทางด้านญาติโยม หลวงปู่ก็ได้เทศนาอบรมสั่งสอนทุก
วันธัมมัสสวนะ ให้มีการรักษาอุโบสถศีลทุกวันอุโบสถและอบรม
สั่งสอนให้รู้จักทำความสงบจิตใจ ด้วยการฝึกสมาธิกันเป็น

ประจำ ญาติโยมส่วนใหญ่ที่มาให้การสนับสนุนในสมัยนั้น ล้วน
แต่เป็นบุคคลชั้นนำของประเทศ เช่น เจ้าสาย-เจ้าคำแสน เป็น
ต้น

การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศลาวในครั้งนั้นเป็นไปได้
ดีมากพอสมควร จนเป็นที่เชื่อถือของพระภิกษุ สามเณรและ
ประชาชนในประเทศลาวเป็นจำนวนมาก ทางด้านพระสงฆ์ใน
ประเทศลาวก็ได้หันเข้ามาเคร่งครัดต่อระเบียบวินัยเพิ่มขึ้น
ประชาชนชาวบ้านเห็นพระภิกษุสามเณรมีสิกขาวิสัยดีกว่าก่อน
มาก ก็หันเข้ามาให้ความสนับสนุนอุปถัมภ์บำรุงเป็นอย่างดี

พอออกพรรษาในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ นั้นแล้ว หลวงปู่สมชายก็ได้
นำพาหมู่คณะพระเณรที่ไปจากเมืองไทยทั้งหมด ออกไปหา
สถานที่วิเวก เพื่อเปิดโอกาสให้พระเณรเปลี่ยนสถานที่ในการ
บำเพ็ญ ท่านได้พาไปถึงภูเขาควาย ซึ่งเป็นภูเขาที่สูงใหญ่ที่สุดใน
ในประเทศลาว และมีความสงบวิเวกยอดเยี่ยมที่สุด

เปลี่ยนจากภูเขาควาย ก็ไปที่ภูเขาโนนสาวเอ้ ภูหอภูโอง ไปถึง
วัดปากแฮด วัดบ้านนาเดื่อ บ้านดุนน้อย ภูเขาหินคันทนา คอกม้า
หมาเห่าเต่า และอีกหลายๆ สถานที่ ที่เหมาะแก่การบำเพ็ญ
สมณธรรม ท่านได้พาไปเกือบหมด ไปจนถึงบ้านตลิ่งชันบ้านน้ำ
งึม บ้านเกิน เมืองกุละคม เป็นต้น

๒๙. จำพรรษาที่ประเทศลาวครั้งที่ ๒

จำพรรษาที่ประเทศลาว ครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ภายหลังจาก
หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ได้นำพาพระภิกษุสามเณรเดินหา
สถานที่วิเวกเพื่อ บำเพ็ญสมณธรรมตามสถานที่ต่างๆ ของ
ประเทศลาว เป็นเวลานานจนเกือบจะได้เวลาเข้าพรรษา ปี พ.ศ.
๒๕๐๐ หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย จึงได้นำพาพระภิกษุสามเณร
กลับมาเตรียมตัวเพื่อจำพรรษาที่วัดจอมไตร บ้านดงนาซก
ประเทศลาว อีกครั้งหนึ่ง

ซึ่งเป็นพรรษาที่ ๒ เนื่องจากพรรษาแรกหลวงปู่ได้ ปลุกฝัง
ศรัทธาญาติโยมไว้เป็นอย่างดีแล้ว ด้วยการประพฤติดีปฏิบัติ
ชอบ สร้างสรรค์และนำพาทั้งด้านธรรมและวัตถุ เป็นที่ประจักษ์
แก่สายตาของบุคคลทั่วไป เมื่อมีฝ่ายสนับสนุนก็มีฝ่ายขัดขวาง
ตลอดพรรษาได้มีประชาชนชาวบ้านทุกระดับชั้น มาทำบุญที่วัด
จอมไตรกันเป็นจำนวนมาก เป็นประวัติการณ์อย่างไม่เคย
เป็นมาก่อน

จนกระทั่งวัดในนครเวียงจันทน์จำนวนหลายวัดนั้น ไม่ค่อยมี
ญาติโยมไปทำบุญ หรือสนับสนุนเหมือนแต่ก่อน หันมา
สนับสนุนที่วัดจอมไตรกันจนเกือบหมด จึงเป็นเหตุให้พระเถร
วัดอื่นๆ ตั้งข้อรังเกียจ หาทางโจมตีให้ร้ายทุกวิถีทาง คอยยุแหย่
ให้ชาวบ้านรังเกียจ และไม่ให้ชาวบ้านไปทำบุญที่วัดจอมไตร
โดยกล่าวหาว่าเป็นพระปลอมบ้าง เป็นพระคอมมิวนิสต์บ้าง

เป็นไส้ตอกจากเมืองไทยบ้าง สู้แล้วแต่เขาจะว่ากัน บางครั้งเขา
แจ้งตำรวจให้มาจับไปสอบสวน

ในพรรษาที่ไม่ค่อยสงบเหมือนพรรษาแรกเท่าไรนัก เพราะว่า
เป็นช่วงที่ประเทศลาวได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบ
ประชาธิปไตย ซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของชาติ และมี
ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ให้ไปเป็นระบบสังคมนิยม
คอมมิวนิสต์ ซึ่งไม่มีกษัตริย์ ไม่มีศาสนา ให้เสมอภาคกัน
ทั้งหมด พระสงฆ์ในเมืองลาวทั้งหมดจึงถูกใช้เป็นเครื่องมือใน
การทำงานของพวกเขา

พระสงฆ์ถูกเปลี่ยนระบบ จากเคยมีระเบียบวินัยมีสิกขาบท
ต่างๆ เป็นเครื่องควบคุม ให้เป็นพระสงฆ์ที่ไม่มีสิกขาวินัย
ทั้งหมด โดยหลงเชื่อมงายกับพวกเขา ซึ่งเขาพยายามกล่าวว่า
สิกขาวินัยนั้นไม่มีประโยชน์เป็นเรื่องยุ่งยาก ลำบากต่อการ

รักษา จะทำอะไรตามใจชอบก็ไม่ได้ ถ้าไม่ถือสิกขาวินัยแล้วก็
สบาย จะทำอะไรก็ได้ไม่ผิด

พระสงฆ์ส่วนใหญ่ก็เอียงคล้อยไปกันเป็นจำนวนมาก แล้วหัน
เข้าโจมตีพวกเดียวกันที่รักษาสิกขาวินัยว่าเป็นพวกงมงายไร้
สาระ และอะไรต่ออะไรอีกมากมาย แต่สรุปแล้วก็ยังมีไม่มากนัก
สำหรับฝ่ายที่ต่อต้านโจมตี ส่วนใหญ่ส่วนมากล้วนแล้วแต่มี
ความเลื่อมใสศรัทธา คอยเป็นกำลังช่วยสนับสนุน แต่ถึงอย่างไร
เหตุการณ์ก็ไม่เรียบร้อยเท่าไรนัก

พอออกพรรษาแล้ว หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ได้ พิจารณาเห็นว่า
เหตุการณ์บ้านเมืองของประเทศลาว เริ่มมีปัญหาห่วงวายเป็น
แก่ลัทธิคอมมิวนิสต์ ท่านจึงได้นำพาหมู่คณะทั้งหมดข้าม
กลับมาทางฝั่งไทย และก็ได้เดินหาสถานที่วิเวกมาเรื่อย ๆ ได้
มากพักอยู่ที่วัดป่าศรัทธารวม จังหวัดนครราชสีมา

พอดีในช่วงนั้นทางรัฐบาลไทยได้จัดให้มึงงานทำบุญฉลอง
สมโภชครบ ๒๕๐๐ ปี หรือ ๒๕ พุทธศตวรรษ พอออกจากวัดป่า
ศรัทธารวม ก็ผ่านไปทางอำเภอโนนสูง บ้านดอนใหญ่ บ้านหัว
หนอง และที่สุดก็ได้พักทำความเพียรอยู่ที่ ป่าช้าบ้านเดิ่น เห็ด
หิน นานถึงสองเดือนเศษ

๓๐. รับนิมนต์กลับประเทศลาว

ในระหว่างที่กำลังสนุกเพลิดเพลินอยู่กับการบำเพ็ญ ภาวนาใน
แถบจังหวัดนครราชสีมา นั้น ก็มีเหตุจำเป็นที่จะต้องเดินทาง
กลับไปยังประเทศลาวอีกครั้งหนึ่ง กล่าวคือภายหลังจากได้ข้าม
ออกมากจากประเทศลาวแล้ว ประเทศลาวก็ได้เปลี่ยนแปลง
ระบบการปกครองจากประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็น
ประมุข เป็นระบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์อย่างเต็มตัว สถาบัน
พระมหากษัตริย์ถูกทำลายล้าง สถาบันศาสนา กำลังถูกย่ำยี
พระสงฆ์ที่มีความเคร่งครัดทางเรื่องสิกขาวินัย ถูกต่อต้านขับ

ไล่ให้ออกจากประเทศ บางองค์ก็ถูกนำไปสัมมนา ชนิดไม่ต้อง
กลับมาเหยียบแผ่นดินอีกต่อไปก็มี

พระที่เลวๆ ย่อหย่อนต่อพระธรรมวินัยถูกยกย่องสรรเสริญว่า
เป็นพระดี ทั้งนี้ก็เพื่อเขาต้องการให้ชาวบ้านเบื่อนายต่อการ
ประพฤติปฏิบัติของพระสงฆ์หรือเพื่อทำลายล้างสถาบันศาสนา
ทางอ้อมนั่นเอง

คณะผู้บริหารบ้านเมืองของประเทศไทยและประเทศลาว จึงได้
กราบอาราธนานิมนต์ให้หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย พร้อมด้วย
คณะพระสงฆ์ซึ่งเป็นบริวารของท่าน เดินทางกลับไปประเทศ
ลาวอีก เพื่ออบรมสั่งสอนประชาชน และเพื่อช่วยปรับปรุง
ระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ในประเทศลาวให้ดีขึ้น

หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย จึงได้รับนิมนต์ แล้วก็ได้เดินทางกลับไป
ประเทศลาวอีกครั้งหนึ่ง เมื่อปลาย ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เมื่อข้ามไป

ถึงแล้วก็ได้ปรับปรุงระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ในประเทศ
ลาวหลายอย่าง ให้พระภิกษุสามเณรประพฤติปฏิบัติ เครื่องครัด
เป็นตัวอย่างของชาวบ้าน และได้อบรมสั่งสอน ประชาชน
ชาวบ้านให้ตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์ ให้เป็นผู้ที่รักชาติ รักพระ
ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ซึ่งเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของตนเอง ได้รับการสนับสนุนจาก
บุคคลชั้นผู้นำของประเทศ เป็นอย่างดี แต่ก็ไม่วายเว้นที่จะต้อง
ถูกพวกคัลลิ่งลัทธิใหม่โจมตีต่าง ๆ นานา เพราะว่าท่านไปขัดขวาง
การดำเนินงานของพวกเขา บางครั้งเขามาจับตัวไปสัมมนาที่
นครเวียงจันทน์ เท่าที่ทราบนั้นถ้าพวกเขาได้รับพระองค์ไหนไป
สัมมนาแล้วละก็ จะไม่ได้เห็นพระองค์นั้นได้กลับมาอีกเลย
แม้แต่องค์เดียว

แต่สำหรับหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย นั้นพวกเขาถือว่าเป็นพระที่
สำคัญมากองค์หนึ่ง เขาจึงไม่กล้าทำอะไรรุนแรงมากนัก เพียง

แค่จับไปขังไว้ในคุกขี้ไก่ แล้วก็ปล่อยตัวกลับมาอีกครั้งแล้วครั้ง
เล่ารวมถึง ๖ ครั้งด้วยกัน เมื่อท่านกลับออกมา ท่านก็ได้ทำ
หน้าที่อบรมสั่งสอนประชาชนอย่างเดิมอีกเป็นอยู่อย่างนี้เรื่อย ๆ
จึงเป็นการไปขัดขวางการเผยแพร่ลัทธิของพวกเขา

ครั้งที่ ๗ พวกคลังลัทธิเหล่านั้นได้พากันมาจับเอาตัวท่านไปอีก
ครั้งนี้ทราบว่าเขาต้องการนำไปสัมมนาชนิดที่ไม่ต้องกลับมาอีก
ต่อไป ในครั้งนี้ทราบว่า มีพระองค์สำคัญ ๆ ในนครเวียงจันทน์ถูก
จับมาด้วยอีก ๓ องค์ เขาได้นำพานั่งเรือล่องไปตามลำน้ำโขง
และก็ไม่ทราบว่าเขาจะพาไปยังแห่งหนตำบลใด

แต่เท่าที่ทราบว่าพวกเขาได้จับเอาพระองค์สำคัญ ๆ ไปสัมมนา
แบบเดียวกันนี้ครั้งแล้วครั้งเล่า ไม่เห็นพระที่ไปด้วยนั้นได้
กลับมาแม้แต่องค์เดียว ในครั้งนี้ก็คงจะเช่นกัน ทุกองค์ทราบดี
ว่าอะไรกำลังจะเกิดขึ้นกับตัวท่านเองต่างองค์ต่างก็ร้องขอชีวิต

ร้องขอความเมตตาจากพวกคลังลัทธิทั้งหลายเหล่านั้น ตลอด
ระยะทางที่เรือล่องไปตามลำน้ำโขงนั้น

แต่สำหรับหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย นั้นท่านไม่เคย สนใจเลยว่า
เหตุการณ์อะไรจะเกิดขึ้นกับตัวท่านเอง ท่านนั่งสงบนิ่ง เจียบ
กำหนดทำสมาธิภาวนาของท่านไปตลอดทาง โดยไม่ร้องขอชีวิต
จากใครทั้งสิ้น ไม่สะทกสะท้านต่อเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งสิ้น
เตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับท่าน

เรือเพชรฆาตล่องไปตามลำน้ำโขงกะว่าไปไกลพอสมควร เมื่อ
ถึงสถานที่ส่งดปล่อยจากสายตาของผู้คนที่จะพบเห็นแล้ว
นาที่หยุดเหตก็ได้ เกิดขึ้นในบัดนั้น ปากกระบอกปืนได้ถูกหันยัง
เป้าหมายคือ พระสงฆ์ผู้บริสุทธิ์ ที่นั่งร้องขอชีวิตอยู่นั้น ทีละ
องค์ ๆ เป็นภาพที่น่าสลดสังเวชเป็นอย่างยิ่ง

สามองค์ผ่านไปอย่างเรียบร้อย ปากกระบอกปืนได้หันมายังองค์
ที่สี่ซึ่งเป็นองค์สุดท้าย "จะด้วยเดชเดชะบารมีหรือเหตุบังเอิญก็
ไม่ทราบได้ เพชรฆาตที่กำลังยกปืนจ้องอยู่นั้นถึงกับเข่าอ่อนทรุด
ลงนั่ง แล้วค่อย ๆ คลานเข้ามากราบที่เท้าและกล่าวคำขอขมา
ลาโทษ"

แทนที่เพชรฆาตนั้นจะนำท่านไปทางฝั่งลาว แต่กลับนำท่านมา
ส่งขึ้นทางฝั่งไทย และขอร้องไม่ให้ท่านข้ามกลับไปอีก เพราะเขา
เกรงว่าหัวหน้าใหญ่เขาทราบเข้า ตัวเขาจะต้องมีความผิดด้วย
เมื่อมาถึงฝั่งไทยแล้ว ท่านก็ได้เดินทางไปพักอยู่ที่วัดศรีเมือง
จังหวัดหนองคาย ต่อจากนั้นจึงได้สั่งให้ญาติโยมอีกคณะหนึ่ง
ข้ามไปรับพระเถรคณะของท่านที่ยังตกค้างอยู่ที่ฝั่งลาวกลับมา
ทั้งหมด

คณะพระเถรทุกองค์ทั้งหมดได้พักอยู่ที่วัดศรีเมืองไม่นานนัก ก็
ได้ย้ายไปพักบำเพ็ญที่วัดอรุณรังษี ได้พักอยู่ประมาณ ๘ เดือน

หลวงปู่ได้นำพาบำเพ็ญภาวนาด้วย และได้นำพาพัฒนาวัดไป
ด้วย ได้ช่วยกันสร้างรั้วเพื่อกั้นเขตวัด ทำเป็นเสาคอนกรีตเสริม
เหล็กอย่างดีพร้อมล้อมลวดหนามรอบบริเวณวัด และได้
ก่อสร้างเสนาสนะอื่นๆ อีกหลายอย่าง

อยู่ที่นี้จนถึง ปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ท่านจึงได้พาออกจากวัดอรุณรังษี
และได้ลงมาทางจังหวัดนครราชสีมา ได้เวียนไปเวียนมาอยู่
หลายแห่ง อยู่ที่วัดป่าศาลวันบ้าง มาอยู่ที่วัดป่าศรัทธารวมบ้าง
ต่อมาก็ได้ย้ายลงมาทางอำเภอปากช่องลงไปถึงอำเภอแก่งคอย
และได้ไปพักอยู่ที่บ้านพระบาทน้อยระยะหนึ่ง

๓๑. จำพรรษาที่วัดเขาไทรสายนธ์ พ.ศ. ๒๕๐๑

พอจวนใกล้จะเข้าพรรษาในปีนั้นจึงได้หวนกลับมาจำพรรษาที่
วัดเขาไทรสายนธ์ อำเภอ ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ.
๒๕๐๑ และในปีนี้หลวงปู่โง่น โสริโย ก็ได้จำพรรษาอยู่ด้วยกัน

ในพรรษาปีนี้ หลวงปู่สมชายก็ได้เร่งความเพียรอย่างอุกฤษฏ์ ดูเหมือนๆ กับหลวงปู่จะทดลองผลสมาธิบางอย่าง คือ ๗ วัน

ท่านจะฉันจังหันครั้งหนึ่งบ้าง บางครั้งก็ ๑๕ วันฉันจังหันครั้งหนึ่งบ้าง และยังได้อธิษฐานเนสัชชิกังคะทุกวันตลอดพรรษา คือไม่เอนกายลงนอนจำวัดทั้งกลางวันและกลางคืน สำหรับตอนกลางวันนั้นหลวงปู่สมชายก็ยังได้ช่วยหลวงปู่โง่น ไสริโย ก่อสร้างอีกด้วย ในช่วงนี้พอดีทางวัดกำลังก่อสร้างโบสถ์และวิหารบนยอดเขา ทั้งหลวงปู่สมชายและพระเถรจึงได้ช่วยงานในครั้งนี้อย่างเต็มที่

สำหรับหลวงปู่สมชายนั้น เหมือนกับท่านต้องการให้ พระเถรได้ประจักษ์กับผลของสมาธิ นอกจากท่านจะถือเนสัชชิกังคะ ๗ วัน ๑๕ วัน ฉันจังหันครั้งหนึ่งแล้ว ในตอนกลางวันท่านยังสามารถช่วยทางวัดแบกปูนจากข้างล่างขึ้นไปบนเขาได้อีก โดยแบกครั้งละ ๒ ลูก หนึ่งวันท่านสามารถแบกได้ถึง ๔๒ ลูก

ถ้าเทียบกับคนงานที่ทางวัดได้จ้างแบกแล้วนั้น คนงานแบกได้
เที่ยวละ ๑ ลูก ตลอดวันคนงานแบกได้เพียงวันละ ๒๐ ลูก
เท่านั้น จึงเป็นเรื่องแปลกสำหรับข้าพเจ้าผู้ได้พบเห็น จึง
พิจารณาได้ว่าหลวงปู่ท่านเอากำลังจากส่วนไหนของร่างกาย
มาทำงานได้อย่างนี้ ถ้าไม่ใช่กำลังจากผลของสมาธิแล้ว คนเรา
ธรรมดาๆ จะไม่สามารถทำได้เช่นนั้นแน่นอน

นอกจากจะได้ช่วยทางวัดแบกปูน ขนวัสดุสิ่งของขึ้นไปก่อสร้าง
แล้ว ยังไม่พอ ท่านยังได้ลงมือก่อสร้างจนกระทั่งโบสถ์และวิหาร
ที่วัดเขาไทรสายนันท์สำเร็จเรียบร้อย ถ้าเรามีโอกาสผ่านไปก็จะ
เห็นตระหง่านอยู่บนยอดเขานั้นเอง ตลอดระยะเวลาที่อยู่วัดเขา
ไทรสายนันท์ ก็ได้ คุณหลวงปริยญาโยควิบูลย์ และได้คุณหมอบ
เรื่อง เป็นผู้อุปถัมภ์ และในปีเดียวกันนี้ คุณหลวงปริยญา
โยควิบูลย์ ก็ได้อุปสมบทบุตรชาย คือ ร.ต. ทิวา

เมื่อทำการอุปสมบทแล้วก็ได้นำมาฝากให้ศึกษาธรรมจากหลวงปู่สมชาย ลีตวิริโย แล้วในปีเดียวกันนี้ อาจารย์ณรงค์ แสงมณี ก็ได้อุปสมบทและได้มาจำพรรษาด้วยกัน พอออกพรรษาแล้ว อาจารย์ณรงค์ แสงมณี ก็ได้ลาสิกขาเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อ แต่สำหรับท่านพระอาจารย์ทิวา อากาศโร นั้นได้มีความซาบซึ้งในรสชาติของการปฏิบัติธรรม จึงได้ลาออกจากราชการ ขอรับใช้พระศาสนาตลอด จนถึงปัจจุบันนี้

พอออกพรรษาในปีนั้น หลวงปู่สมชายก็นำพาพระเณรไปบำเพ็ญที่ภูว้าว ในครั้งนี้ท่านพระอาจารย์ทิวา อากาศโร ก็ได้ขอติดตามไปบำเพ็ญอีกองค์หนึ่ง หลวงปู่ได้พาหมู่คณะพระ เณร เดินผ่านไปทาง ปากกระดิ่ง มุ่งคล้า และได้พักอยู่ที่ปากกระดิ่ง ๑ คืน พอรุ่งเช้าก็ข้ามมาทางมุ่งคล้า แล้วออกเดินทางต่อไปภูว้าว ว่าจะไปขึ้นทางด้านทิศเหนือ

แต่วันนี้ขึ้นยังไม่ถึงภูว้ มืดอยู่ตรงเนินเขาพอดี แต่หลวงปู่ก็ไม่ได้หยุดการเดินทางแต่อย่างไร ได้เดินลึกเข้าไปเรื่อยๆ ไกลพอสมควร เห็นว่าดีก็มากแล้ว ท่านจึงได้สั่งให้หยุดการเดินทางในกลางป่านั้น และได้จัดการกางกลดเข้าพักผ่อนเอาแรงเพราะเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทางมาตลอดวัน ข้าพเจ้าได้ดูนาฬิกาเป็นเวลาเที่ยงคืนพอดี

รุ่งเช้าของวันใหม่หลวงปู่สมชายได้พาออกเดินทางต่อเวลาประมาณ ๘ โมงเช้าก็เดินทางมาถึง ถ้ำเกลบ ถ้ำแก้ว ถ้ำฝุ่น และได้ออกบิณฑบาตที่ หมู่บ้านทุ่งทรายจก ได้ข้าวเหนียวองค์ละปั้ง กับข้าวได้งากับปลาร้าอย่างละ ๑ ห่อ ได้กลับมาฉันจังหันที่ถ้ำฝุ่น หลวงปู่สมชายเห็นว่าข้าวและกบที่บิณฑบาตในวันนี้ได้น้อยเนื่องจากญาติโยมไม่ได้เตรียมตัวมาก่อน

ท่านจึงได้เอาข้าวในบาตรของท่านออกมาแบ่งเฉลี่ยถวายพระเณรเพิ่มเติมจนหมด เกรงว่าพระเณรจะฉันไม่อิ่ม เมื่อแบ่งข้าว

ถวายพระเนรเสร็จแล้ว ท่านก็ได้ให้พระเนรฉันทกันไปเรื่อย ๆ
สำหรับตัวหลวงปู่ไม่ได้ฉันทจ้งหันในเช้าวันนั้นเลย ท่านไปนั่ง
ภาวนารอเวลาพระเนรฉันทจนเสร็จจึงได้ออกหาสถานที่บำเพ็ญ
กัน "..นิสัยเอื้อเฟื้อ เสียสละ " แบ่งปันกับหมู่คณะนั้นหลวงปู่มัก
แสดงให้เห็นอยู่เสมอ ๆ จนบางครั้งพระเนรเกรงใจจนทำอะไร
ไม่ถูก

ในครั้งได้บำเพ็ญอยู่ที่ถ้ำเกลบ ถ้ำฝุ่นได้ไม่นานนัก ก็ได้
เคลื่อนย้ายเปลี่ยนสถานที่บำเพ็ญไปที่ถ้ำพระ เพราะเห็นว่า
สถานที่สงบวิเวกดี อากาศดี น้ำก็สะอาดอุดมสมบูรณ์ สถานที่
หลบหนาวก็มีมาก การมาอยู่บำเพ็ญในครั้งนี้ก็เหมือนกับเมื่อ
ครั้งก่อนๆ คือพระเนรไม่ต้องออกบิณฑบาต (เพราะไม่มีที่จะ
บิณฑบาต)

ญาติโยมเอาข้าวสารมาฝากไว้ให้สามเณรเป็นผู้หุงหา จัดเตรียม
อาหารถวายพระ เหมือนกับสมัยที่ขึ้นมาครั้งแรกๆนั้นคือ ใช้น้ำ

ปต้มข้าวใส่ผักหนาม หรือข่าป่า และหวนอ่อนด้วยข้าวสาร ๑
แก้ว ต่อพระเณร ๑๗-๑๘ องค์ พอได้ฉันให้มีชีวิตได้อยู่เพื่อการ
บำเพ็ญภาวนาไปวันหนึ่ง ๆ เท่านั้นก็เพียงพอแล้ว ได้บำเพ็ญ
ภาวนาอยู่บนภูวาวครั้งนี้ถึง ๔ เดือน

๓๒. จำพรรษาที่ถ้ำเปิด พ.ศ. ๒๕๐๒

ปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ภายหลังจากที่ได้ลงมาจากภูวาวแล้ว หลวงปู่สมชาย
ฐิตวิริโย ก็ได้นำพาหมู่คณะพระเณรทั้งหมดออกเดินทางมุ่งหน้า
ไปยังจังหวัดสกลนคร ตั้งใจว่าจะไปจำพรรษาที่ ถ้ำเปิด ภูเหล็ก
ตำบลสองดาว อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร ซึ่งอยู่ใกล้ๆ กับ
วัดถ้ำอภัยดำรงธรรม ของท่านพระอาจารย์วัน อุตตโม

ถ้ำเปิดเป็นสถานที่สงบสงัดวิเวก นำบำเพ็ญอีกแห่งหนึ่ง ครูบา
อาจารย์ฝ่ายกรรมฐานจึงมักไปบำเพ็ญหาความสงบกันเป็น
ประจำไม่ค่อยขาดระยะ ในระหว่างพรรษานี้ก็ได้ตั้งใจปฏิบัติกัน

เต็มทีทุกองค์ ส่วนหลวงปู่สมชายนั้นท่านต้องมีภาระในการ
อบรมสั่งสอนประชาชนในวันธัมมัสสวนะอีกด้วย ญาติโยม
ชาวบ้านใกล้เคียงนั้นก็ได้นำมาให้การอุปถัมภ์อุปฐากอย่างดี มีบ้าน
หนองม่วง และบ้านหนองแวง เป็นต้น

ผู้ที่เป็นกำลังสำคัญในเขตนี้ก็มี กำนันทอง ผู้ใหญ่จารย์ดี พ่อ
ออกคล้าย พ่อออกคิ้ว แม่ออกเขียน และคุณไสว ศิริบุศย์ เป็น
ต้น ชาวบ้านส่วนใหญ่มีความเคารพนับถือหลวงปู่สมชายมาก
ในระหว่างพรรษาปีนี้ได้ทราบข่าวว่า หลวงปู่สีลา เทวมิตโต
แห่งวัดโชติการาม บ้านหนองบัว ซึ่งอยู่ห่างถ้าเปิดประมาณ ๖-
๗ กม. ได้อาพาธ หลวงปู่ก็ได้นำพาพระเถรไปเยี่ยมไข้หลายครั้ง
บางครั้งก็ได้ปฏิบัติดูแลท่าน เพราะว่าหลวงปู่สีลา เทวมิตโต นั้น
ก็เป็นพระเถระผู้ใหญ่ที่มีลูกศิษย์เคารพนับถือมากมาย มี
ชื่อเสียงโด่งดังในเขตนั้นอีกองค์หนึ่ง

ลูกศิษย์ลูกหาทุกฝ่ายก็พยายามช่วยกันรักษาพยาบาล เพื่อ
ต้องการให้ท่านมีชีวิตสืบต่อไปอีก ถึงแม้ว่าจะพยายามกันขนาด
ไหนก็แล้วแต่ อาการของหลวงปู่สีลา มีแต่ทรุดลงทุกวัน และ
ท่านก็ได้มรณภาพในระหว่างพรรษาปีนั้น เมื่อหลวงปู่สมชาย
จิตวิริโย ทราบข่าวการมรณภาพของหลวงปู่สีลา เทวमितโต แล้ว
ก็ตั้งใจว่าจะไปร่วมงานศพของครูบาอาจารย์

แต่การไปร่วมงานศพ ครูบาอาจารย์นั้นจะไปแต่ตัวหรือไปแบบ
มือเปล่าๆนั้น ก็ออกจะดูน่าเกลียดไป จึงได้เรียกญาติโยมมา
ปรึกษา ถึงการจะไปงานศพครูบาอาจารย์ในครั้งนี้ ถ้าได้หน่อไม้
ไปร่วมในงานนี้บ้างก็จะเป็นการดี จะได้ประกอบอาหารเลี้ยง
แขกคนที่มาร่วมในงาน จึงขอให้ญาติโยมพากันขึ้นไปบนเขาหา
เก็บหน่อไม้ให้สัก ๒-๓ กระสอบ เพื่อจะได้นำไปร่วมในงานครั้ง
นี้ บรรดาญาติโยมทั้งหมดเมื่อทราบจุดประสงค์ของหลวงปู่
สมชายแล้วก็ได้จัดหามืด หากกระสอบ ธิบออกเดินทางขึ้นไปบน
เขาเพื่อหาหน่อไม้ทันที

ญาติโยมทั้งหมดได้เดินทางไป หาหน่อไม้ ตั้งแต่เช้าจนถึงเที่ยงกว่า
แล้ว ก็ยังไม่ปรากฏว่าจะได้หน่อไม้แต่อย่างไร เพราะเนื่องจาก
ในช่วงนั้นใกล้ออกพรรษาแล้ว หน่อไม้ที่เคยมีอยู่ก็ถูกชาวบ้าน
ขึ้นไปหามาประกอบอาหารกันทุกวัน ที่พอจะมีหลงเหลืออยู่บ้าง
ก็เป็นลำต้นสูงๆ ไปหมดแล้ว และบ้างก็เพิ่งจะปริ้มดินขึ้นมาอยู่
ในกลางกอ

สรุปแล้วก็คือจะหาหน่อไม้ไปร่วมในงานจำนวนมากๆ เช่นนี้นั้น
คงไม่มีทางคณะชาวบ้านที่ได้ขึ้นไปหาหน่อไม้เดินวนเวียนกัน
จนหมดแรงไปตามๆกัน จึงได้พากันกลับลงมาจากบนเขาเข้าไป
กราบเรียนหลวงปู่ว่า "พวกกระผมได้พากันขึ้นไปหาหน่อไม้
ตั้งแต่เช้าจนบ่าย ป่านนี้แล้วยังไม่ได้หน่อไม้เลยแม้แต่หน่อเดียว
เพราะว่าหน่อไม้บนเขานั้นพวกกระผมก็ได้ขึ้นไปหามาทำอาหาร
กินกันทุกวัน แต่กว่าจะได้แต่ละหม้อนั้นก็แสนยากแสนลำบาก

ยิ่งเอาจำนวนมาก ๆ อย่าง นี้ด้วยแล้วเห็นจะไม่มีทางเป็นไปได้
เลยครับ หรือบางหน่อก็ติดปลายลำเป็นต้นไปหมดแล้ว"

เมื่อหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ได้รับแจ้งจากญาติโยมตั้งนั้นแล้ว
จึงนั่งพิจารณาว่า "เอ..? จะทำอย่างไรดี ถ้าไม่ได้สิ่งของไปร่วม
ในงานครูบาอาจารย์ในครั้งนี้เราก็ไม่ควรไป เพราะนิสัยของเรา
นั้นจะไปงานไหนก็แล้วแต่จะไม่ไปเอาหรือมีแต่จะเอาให้เท่านั้น
ยิ่งครั้งนี้ด้วยแล้ว ซึ่งเป็นงานของครูบาอาจารย์ผู้ใหญ่ขนาดนี้

ถ้าเราไปมือเปล่าโดยที่ไม่มีอะไรติดมือไปร่วมงานเลยเราก็ไม่
ควรไป และควรจะรีบหนีออกจากสถานที่แห่งนี้ไปเสียให้ไกล
เพื่อหมั่นคณะจะได้รู้ว่าเราไม่อยู่ ถ้าเราขึ้นอยู่แล้วไม่ไปร่วมงานก็
เห็นจะน่าเกลียด"

หลวงปู่ได้นั่งพิจารณาอยู่ครู่ใหญ่แล้วจึงได้ปรารภกับญาติโยม
ว่า "อาตมาเห็นจะไปร่วมในงานครูบาอาจารย์ครั้งนี้ไม่ได้แน่แล้ว
และก็เห็นว่าจะอยู่ที่นี้ต่อไปไม่ได้อีกด้วย.."

เมื่อบรรดาญาติโยมได้ยินได้ฟังดังนั้นแล้วต่างคนต่างก็ตกอก
ตกใจไม่รู้ว่าจะทำประการใดดี จึงกราบเรียนหลวงปู่ว่า "ไม่มีวิธี
ไหนที่ครูบาอาจารย์จะไปร่วมในงานครั้งนี้ได้ ขอให้บอกพวก
กระผมเถิดครับ แต่ขออย่างเดียวขอให้ท่านอาจารย์อยู่เป็นร่วม
โพธิ์ร่วมไทรให้พวกกระผมที่นี้ต่อไป อย่าได้หนีจากพวกกระผมก็
แล้วกัน"

หลวงปู่จึงปรารภขึ้นว่า "..เอาอย่างนี้ อาตมาขอให้ พวกเราทุก
คนนี้ทดลองขึ้นไปหาหน่อไม้บนเขาอีกสักครั้งหนึ่ง ถ้าได้หน่อไม้
ไปร่วมงานครูบาอาจารย์ อาตมาก็จะขออยู่กับญาติโยม ณ ที่นี้
ต่อไป แต่ถ้าไม่ได้จริง ๆ อาตมาก็เห็นจะอยู่ที่นี้ต่อไปไม่ได้แน่.."

การขึ้นไปหาหน่อก็ฟังจะลงมายังต้นจะหายเหนื่อยเลย แต่ทุกคนก็ขึ้นอาสาขอขึ้นไปหาหน่อไม่ลองดูอีกสักครั้งตามที่หลวงปู่ต้องการ ว่าแล้วต่างคนต่างก็ฉวยมีดฉวยกระสอบคนละอย่างสองอย่าง เดินขึ้นไปตามทางเส้นเก่าเพื่อค้นหา หน่อไม้เป็นรอบที่สอง ต่างคนต่างก็เดินไปคิดไปว่าจะทำอย่างไรดีจึงจะได้หน่อไม้ตามที่หลวงปู่ต้องการได้

ปานี้ทั้งปากก็แทบจะไม่มีหน่อไม้ลัดออกมาอยู่แล้ว เพราะลัดออกมาก็ไม่ทันคนกินในขณะที่ทุกคนกำลังเดินคิดถึงเรื่องหาหน่อไม้อยู่นั้น สายตาทุกคู่ก็จ้องจับอยู่ที่แห่งเดียวกัน ทุกคนแทบไม่เชื่อในสายตาของตัวเองเลย ความมหัสจรรย์บังเกิดต่อหน้าต่อตาทุกคนอย่างที่ไม่คาดคิดมาก่อนเลย

ฝูงลิงตัวโต ๆ ไม่ทราบว่าจะออกมาจากที่ไหนมากมายเต็มป่าไปหมด ลิงทุกตัวเหมือนรู้หน้าที่ ต่างก็ปีนขึ้นไปหักหน่อไม้แล้วก็โยนออกมากองระเนระนาดเต็มทาง เดินไปหมด บ้างก็หักแล้ว

เอาเหน็บไว้ที่กอกะสูงขนาดศีรษะพอเอามือยื่นไปหยิบถึง บ้างก็
เอามือขุดล้วงเข้าไปในกอพอชักมือออกมาก็มีหน่อไม้ติดมือ
ออกมาด้วยทุก ครั้งไป นับว่าเป็นเรื่องที่แปลกมากทีเดียว

ไม่ว่าชาวบ้านจะเดินทางไปทางไหน พวกลิงเหล่านั้นก็จะออก
เดินนำหน้าแล้วหักหน่อไม้ออกมากองตามทาง ตลอดไปติดกับ
ที่ขึ้นมาครั้งแรกจะหาหักเองยังหาไม่ได้เลย แต่ครั้งนี้เพียงแต่
เก็บใส่กรอบอย่างเดียวก๊ก็แทบจะเก็บไม่ทัน ทั้งงงทั้งสงสัย ทั้ง
ตื่นเต้น บางคนตื่นตันจนน้ำตาไหล

ความสงสัยจึงมีเกิดขึ้นกับทุกคนว่า "..ตั้งแต่ไหนแต่ไรมา บางคน
อยู่ที่นี่มาตั้งแต่เด็ก ๆ จนถึงอายุ ๖-๗๐ ปี ยังไม่เคยเห็นลิงป่า
ประเภทนี้เลย สมัยก่อนนั้นก็เคยมีอยู่บ้าง แต่เป็นลิงอีกประเภท
หนึ่งและต่อมาก็ได้พากันหนีไปจากป่านี้ กันจนหมดสิ้นเพราะ
กลัวภัยจากพวกมนุษย์นั่นเอง.."

วันนี้จึงนับว่าเป็นวันแห่งความมหัศจรรย์แห่งชีวิตของบรรดา
ญาติโยม บางคนถึงกับอุทานออกมาว่า "..ตั้งแต่ข้าเกิดมาก็เพิ่ง
เคยเห็นนี่เอง.. เมื่อพากันเก็บหน่อไม้ใส่กระสอบได้มาก
พอสมควรแล้ว จึงได้พากันลำเลียงลงจากเขา บรรดาพวกลิง
ทั้งหลายก็หมดหน้าที่ได้พากันวิ่งเข้าป่า หายไป"

เมื่อบรรดาญาติโยมได้ลำเลียงหน่อไม้ลงมาถึงถ้าเปิดอย่างทุก
ลักทุเลแล้วก็ได้ พากันนำเหตุการณ์ที่ได้ประสบมาสดๆ ร้อนๆ
นั้นเข้าไปกราบเรียนถวายหลวงปู่สมชายทราบอย่างตื่นเต้น
และปลื้มปีติกันทุกคน

จึงเป็นอันว่าการที่จะเดินทางไปร่วมงานศพหลวงปู่สีลา เทวมิต
โต ก็เป็นไปตามเจตนาทุกประการ และได้นำหน่อไม้ไปร่วมใน
งาน เพื่อปรุงอาหารถวายพระภิกษุสามเณรและเลี้ยงแขกคนที่
มาร่วมในงานครั้งนั้นอย่างอุดมสมบูรณ์

หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ก็ได้นำคณะพระเถรมาช่วย จัดงาน
เตรียมงานตั้งแต่เริ่มงานจนกระทั่งถวายเพลิงศพหลวงปู่สีลา
เทวมิตโต เสร็จเรียบร้อยก็ได้พาคณะกลับไปบำเพ็ญที่ถ้ำเปิด
ต่อมาอีกระยะหนึ่ง พอดีในช่วงนั้นสามเณรประไพ รูปเหลี่ยม
อายุครบพอที่จะบวชเป็นพระได้แล้ว หลวงปู่จึงได้พาสามเณร
ประไพกลับไปยังบ้านเกิดเพื่อที่ทำการญัตติ

สามเณรประไพในครั้งนั้นก็เดินทางกลับมาจังหวัดมุกดาหาร
ได้ไปพักอยู่ภูเก้า ต่อจากนั้นหลวงปู่ก็ได้พาสามเณรประไพไป
ทำการญัตติ ที่วัดศรีมงคลเหนือ จังหวัดมุกดาหาร และก็
กลับมาพักที่ภูเก้าอีกระยะหนึ่ง จึงได้พากันลงมาจากภูเก้า
เดินทางไปอำเภออำนาจเจริญ พักอยู่ที่วัดอ่าอยู่ประมาณ ๓
เดือน แล้วก็เคลื่อนลงมาทางจังหวัดอุบลราชธานี มาจังหวัด
สุรินทร์ บุรีรัมย์ พอเข้าเขตจังหวัดสุรินทร์ ฝนตกหนักมาก ทั้งวัน
ทั้งคืน แต่ก็ไม่ได้หยุดพัก

เดินต่อไปเรื่อยๆ ได้เข้าไปขอพักที่วัดตะเคียน ทั้งเปียกทั้งหนาว
สิ้นกันทุกองค์ กะว่าจะพักพอหายเหนื่อยหายหนาวก็จะออก
เดินทางต่อ ก็พอดีชาวบ้านที่นั่นคนหนึ่งชื่อว่า อาจารย์ประยูร
ได้เข้ามากราบเรียนและขอนิมนต์หลวงปู่สมชาย และคณะไป
พักบำเพ็ญที่ปราสาทเขาพนมรุ้ง ซึ่งอยู่ห่างจากที่พักไป
ประมาณ ๑ กม. หลวงปู่พร้อมด้วยพระเถรได้พากันไปดู

เมื่อไปเห็นแล้วก็รู้สึกว่แปลกดีมาก สวยงาม เป็นลักษณะ
ปราสาทปราสาทเก่าแก่มาก มีลวดลายวิจิตรพิสดารงดงามจริงๆ
แต่เสียดายไม่มีใครบูรณะ จึงดูรกและปกคลุมไปด้วยต้นไม้
เถาวัลย์เต็มไปหมด แต่ก็มองดูครึ้มๆ น่ากลัวดี มีความสงบสงัด
วิเวกมาก หลวงปู่จึงได้ตกลงที่จะจำพรรษาที่ปราสาทเขาพนม
รุ้ง ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ นั้น

๓๓. จำพรรษาที่ปราสาทเขาพนมรุ้ง

ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย จึงได้นำพาพระภิกษุ
สามเณรจำพรรษาอยู่ที่ปราสาท เขาพนมรุ้ง อำเภอนางรอง
จังหวัดบุรีรัมย์ ในพรรษานี้มี พระภิกษุสามเณรทั้งหมด ๑๒ องค์
ด้วยกัน ชาวบ้านแถบนี้เป็นเขมรกันทั้งหมด แต่เขาก็มีความ
เคารพเลื่อมใสพระพุทธศาสนา และมีความศรัทธาต่อพระสาย
ปฏิบัติเป็นอย่างดี

จึงสะดวกและง่ายต่อการอบรมสั่งสอน ตลอดพรรษาหลวงปู่ก็
ได้เทศนาอบรมสั่งสอนนำพาให้รักษาศีล ๕ ศีล ๘ และให้รู้จัก
การภาวนาอีกด้วย นอกจากนั้นหลวงปู่ก็ยังได้นำพาชาวบ้าน
พัฒนาบูรณะตักแตงปราสาทนั้นให้สะอาดสะอาด สวยงามขึ้น
พร้อมให้เป็นที่น่าบำเพ็ญภาวนา น่าอยู่อาศัยไม่น่ากลัว
เหมือนแต่ก่อน ในพรรษานี้หลวงปู่ก็ได้มีโอกาสศึกษาภาษา
ท้องถิ่นของชาวบ้านไปด้วย ท่านจึงสามารถพูดภาษาเขมรได้
เป็นอย่างดี

ในพรรษานี้การบำเพ็ญก็เป็นไปได้ดีมากกันทุกองค์ แต่ก็อยู่ได้
เพียงพรรษาเดียว พอออกพรรษาแล้ว หลวงปู่สมชายก็ได้พาหมู่
คณะออกเดินทางจากปราสาทเขาพนมรุ้ง ตั้งใจว่าจะลงไป
บำเพ็ญภาวนาทางภาคใต้

๓๔. บำเพ็ญธรรมในแดนกะเหรี่ยง

พอออกพรรษาปี พ.ศ. ๒๕๐๓ นี้แล้ว หลวงปู่สมชายก็ได้ปรารภ
กับหมู่คณะพระเถรวาทว่าจะไปหาสถานที่บำเพ็ญทางภาคใต้
สักระยะหนึ่ง จึงได้บอกลาญาติโยมชาวบ้านที่นั่น แล้วก็พากัน
ออกเดินทางไปขึ้นรถไฟที่สถานีรถไฟ มีชาวบ้านติดตามไปส่ง
กันเป็นจำนวนมาก ได้นั่งรถไฟไปลงที่หัวลำโพง ต่อจากนั้นก็นั่ง
รถยนต์ไปลงที่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เมื่อเดินทางไปถึงอำเภอหัวหินแล้ว ก็ได้เข้าไปพักที่ วัด
ราชายตนะบรรพต ซึ่งมีท่านพระอาจารย์ฉลวย เป็นเจ้าอาวาส

แต่ไม่ได้อยู่ที่วัดกลางได้พากันขึ้นไปอยู่บนหลังเขา ซึ่งมีอีกวัดหนึ่ง
ตั้งอยู่บนนั้นมีความสงบสงัดดีมากได้พักอยู่ประมาณ ๒-๓

เดือน หลวงปู่สมชายก็ได้พาหมู่คณะเข้าไปหาสถานที่วิเวกเล็ก
เข้าไปในป่าอีก ได้เดินบุกป่าฝ่าดงเข้าไปถึงข้างในดงดิบ ซึ่งเป็น
ป่าดงดิบจริงๆ เขาเรียกว่าทุ่งกะสังและเลยเข้าไปอีกเรียกว่าไร่
สุคติ ไทรเอน ห้วยสัตว์น้อย ห้วยสัตว์ใหญ่

พอเดินไปถึงห้วยสัตว์ใหญ่ก็ได้พบกับค่าย ตชด.มีเจ้าหน้าที่
ประมาณ ๕ นาย ซึ่งมาคอยดูแลรักษาป่าอยู่ที่นี่ เรียกว่า ค่าย
ห้วยสัตว์ใหญ่ หลวงปู่ก็จะเดินทางเข้าข้างในต่อไปเรื่อยๆ
แต่พวก ตชด. เขาขอร้องไม่ให้เข้าไปเพราะว่าเป็นเขตแดนของ
พม่า เกรงว่าจะไม่ปลอดภัยอาจจะเป็นอันตรายได้ พวก ตชด.
เขาเห็นหลวงปู่ พาพระเถรเข้าไปบำเพ็ญภาวนาในป่านั้น พวก
เขาพากันดีใจเป็นการใหญ่

พวก ตชด. ก็ได้พากันช่วยจัดหาสถานที่ให้พัก ช่วยทำที่บำเพ็ญ
ให้ ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากค่ายของพวกเขามากนัก พวก ตชด.1 เขาได้
หุงข้าวมาถวายวันละ ๑ จาน เขาจะถวายมากกว่านั้นก็ได้
เพราะเสบียงของเขามีจำกัด บรรดาสามเณรที่ติดตามไปด้วยจึง
ต้องช่วยกันหาอาหาร ประเภทผัก และยอดไม้มาเสริมทุกวัน
เช่น ผักกูดหมูเซอ มะละกอป่า บางวันก็เอาหยวกกล้วยป่า เอามา
ต้มให้สุกแล้วก็ถวายพระฉันได้ฉันกันพอมีชีวิตรอยู่ปฏิบัติธรรมไป
วันหนึ่งๆ เท่านั้น แต่ก็อยู่กันได้ถึง ๔ เดือน

ต่อจากนั้นหลวงปู่ท่านให้พระเณรกลับออกมาพักอยู่ที่หัวหิน
สำหรับตัวหลวงปู่ได้แยกไปตามลำพัง เดินทางต่อเข้าไปในป่า
ลึก เข้าไปจนถึงเขตอำเภอปราณบุรี ต่อเข้าไปจนถึงเมืองมะริด
หรือเมืองทวาย ประเทศพม่า ในแถบนั้นส่วนใหญ่เป็นชาว
กะเหรี่ยงอาศัยอยู่ หลวงปู่จึงได้พักบำเพ็ญอยู่กับพวกกะเหรี่ยง
ได้ไปพักบำเพ็ญอยู่ที่บ้านป่าแดง บ้านป่าดี และบ้านป่าละอู พัก
อยู่เป็นระยะเวลานานพอสมควรแล้วก็ได้เดินทางต่อ

ชาวกะเหรี่ยง ก็เป็นชาวป่าอีกเผ่าหนึ่งที่อาศัยอยู่ตามป่าพวกเขา
ไม่เคยเห็นพระ ไม่รู้จักพระ นับถือภูตผีปีศาจสืบทอดมาจาก
บรรพบุรุษของ พวกเขา เนื่องจากยังไม่เคยมีพระเข้าไปอบรมสั่ง
สอน พวกเขาจึงยังไม่รู้จักพระรัตนตรัยว่าเป็นสรวง เป็นที่พึ่งอัน
ประเสริฐ

หลวงปู่สมชายเข้าไปอยู่กับพวกกะเหรี่ยงในครั้งนั้นแทบเอาชีวิต
ไม่รอด บางครั้งไม่ได้ฉันอาหารเป็นเดือนๆ บางครั้งก็ฉันผักป่า
หรือยอดไม้ใบไม้ ให้พอประทังชีวิตอยู่ได้เท่านั้น จนกว่าจะทำ
ความเข้าใจกับพวกกะเหรี่ยงได้ ก็เล่นเอาสังขารร่างกายแทบแย่
เพราะพูดภาษาฟังกันไม่รู้เรื่องแต่พอรู้เรื่องกันบ้างแล้ว

หลวงปู่ก็พยายามแนะนำให้พวกเขา หันมานับถือพระรัตนตรัย
เป็นสรวงที่พึ่งอันประเสริฐ แทนการนับถือภูตผีปีศาจนั้น เมื่อ
ทำความเข้าใจกันได้บ้างแล้วหัวหน้ากะเหรี่ยงเขาก็เป็นผู้นำ

ลูกบ้านของพวกเขา มาให้การอุปถัมภ์บำรุงอย่างดี รู้จักทำบุญ
ให้ทาน รู้จักหาอาหารมาใส่บาตรถวายพระ ในขณะที่นั้นก็ยังฟัง
ภาษากันรู้เรื่องบ้าง ไม่รู้เรื่องบ้าง บางครั้งบอกอย่างหนึ่งเขาก็ไป
ทำอีกอย่างหนึ่ง

หลวงปู่ยังคงเล่าเรื่องตลกที่ท่านได้ประสบมาสมัยที่อยู่กับพวก
กะเหรี่ยงให้พระเถรฟัง มีอยู่วันหนึ่งภายหลังจาก พวกกะเหรี่ยง
ได้นำอาหารมาถวายหลวงปู่ พอหลวงปู่ฉันจั้งหัน เสร็จจึงเรียก
พวกกะเหรี่ยงมาบอกว่า "พวกญาติโยมทั้งหลาย วันพรุ่งนี้ถ้าจะ
มาให้เอาจอบเอาเสียมเอามีดมาด้วยคนละอัน มาช่วยกันทำ
ทางเดินจงกรมให้อาตมาหน่อยนะ"

พวกกะเหรี่ยงพอได้ยินหลวงปู่สมชายพูดจบลงแล้ว จึงได้พากัน
เดิน ทางกลับบ้านกันโดยเร็วไม่รอช้า ครูใหญ่ต่อมาพวก
กะเหรี่ยง ทั้งหมดนั้นก็เดินทางกลับมาพร้อมข้าวของติดมือมา
กันด้วย หลวงปู่มองเห็นแต่ไกล ท่านก็นึกดีใจว่า "เออ.. พวก

กะเหรียงนี่ดีจริง บอกให้มาทำวันพรุ่งนี้ กลับมาทำให้ในวันนี้ ถ้า
อย่างนั้นวันนี้เราคงได้เดินทางเดินจงกรมใหม่แน่ ๆ"

แต่พอพวกเขาเข้ามาถึงหน้าหลวงปู่แล้ว เขาก็พากันเอาอาหารที่
เขาถือมานั้นวางไว้ตรงหน้าท่านมากมายก่ายกองเต็มไปหมด
แล้วเขาก็นั่งรอให้หลวงปู่ฉันของเขาอีก

หลวงปู่เห็นการกระทำซึ่งเขาก็ทำด้วยความจริงใจ และทำด้วย
ความซื่อมั่นเอง หลวงปู่จึงได้บอกให้พวกกะเหรียงเหล่านั้นนั่ง
ทานกันเองจนหมดเรียบร้อย สำหรับตัวหลวงปู่ก็ได้แต่นั่งยิ้มถึง
ความซื่อของพวกกะเหรียงอยู่องค์เดียว

หลวงปู่สมชายได้พักบำเพ็ญอยู่กับพวกกะเหรียงได้ประมาณ ๔
เดือน ท่านจึงได้เดินทางกลับออกมาหาหมู่คณะ พระเถรที่ได้
เดินทางแยกออกมารออยู่ก่อนแล้ว รวมเวลาที่เข้าไปอยู่ที่หัวหิน
ปราณบุรี มะริด ทวาย เป็นเวลา ๘ เดือนเศษ

เมื่อได้ออกมารวมกันครบหมดแล้ว จึงได้ปรึกษากันว่าจะ
เดินทางลงไปทางใต้ต่อไปเรื่อยๆ หรือว่าจะเดินทางกลับเมือง
อิสานดี ก็ได้รับคำแนะนำจากท่านพระอาจารย์ทิวา อากาศโร
ว่า "หลวงปู่ น่าจะลองไปทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะที่
จังหวัดจันทบุรี มีสถานที่เหมาะแก่การบำเพ็ญสมณธรรมที่สงบ
วิเวกหลายแห่ง และชาวจันทบุรีก็มีความเลื่อมใสในพระพุทธศา
นา มีความเข้าใจต่อระเบียบข้อปฏิบัติของพระกรรมฐานเป็น
อย่างดี

เนื่องจากพระกรรมฐานสาย หลวงปู่มั่น ภูริทัตตเถร หลายองค์
เคยได้ผ่านมาเผยแผ่หลักธรรมไว้ก่อนแล้ว หลายต่อหลายองค์
ด้วยกัน เช่น หลวงปู่เทศก์ เทศรังสี (ท่านเจ้าคุณพระราชนิโรธ
รังสี คัมภีรปัญญาวิศิษฏ์) หลวงปู่ฝั้น อาจาโร ท่านพ่อลี ธมมธโร
(ท่านเจ้าคุณ พระสุทธิธรรมรังสีคัมภีรเมธาจารย์) หลวงปู่กงมา

จิรปุญญโณ และหลวงปู่มหาบัว ญาณสมปนโน (ท่านเจ้าคุณ พระราชวิสุทธิญาณโสภณ) เป็นต้น"

หลวงปู่สมชาย จิตวิริโย เมื่อได้รับคำแนะนำดังนั้นก็ตัดสินใจเดินทางมาจังหวัดจันทบุรี พร้อมด้วยพระภิกษุสามเณรจำนวน ๑๐ รูป เมื่อปี พ. ศ. ๒๕๐๔ และได้มุ่งตรงไปที่วัดเขาน้อยสามผาน ตำบลสองพี่น้อง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เพราะว่าเป็นสำนักปฏิบัติที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่ง

สถานที่แห่งนี้เหมาะสำหรับผู้ปฏิบัติธรรมเป็นอย่างยิ่ง มีความร่มรื่นสวยงามตามธรรมชาติ อีกทั้งความสงบวิเวกก็ดีมาก จึงเหมาะแก่การเจริญสมณธรรมยิ่งนัก หมู่บ้านโคจรบิณฑบาต ก็อยู่ไม่ไกล พอไปมาได้สะดวก นับว่าเป็นสถานที่สัปปายะอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งควรแก่การบำเพ็ญกรรมฐาน

แต่พอได้ติดต่อสอบถามหัวหน้าสำนักแล้ว ปรากฏว่ากุฎิที่พักมี
จำกัด พระภิกษุสามเณรได้เข้าอยู่ครบตามจำนวนหมดแล้ว
และจะรับได้อีกไม่เกิน ๕ องค์เท่านั้น ถ้ามากกว่า ๕ องค์แล้ว ก็
จะไม่สะดวกต่อการบำเพ็ญเท่าที่ควร คณะของหลวงปู่สมชายมี
ด้วยกันทั้งหมด ๑๐ องค์ และไม่ประสงค์ที่จะแยกกันจำพรรษา
อีกด้วย จึงต้องพิจารณาหาที่จำพรรษาแห่งใหม่ต่อไป

ท่านจึงดำริในใจว่า "..ภายในจังหวัดจันทบุรีนี้ ถ้าเราจะไปเสาะ
แสวงหาสำนักต่าง ๆ เพื่อจำพรรษาก็ยังไม่ทราบว่าจะพอมิ
สำนักใดที่จะจำพรรษากันทั้งหมดนี้ได้ เนื่องจากไม่เคยมา จึงไม่
รู้จักมักคุ้นกับใครเลย ถ้าจะเดินทางกลับเมืองอีสาน เวลาที่
เหลือน้อยเต็มที เกรงว่าจะไปไม่ทันเข้าพรรษา ประกอบกับทั้ง
ค่าโดยสารในการเดินทางก็หมดลงพอดี.."

ในขณะที่กำลังกังวลใจอยู่นั้น ก็ได้มีญาติโยมจำนวน ๒ คน เดิน
เข้ามาในที่พัก พอมาถึงก็พากันนั่งลงกราบ ๓ ครั้ง เป็นการ

แสดงความเคารพตามธรรมเนียมของชาวพุทธ เมื่อนั่งลงในที่
อันสมควรแก่ตนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว หลวงปู่จึงได้เริ่มเรื่อง
สนทนาสอบถาม ได้ทราบชื่อว่า ชื่อ นายจอม แพทย์ประทุม
และนายเฉลิม ทวีธรรม หลวงปู่สมชายจึงถามต่อไปว่า "ที่โยม
เดินทางมานี้มีธุระอะไรบ้าง"

นายจอม แพทย์ประทุม กราบเรียนว่า "..พวกกระผมมาหา
นิมนต์พระไปจำ พรรษาที่วัดเนินดินแดง "

" วัดอยู่ที่ไหน "

"วัดของพวกเขา กระผมอยู่ในเขตตำบลทุ่งเบญจา อำเภอท่าใหม่
จังหวัดจันทบุรี "

นายจอม แพทย์ประทุม ได้เล่าต่อไปอีกว่า "พวกกระผมเป็น
ตัวแทนของชาวบ้านเนินดินแดงและบ้านบึงบอน เมื่อวานนี้พวก

กระผมได้ไปหานิมนต์พระภิกษุสามเณรตามวัดต่าง ๆ หลายวัด
มีวัดเขาแก้ว และวัดจันทนาราม เป็นต้น

แต่ก็ไม่มีพระภิกษุสามเณรองค์ใดประสงค์จะไปจำพรรษาในป่า
เลยแม้แต่องค์เดียว เนื่องจากท่านต้องการจะอยู่ศึกษาเล่าเรียน
ทางด้านพระปริยัติธรรมกัน พวกกระผมก็รู้สึกเห็นใจท่าน จากที่
หวังแห่งสุดท้ายได้แก่ที่วัดจันทนาราม ก็ได้ทราบว่าคณะของ
พระคุณเจ้ายังไม่ได้ที่พักจำพรรษา พวกกระผมรู้สึกดีใจเป็น
อย่างยิ่ง จึงได้รีบพากันมา และขอถือโอกาสกราบอาราธนา
พระคุณเจ้าไปจำพรรษาที่วัดเนินดินแดง เพื่อโปรดพวกญาติ
โยมในป่าด้วยครับผม"

หลวงปู่จึงถามต่อไปว่า "พวกโยมมีความประสงค์ ต้องการ
นิมนต์กี่องค์ "

"แล้วแต่พระคุณเจ้าจะเห็นสมควรพอแบ่งไปได้เท่าไร แต่อย่างน้อยก็สัก ๔-๕ องค์ก็ยิ่งดี "

"คณะของอาตมามีด้วยกันทั้งพระภิกษุสามเณรรวม ๑๐ องค์ และก็ไม่มีความสะดวกที่จะแยกกันจำพรรษา ต้องการที่จะอยู่จำพรรษาในสำนักเดียวกันทั้งหมด.."

เมื่อนายจอมได้ฟังดังนั้นก็ลั้งเล ทั้งสองจึงหันหน้าเข้าปรึกษากันว่า "เราจะทำอย่างไรดี ถ้าเราเข้าไปหมดทั้งสิบองค์ก็ไม่ทราบว่าหมู่คณะจะเห็นด้วยหรือไม่ เกรงว่าจะให้การอุปถัมภ์บำรุงได้ไม่ดีเท่าที่ควร เพราะประชาชนชาวบ้านยังมี จำนวนน้อย"

พอปรึกษากันอยู่พักหนึ่งทั้งสองจึงมีความเห็นพ้องต้องกันว่า ต้องกลับไปปรึกษาหมู่คณะดูก่อน ได้ความว่าอย่างไร วันพรุ่งนี้จึงจะมากกราบเรียนให้พระคุณเจ้าทราบ เมื่อตกลงกันเรียบร้อยแล้วก็ได้พากันกราบลาหลวงปู่สมชายเดินทางกลับ

พอนายจอม แพทย์ประทุม และนายเฉลิม ทวีธรรม เดินทาง
กลับมาถึงบ้านก็รีบปรึกษาหารือกันทันที ปรากฏว่าทุกคนไม่
ขัดข้อง ยินดีให้เป็นไปตามความประสงค์ของหลวงปู่สมชาย
และพระภิกษุสามเณรทุกอย่าง หลังจากได้ตกลงกันเป็นที่
เรียบร้อยแล้ว ก็จัดการเตรียมรถไปรับหลวงปู่สมชายพร้อมด้วย
พระภิกษุสามเณร ซึ่งได้รออยู่ที่วัดเขาน้อยสามผาน

แต่วันนี้คณะที่ไปรับไม่ได้พบหลวงปู่ เนื่องจากท่านได้เดินทางไป
ธุระที่ปากน้ำแฉมหนู อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี และเพื่อ
ไม่ให้เป็นการเสียเวลาจึงได้รับเอาพระภิกษุสามเณรคณะ ของ
หลวงปู่สมชายที่ยังเหลืออยู่นั้น เดินทางล่วงหน้ามาก่อน เพื่อจะ
ได้มาจัดเตรียมสถานที่ไว้คอยหลวงปู่

บรรดาพระภิกษุสามเณรเมื่อทราบจุดประสงค์ดังนั้น ก็ได้พากัน
จัดบริหารลงไปใส่รถ พอเรียบร้อยแล้วรถจีบวิลลี่(จีบกลาง) ของ

นายหริ ก็ได้นำพระภิกษุสามเณรออกเดินทางจากวัดเขาน้อย
สามผาน มุ่งหน้าสู่ วัดเนินดินแดงทันที วิ่งไปตามเส้นทางอัน
ขรุขระทุรกันดาร เพราะสมัยนั้นการคมนาคมยังไม่สะดวก
เหมือนอย่างปัจจุบันนี้ จากวัดเขาน้อยสามผานจนกว่าจะมาถึง
วัดเนินดินแดงได้ ก็เสียเวลาไปหลายชั่วโมง ทั้งๆที่ ระยะทางก็
ห่างกันไม่มากนัก ประมาณ ๓๐ กม.เท่านั้น

เมื่อรถจี๊ปวิลลี่ได้พาคณะพระภิกษุสามเณรมาถึงวัดเนินดินแดง
เป็นที่เรียบร้อยแล้ว วันรุ่งขึ้นพระภิกษุสามเณรก็ได้ ช่วยกัน
จัดเตรียมสถานที่รองรับหลวงปู่สมชาย ส่วนคณะญาติโยมมี
นายจอมแพทย์ประทุม นายเอียด รุ่งเรืองศรี นายบุญชู วงศ์
สวาท นายแสง คณะศาสตร์ พร้อมด้วยญาติโยมอีกหลายคนก็
ได้จัดรถลากของของ นายบุญชู วงศ์สวาท ไปรับหลวงปู่ที่วัดเขา
น้อยสามพรานซึ่งเป็นรอบที่สาม เมื่อกลับมาถึงวัดเนินดินแดง
เป็นที่เรียบร้อยแล้ว วันรุ่งขึ้นก็เป็นวันเข้าพรรษาพอดี

เนื่องจากระยะเวลากระชั้นชิดมาก บรรดาญาติโยม จึงไม่สามารถจัดสถานที่พักให้เพียงพอกับจำนวนพระภิกษุสามเณรได้ พระภิกษุสามเณรจึงต้องพักรวมกันอยู่กุฏิละหลายๆ องค์ จนกว่าจะจัดที่พักรให้เรียบร้อยได้ก็เสียเวลาไปหลายวัน

๓๕. จำพรรษาที่วัดเนินดินแดง พ.ศ. ๒๕๐๔

ปี พ.ศ.๒๕๐๔ หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย จึงได้นำพาพระภิกษุสามเณร จำพรรษาอยู่ที่ วัดเนินดินแดง ตำบลทุ่งเบญจา อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี วัดเนินดินแดงตั้งอยู่บนเนินเตี้ยๆ มีดินสีแดง มีลักษณะเป็นป่าไม้ธรรมชาติ มีต้นไม้เรียงรายอยู่ทั่วบริเวณวัด ทั้งขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก แผ่กิ่งก้านสาขาปกคลุมให้ความร่มรื่น เย็นสบายตลอดเวลา

ตั้งแต่หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย มาพักอยู่ที่วัดเนินดินแดง ท่านก็ได้เริ่มพัฒนาทั้งภายในและภายนอก ภายในได้แก่ การนำพา

พระภิกษุสามเณรเดินจงกรมนั่งสมาธิเจริญเมตตาภาวนา เป็น
ประจำทุกวันมิได้ขาด เทศนาอบรมสั่งสอนชาวบ้านให้ประพฤติ
ดีปฏิบัติชอบ

จนชาวบ้านมีความเลื่อมใสศรัทธา มีความซาบซึ้งในธรรมะ และ
มีความเลื่อมใสในพระศาสนามากขึ้นเป็นลำดับหลายคนเลิกละ
จากอบายมุขเครื่องมั่วเมาต่างๆ บางคนเลิกจากการเป็น
นายพราน หันหน้าเข้าหาวัด ประกอบความดีกันก็หลายคน

ส่วนภายนอกนั้น หลวงปู่ก็ได้นำพาชาวบ้านพัฒนาก่อสร้าง
เสนาสนะ มีกุฏิและศาลาการเปรียญ เป็นต้น ศาลาที่ชาวบ้าน
เตรียมไว้ครั้งแรกนั้นยังไม่เรียบร้อย เพียงแต่เอาไม้ กระจาดวาง
ไว้ใช้ชั่วคราว ประมาณสิบกว่าแผ่น พอให้พระเณรได้นั่งฉัน
จ้งหันได้เท่านั้น

หลวงปู่จึงได้พาชาวบ้านจัดทำจนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว พระราชนิพนธ์
แทบจะไม่มีเวลาพักผ่อนกันเลย เพราะว่าอยู่ในระหว่างการ
พัฒนาและปรับปรุงสถานที่ ต่อจากนั้นก็จัดสร้างกุฏิที่พักขึ้น
อีกเป็นลำดับ จนเพียงพอกับจำนวน พระภิกษุสามเณร

ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - พ.ศ. ๒๕๐๕ - พ.ศ. ๒๕๐๖ หลวงปู่สมชาย
ฐิตวิริโย พร้อมด้วยคณะพระภิกษุสามเณรที่ได้ติดตามท่านมา
ทั้งหมดนั้น ก็ได้จำพรรษาอยู่ที่วัดเนินดินแดงอย่างปกติสุข
ตลอดมา ท่านก็ได้นำพาชาวบ้านก่อสร้างพัฒนาวัดให้มี ความ
เจริญสมบูรณ์ขึ้นเป็นลำดับต่อมา วัดเนินดินแดงนับว่าเป็นวัด
แรกที่ท่านได้จัดสร้างขึ้นในจังหวัดจันทบุรี

๓๖. แสงธรรมบนเขาสุกิม พ.ศ. ๒๕๐๗

เมื่อวันที่ ๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๐๗ คุณโยมห่อ สุญญา
จารย์และคุณโยมขวัญใจงาม ได้ไปกราบอาราธนานิมนต์

หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย พร้อมด้วยพระภิกษุสามเณรจากวัดเนิน
ดินแดง จำนวน ๙ รูป เพื่อมาเจริญพระพุทธมนต์ ณ ที่หมู่บ้าน
คลองพลูกระท่อย (ปัจจุบันเป็นบ้านเขาสุกิม) ตำบลเขาบายศรี
อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

ประชาชนชาวบ้านเห็นว่าเป็นโอกาส ดีจึงได้กราบอาราธนา
นิมนต์หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย พร้อมด้วยพระภิกษุสามเณรให้
ขึ้นมาพักบำเพ็ญบนเขาสุกิม เพราะเห็นว่าสถานที่แห่งนี้มีความ
สงบวิเวกน่าจะเป็นสถานที่บำเพ็ญสมณธรรมได้ หลวงปู่สมชาย
ฐิตวิริโย พร้อมด้วยพระภิกษุสามเณร เมื่อได้ขึ้นมาถึงบนเขา
สุกิมแล้ว ก็พิจารณาเห็นว่าบนภูเขาแห่งนี้เหมาะแก่การบำเพ็ญ
สมณธรรมเป็นอย่างยิ่ง

คือมีลักษณะเป็นสภาพป่าดงดิบหนาที่บเต็มไปด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่
ใหญ่ๆ เงียบ สงบ สงัด อากาศดี น้ำก็อุดมสมบูรณ์ และในครั้ง
นั้นก็ได้มีพระภิกษุสามเณรที่สนใจในการปฏิบัติธรรม ติดตาม

ขึ้นมาด้วยจำนวน ๔ รูป มีพระ ๒ รูป สามเณร ๒ รูป รวมกับ
หลวงปู่สมชาย ลีตวิริโย ด้วย จึงเป็น ๕ รูป มีอุบาสกอุบาสิกา
ติดตามขึ้นมาปฏิบัติธรรมด้วยจำนวน ๑๐ คน

ในระยะแรกๆ คณะพระภิกษุสามเณรและผู้ปฏิบัติได้ปักกลด
ภาวนาอยู่ตามโคนไม้บ้าง เงื้อมหินบ้าง ซึ่งมีอยู่ทั่วไปบนภูเขา
นั้น ทุกท่านทุกองค์ก็ได้ตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติ กันอย่าง
จริงจังเป็นการทดลองชิมलगสถานที่อยู่หลายเดือน รู้สึกว่าเป็น
ที่พอใจแก่พระภิกษุสามเณร และผู้ปฏิบัติธรรมกันทุกท่านทุกคน
เพราะว่าสถานที่เป็นสัปปายะอันควรแก่การบำเพ็ญสมณธรรม
ทั้งหมดก็ได้อยู่บำเพ็ญภาวนามาจนกระทั่งใกล้จะเข้าพรรษา ปี

พ.ศ. ๒๕๐๗

๓๗. จำพรรษาที่เขาสูกิม พ.ศ. ๒๕๐๗ - ปัจจุบัน

ฤดูกาลพรรษาปีพ.ศ.๒๕๐๗ ผ่านมาถึงแล้วหลวงปู่สมชาย ฐิตวิ
ริโย จึงมีความตั้งใจว่าจะ อยู่จำพรรษา ณ สถานที่แห่งนี้ต่อไป
ในระหว่างนั้นเป็นฤดูฝน การบำเพ็ญไม่สะดวกเท่าที่ควร
เนื่องจากเมืองจันทบุรีนั้นเป็นเมืองที่ฝนตกชุกตลอดทั้งปี

ประชาชนชาวบ้านบางส่วนเมื่อได้ทราบความประสงค์ของหลวง
ปู่สมชาย ฐิตวิริโย และคณะผู้ปฏิบัติธรรมแล้ว จึงได้ร่วมแรงร่วม
ใจกันจัดสร้างกุฏิชั่วคราวขึ้น จำนวน ๑๕ หลัง ศาลาโรงฉัน ๑
หลังเพื่ออำนวยความสะดวกแก่พระภิกษุสามเณรและผู้ปฏิบัติ
ธรรม

กุฏิและศาลาดังกล่าวนั้นได้จัดสร้างกันเป็นแบบชั่วคราว หลังคา
มุงด้วยใบระกำและใบจาก ปูพื้นด้วยเปลือกไม้สำรอง ข้างฝาทำ
ด้วยเปลือกไม้สำรองบ้าง กั้นด้วยใบระกำบ้าง แบบพอได้อาศัย
หลบแดดหลบฝนชั่วคราวเท่านั้น

ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งเป็นพรรษาแรกนี้ ได้มีพระภิกษุจำพรรษา
จำนวน ๗ รูป สามเณร ๔ รูป รวมเป็น ๑๑ รูป มีผู้ปฏิบัติธรรม
ร่วมจำพรรษาด้วยอีกหลายท่านตลอดฤดูกาลพรรษาก็ได้
บำเพ็ญสมณธรรมเป็นปกติสุข และได้ดื่มรสชาติของการปฏิบัติ
ด้วยกันทุกท่านทุกคนตลอดฤดูกาลพรรษา เมื่อออกพรรษาแล้ว
ก็ยังได้บำเพ็ญภาวนาอยู่ ณ สถานที่เดิมต่อมาเรื่อยๆ

ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ก็ได้อยู่จำพรรษาต่อมาอีกหนึ่งพรรษา ในปีนี้มี
พระภิกษุ ๘ รูป สามเณร ๖ รูป รวมเป็น ๑๔ รูป มี อุบาสก
อุบาสิกาผู้สนใจในการปฏิบัติธรรมเพิ่มขึ้นอีกจำนวนมาก

๒ พรรษาผ่านไป หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ท่านก็ไม่ได้คิดจะ
สร้างเสนาสนะที่เป็นถาวรขึ้นแต่อย่างไร ก็ยังอยู่กระต๊อบแบบ
ชั่วคราวนั้นต่อมาเรื่อยๆ เพราะตั้งใจว่าจะอยู่บำเพ็ญเป็นการ
ชั่วคราวเท่านั้น

พอเริ่มเข้าปี พ.ศ. ๒๕๐๙ อุบาสกอุบาสิกาผู้สนใจในการปฏิบัติ
ธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ เนื่องจากได้ดีมีรสชาติของการปฏิบัติ จึง
เกิดความซาบซึ้งในพระศาสนา และมีความเลื่อมใสศรัทธาใน
ปฏิบัติข้อวัตรปฏิบัติของหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย และพระภิกษุ
สามเณร ประชาชนชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นก็ให้ความสนใจในการ
อุปถัมภ์บำรุงเป็นอย่างดี

ประชาชนชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นได้เล็งเห็นความสำคัญของ
หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ซึ่งเป็นประมุขประธานสงฆ์เป็นผู้นำที่ดี
มีความสามารถทั้งในด้านการปฏิบัติธรรม การบริหารการ
ปกครองตลอดทั้งมีความรู้ความสามารถในด้านอื่นๆ ประชาชน
ชาวบ้านทุกท่านทุกคนจึงมี ความปรารถนาอย่างแรงกล้า ที่จะ
เห็นเขาสุกิมแห่งนี้เป็นวัดที่สมบูรณ์ มีความเจริญรุ่งเรืองใน
โอกาสต่อไปเป็นอย่างยิ่ง